

Kyrkomötet
Motion 2026:1
av Petter Nilsson och Robert Fredriksson

Värna samvetsfrihet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att säkerställa att ingen inom Svenska kyrkan diskrimineras på grund av sin syn på samkönade vigslar vid anställning eller under pågående anställning.

Motivering

Kyrkostyrelsen valde att undersöka möjligheten att kräva av anställda att viga samkönade inför 2025 års kyrkomöte.

Man valde inte att se över hur det gifter sig med läran, hur det skulle påverka samvetsfriheten. Kyrkostyrelsen utredde den arbetsrättsliga möjligheten.¹

En möjlighet som främst bedömdes utifrån Europadomstolens praxis, vilken kom att visa att det inte bara var möjligt, det var enligt rapporten både nödvändigt och lämpligt. Andra rapporter visar att ett sådant krav skulle utgöra diskriminering.²

Under det påföljande kyrkomötet sköljde motioner in kring att begränsa samvetsfriheten i det av kyrkostyrelsen beredda utrymmet. I fråga om krav på nyanställningar. I fråga om utbildningar – där man gav Svenska kyrkans utbildningsinstitut (SKUI) uppdrag kring exegetik evangeliska texter som upplevs ”problematiska”, trots att SKUI inte tycks vara lämpliga att fördjupa präststudenter i exegetik.³

Under kyrkomötets plenum ställde jag frågan till mötet: ”Om inte Svenska kyrkan värnar samvetsfriheten – vem ska då göra det?”⁴

Närvarande ledamöter eller biskopar svarade inte på frågan. Nu. Jag är ingen teolog. Men. Protestantismen – som rörelse – hade inte kunnat bli en rörelse, om inte Luther överlevt katolska kyrkans dom. Ni minns, när Luther pläderade för samvetsfrihet avseende hans kritik.

Svenska kyrkan är en luthersk kyrka, det regleras i vår lära i kyrkoordningen. Man kan försöka pröva den arbetsrättsliga lagligheten i att begära en viss fromhetsinriktning och ideologisk hemvist för nyanställda präster. Frågan är inte avgjord, och rapport står mot rapport. Men det är ett skenspår. Att som luthersk kyrka vilja begränsa samvetsfriheten – med en arbetsrättslig utredning till grund – blir nämligen väldigt märkligt. Samvetsfrihet, tro och skrift måste vara vår lutherska kyrkas utgångspunkt. När sedan Sveriges radio P4 valde att intervjua biskopar kring huruvida de ställer krav på nyanställda att viga samkönade,⁵ så visar det sig att vissa biskopar ställer krav. Detta utan att Svenska kyrkan har något sådant krav idag. Därefter har biskopsbrev vilket till synes möter universalistiska ideal sänts ut, till synes för att möta de med mer universalistiska ideal. Därefter en förklarande intervju avseende detsamma

biskopsbrevet under betalvägg i Kyrkans tidning⁶ där ärkebiskopen pläderar för en progressiv kyrka – vilket också tycks möta desamma medlemmarna med mer universalistiska ideal – även om avsikten var annorlunda. Signalen till de konservativa riskerar därmed att kvarstå. Signalen som går att tolka att en del biskopar kan uppleva en press att passa in under ett politiskt paraply, eller att de själva är politiska djur.

På många håll i Svenska kyrkan har man kommit att klä sig i lite av en offerkofta. Ett sofistiskt förskönande av verkligheten, att kalla sig ”folkkyrka i minoritet” – utan att riktigt våga fråga sig varför konservativa lämnar kyrkan – hjälper föga. Det rör sig inte bara om den indirekta politiska styrningen som turerna kring denna fråga. Det rör sig även om handlingar utförda av den episkopala strukturen.

Exempelvis tidigare biskop Koskinens uttalande: att ”de mest konservativa bör lämna Svenska kyrkan”;⁷ något som förstås – om praktiskt tillämpat – skulle innebära att ingen till slut skulle kunna vara kvar i kyrkan (eftersom någon kvarvarande medlem alltid kan pekas ut som ”mest” konservativ).

Detta är att avsiktligt avveckla idealet om Svenska kyrkan som en folkkyrka – i takt med att man stänger kyrkportarna, gemenskapen och vägen till frälsning för alla, utom de med ”rätt” värdegrund. En värdegrund som inte vilar på sola scriptura – utan på en enskild advokatbyrås bedömning av Europadomstolens praxis avseende samvetsfrihetens utrymme inom arbetsrätt.

Umeå den 13 maj 2026

Petter Nilsson (SDSK)

Robert Fredriksson (SDSK)

¹ ”Vigsel av samkönade par som kvalifikationskrav – diskriminerande?”, Next advokater, 17 Januari 2025.

² <https://storage.ghost.io/c/88/d6/88d663aa-adb2-47c7-844e-4eb70e09c657/content/files/2025/02/2025-02-17---Second-opinion-Final-Version-1.pdf>

³ Kyrkolivsutskottets betänkande 2025:2 s. 11–12, utskottets motivering samt reservation 1 av Torbjörn Aronson och Mats Ershammar.

⁴ Debatt avseende TU 2025:3 och motion 2025:5 av Petter Nilsson m fl, ”Värna samvetsfriheten”.

⁵ www.sverigesradio.se/artikel/kartlaggning-biskopar-och-samkonade-vigslar-i-sverige

⁶ www.kyrkanstidning.se/nyhet/aeb-inget-tvaerstopp-foer-den-som-inte-viger-samkoenade/434070

⁷ www.dagen.se/nyheter/de-mest-konservativa-bor-lamna-svenska-kyrkan/3008173

Kyrkomötet
Motion 2026:2
av Fredrik Stiernstedt m.fl.

Tillgänglighet och nattvard

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att, med utgångspunkt i biskopsbrevet om nattvard, ta fram ett kunskapsunderlag för ökad tillgänglighet och inkludering vid nattvardsfirande i Svenska kyrkan.

Motivering

I biskopsbrevet om nattvard från 2020 framhåller biskopsmötet att nattvard i Svenska kyrkan firas med "oblater eller jäst bröd, samt dryck, med eller utan alkohol, från vinträd". Vidare anges att "alternativ med och utan alkohol bör erbjudas vid samma tillfälle om så är möjligt".

Biskopsbrevet betonar också vikten av att nattvarden görs tillgänglig för alla döpta som vill ta emot den och att hänsyn därför behöver tas till människors olika behov. Biskoparna framhåller samtidigt att nattvardens instiftelse ägde rum i en komplex judisk kulturell och rituell kontext, vilket innebär att detaljer såsom brödets exakta form eller dryckens alkoholhalt inte bör ges avgörande teologisk betydelse.

Biskopsbrevets vägledning ger därmed goda förutsättningar för ett inkluderande och tillgängligt nattvardsfirande. I praktiken ser det dock olika ut i Svenska kyrkans församlingar. I vissa församlingar erbjuds inte alkoholfritt vin eller glutenfritt bröd. I andra finns sådana alternativ, men de är inte tydligt kommunicerade eller kräver att nattvardsdeltagare tar emot nattvarden på ett avvikande sätt eller på annan plats i kyrkorummet. För många kan detta skapa en upplevelse av att inte delta på lika villkor.

Detta riskerar att skapa bristande tillgänglighet för exempelvis barn och unga, personer med glutenintolerans, människor som inte kan eller vill använda alkohol samt personer som lever med eller har erfarenhet av beroendesjukdom.

I många fall handlar detta sannolikt inte om ovilja utan om bristande kunskap. Det finns därför behov av ett nationellt kunskapsunderlag om hur man rent praktiskt kan skapa ett mer inkluderande nattvardsfirande i Svenska kyrkan och omsätta de ambitioner som uttrycks i biskopsbrevet om nattvard i praktiken i församlingarna.

Stockholm den 16 juni 2026

Fredrik Stiernstedt (S)

Anna Rapakko (S)

Henning Larsson (S)

Anna Karin Slunge (S)

Anna-Lena Hogerud (S)

Fredrik Ericsson (S)

Johan Lindman (S)

Sofie Halvarsson (S)

Kyrkomötet
Motion 2026:3
av Fredrik Stiernstedt m.fl.

Kunskapslyft om Svenska kyrkans evangelisk-lutherska tradition

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att initiera framtagandet av ett lättillgängligt studiematerial för församlingarna om Svenska kyrkans evangelisk-lutherska tradition.

Motivering

”Vad är Luther?” frågar en av de församlingsaktiva som intervjuas i biskop Andreas Holmbergs avhandling *Kyrka i nytt landskap: En studie av levd ecklesiologi i Svenska kyrkan* från år 2019.

Exemplet är talande. Mycket tyder på att kunskapen om Svenska kyrkans evangelisk-lutherska tradition idag är begränsad, även bland många aktiva medlemmar och förtroendevalda. Samtidigt har de senaste decenniernas förändringar av kyrkoliv och samhälle aktualiserat frågor om Svenska kyrkans identitet, tradition och teologiska självförståelse. I ett mångkulturellt och pluralistiskt samhälle, där ekumeniken ofta tar konkret form i församlingarnas vardag, blir frågor om den lutherska traditionens innehåll, ramar och betydelse allt viktigare.

Det finns drag som är specifika för luthersk tradition och lära som är av särskild vikt för de församlingsaktiva och de som deltar i att forma församlinglivet att få reflektera kring, såsom till exempel det allmänna prästadömet, ordets plats i gudstjänst och liturgi, synen på ämbetet, kallelsen och församlingssynen.

År 2027 uppmärksammas 500-årsminnet av Västerås riksdag 1527, som markerar reformationens genombrott i Sverige. Jubileet ger Svenska kyrkan ett naturligt tillfälle att stimulera fördjupad kunskap, reflektion och samtal om den evangelisk-lutherska traditionen och dess betydelse i vår tid.

Svenska kyrkan har stora resurser för detta arbete. Präster och andra medarbetare har gedigen teologisk utbildning och det finns redan grundläggande information tillgänglig genom exempelvis Svenska kyrkans hemsida. Samtidigt finns ett behov av pedagogiskt, konkret och lättillgängligt studiematerial som kan användas i församlinglivet – i studiecirklar, samtalsgrupper och undervisning – och som riktar sig till kyrkvårdar, förtroendevalda, ideellt engagerade och andra intresserade medlemmar.

Mot 2026:3

Stockholm den 16 juni 2026

Fredrik Stiernstedt (S)

Anna Rapakko (S)

Anna Karin Slunge (S)

Anna-Lena Høgerud (S)

Fredrik Ericsson (S)

Henning Larsson (S)

Johan Lindman (S)

Sofie Halvarsson (S)

Kyrkomötet
Motion 2026:4
av Leif Nordlander

Stöd till verksamhet inom kriminalvården

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda förutsättningarna för ett ekonomiskt stöd till pastorat och församlingar som inte är pastorat som har stora kriminalvårdsanstalter i sitt område.

Motivering

Kriminalvården utökas kraftigt i vårt land och nu även med avdelning för barn som begår grova brott. Man kan ha olika åsikter om det sistnämnda men nu finns de där och då blir det en angelägenhet för kyrkan. Personer som placeras på Sveriges kriminalvårdsanstalter kommer från hela landet. De blir en belastning ekonomiskt för det lokala pastoratet/församling som inte är pastorat. Det kan inte anses rimligt att vistelsebegreppet ska tillämpas i dessa fall. När nu kriminalvårdsanstalterna blir större och tar emot fler intagna blir det synnerligen tydligt. Ta till exempel Tidaholms kriminalvårdsanstalt som idag har 380 platser och ska utökas till 600 och därigenom bli Sveriges största. Här bör, särskilt med tanke på den nya avdelningen för unga, Svenska kyrkan göra en insats genom att stödja den lokala församlingen som annars får en orimligt stor kostnadsbörda. Det behövs präst, diakon och en församlingspedagog som kan bedriva verksamhet inom anstalten. Jag anser därför att kyrkostyrelsen ska ges i uppdrag att snabbutreda möjligheten att stödja lokala pastorat med stora kriminalvårdsanstalter ekonomiskt. Totalt beräknar man till 19 200 platser 2035 och på längre sikt 29 000 platser för intagna. Svenska kyrkan bör agera nu och inte vänta.

Jesus sa: ”Jag var hungrig och ni gav mig att äta, jag var törstig och ni gav mig att dricka, jag var hemlös och ni tog hand om mig, jag var naken och ni gav mig kläder, jag var sjuk och ni såg till mig, jag satt i fängelse och ni besökte mig.” Matt 25:35–36.

Falköping den 1 juni 2026

Leif Nordlander (FK)

Kyrkomötet
Motion 2026:5
av Göran Aspgren

Överprövning av fastighetsaffärer

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda

1. kyrkostyrelsens möjlighet att överpröva församlingars och stifts försäljningar av fastigheter och andra för Svenska kyrkan viktiga egendomar,
2. möjligheten till materiell beslutsprövning av beslut i församlingar och stift.

Motivering

Vi har inom Svenska kyrkans församlingar de senaste åren sett försäljningar som har varit både ogenomtänkta och ansvarslösa. Egendomar som kyrkor och annat har sålts till långt under reella marknadsvärden eller för kyrkan viktiga andliga värden. Dessa ekonomiska skador har blivit oreparabla för all framtid. Ett sådant skräckexempel är försäljningen av Johannes kyrka i Stockholms stift, där kyrkan såldes till en katolsk församling. Det hela hade genom dålig planering börjat som en renovering och ombyggnad som i sig var ansvarslös och kostade stora ekonomiska resurser.

Följden blev slutligen att kyrkan behövde säljas, då den kostade församlingen alltför stora resurser. I spåren av Johannes kyrkas försäljning agerade flera förtroendevalda ansvarslöst och skodde sig dessutom själva på försäljning av kyrkan. Förutom försäljning av Johannes kyrka gjorde de inblandade kyrkorådsledamöterna en försäljning av en av församlingen ägd bostadsfastighet på ett sätt där dessa ledamöter tillskansade sig lägenheter till sig själva, genom ett fullständigt korrupt agerande. Biskopen och stiftet har inte haft en tillräcklig insyn i dessa affärer och dessutom haft otillräckliga verktyg och makt för att förhindra eller återkalla dessa affärer. Det finns pågående misstänkta oegentligheter inom egendomsutskott inom stift, i församlingar och pastorat inom hela Svenska kyrkan. Bolagsbildningar där ledamöter privat har inflytande är inte ovanliga.

För att förhindra att liknade händelser, där stora tillgångar från Svenska kyrkan förvaltas på ett oegentligt sätt, är motionens syfte att kyrkostyrelsen ska utreda om att kunna få utöva insyn, ompröva och förhindra att fastigheter och egendomar förvaltas och säljs på ett oriktigt, oegentligt samt ibland dessutom olagligt sätt. Ett alternativt sätt att få vissa beslut överprövade är att införa möjligheten till materiell beslutsprövning som innebär att sakfrågans innehåll vägs in i beslutsprövningen; alltså om ett beslut är lämpligt i sak eller om det följer gällande bestämmelser och riktlinjer. Med nuvarande ordning med beslutsprövning av lokala beslut tar domkapitlet bara hänsyn till om en fråga är beslutad på formellt rätt sätt. Samma sak i nästa instans, överklagandenämnden på nationell nivå.

Stockholm den 8 juni 2026

Göran Aspgren (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:6
av Göran Aspgren

Ledighet vid förtroendeuppdrag

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att förhandla med Sveriges Kommuner och Regioner om rätten för förtroendevalda inom Svenska kyrkan att få tjänstledighet vid uppdrag och möten inom Svenska kyrkan.

Motivering

Vi har sedan Svenska kyrkans förändrade relation till staten efter år 2000 sett svårigheter för förtroendevalda som arbetar inom stat och kommun att få tjänstledighet beviljad av sina arbetsgivare vid uppdrag och möten inom Svenska kyrkan.

Den lagstadgade rätten till tjänstledighet för förtroendeuppdrag gäller inte längre sedan Svenska kyrkans skiljande från staten år 2000. Det är sedan dess godtyckligt upp till varje arbetsgivare att bevilja tjänstledigt. Det är en vital demokratisk rättighet och förutsättning att förtroendevalda i Svenska kyrkan får tjänstledigt av sina statliga och kommunala arbetsgivare vid möten till vilka de är valda i Svenska kyrkans val.

Kyrkostyrelsen behöver omgående förhandla med Sveriges Kommuner och Regioner så att denna rättighet möjliggörs för de berörda förtroendevalda.

Stockholm den 8 juni 2026

Göran Aspgren (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:7
av Hans-Göran Håkansson

Mandatstöd på församlings- och pastoratsnivå

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till förändringar i kyrkoordningen som innebär att samtliga kyrkofullmäktige varje mandatperiod ska ta ställning till bidrag till lokala nomineringsgrupper.

Motivering

Nomineringsgrupperna inom Svenska kyrkan får på kyrkomötes- och stiftsnivå ett stöd när man är representerad i beslutande organ. Så är inte alltid fallet på församlings- och pastoratsnivå. På lokal nivå bildas ofta nomineringsgrupper, som inte har någon regional eller central huvudorganisation och som därmed inte har eller har mycket små resurser att verka lokalt och bedriva en effektiv valrörelse. Därför borde denna nivå åläggas att varje mandatperiod ta upp frågan om lokalt mandatstöd. Storleken av ett sådant stöd bestäms av den lokala nivån självt. Genom att frågan måste tas upp för beslut blir den bearbetad och det blir ett aktivt beslut även i de fall stödet sätts till noll.

Karlskrona den 11 juni 2026

Hans-Göran Håkansson (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:8
av Hans-Göran Håkansson

Undervisningstid för organister på lokal nivå

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att skapa incitament att införa undervisningstid för organister.

Motivering

Fria liberaler i Svenska kyrkan (FiSK) konstaterar att det är brist på personer att anställa inom flera yrkesområden. Vi vill särskilt uppmärksamma bristen på kyrkomusiker. För att underlätta rekryteringen till denna yrkesgrupp är det viktigt att fånga upp ungdomar som är intresserade av att lära sig spela orgel. I ungdomsverksamhet och konfirmationsverksamhet träffar anställda inom församlingen på ungdomar med olika intressen. Man kan tipsa organisten om att det finns ungdomar som är mycket musikaliska och skulle kunna vara lämpliga till att utbilda sig till kyrkomusiker. Det bör ingå i organistens anställningsavtal att varje år hitta lämpliga ungdomar att utbilda till att spela orgel.

Det är möjligt för den lokala arbetsgivaren att organister får lägga viss arbetstid för undervisning. Det är däremot inget krav och det saknas uppmuntrande incitament från stifts- och central nivå att få fler församlingar/pastorat att införa undervisningstid för sina organister.

FiSK yrkar på att kyrkomötet beslutar att det ska ingå i organistens anställning att undervisa ungdomar i orgelspel. Ett sådant ”ska” kan innehålla en kombination av krav och incitament.

Karlskrona den 11 juni 2026

Hans-Göran Håkansson (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:9
av Hans-Göran Håkansson

Dialog om energiomställningar

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att föra dialog med staten om satsningar på energiomställningar.

Motivering

Vårt svenska samhälle kommer att efterfråga mer el i framtiden och man arbetar för att öka användandet av el. Kyrkans mål är att bli klimatneutralt till år 2030. Kyrkan äger många fastigheter och stora markytor. Det är viktigt att vi använder mer el som kommer från vind, vatten, sol och kärnkraft. Svenska kyrkan har potential för egen elproduktion genom att anlägga fler solpaneler på sina byggnader och använda mer av åker och äng som inte kan brukas i jordbruket till att bygga solpaneler på. Nu prioriteras solpaneler på byggnader som inte är kulturhistoriskt skyddade. Det skulle vara bra för vår miljö samt minska församlingarnas kostnader för el om även skyddade byggnader och markytor kunde användas.

Vi vill att Svenska kyrkan ska kontakta staten för en dialog så att länsstyrelsernas bedömning inte bromsar satsningen på energiomställning för klimatet.

Karlskrona den 11 juni 2026

Hans-Göran Håkansson (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:10
av Olov Lindquist

Tematiska kyrkomöten

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till presidiet att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar kyrkoordningen och i kyrkomötets arbetsordning som innebär att möjligheten till tematiska kyrkomöten med begränsad motionsrätt stryks, alternativt att tematiska kyrkomöten får förlängd sessionstid utan inskränkning av motionsrätten.

Motivering

Kyrkomötet har nu vid två olika tillfällen haft tematiska kyrkomöten. Från FiSK är vi kritiska till den utformningen av dessa tematiska kyrkomöten. Detta främst av två skäl:

- ♦ Vi ogillar att den fria motionsrätten inskränks.
- ♦ Kyrkomötets fokus riskerar att hamna på frågor som kan uppfattas som inte så väsentliga som de verkliga problem som finns inom Svenska kyrkan.

Dessutom så känns det onekligen som om vissa programpunkter under våra temamöten varit en utfyllnad för att få till ett någorlunda bra program.

Som ett alternativ kan vi tänka oss att ha *ett* temamöte under mandatperioden, men då måste sessionstiden förlängas och ett sådant tema får heller inte inskränka på den fria motionsrätten.

Stockholm den 24 juni 2026

Olov Lindquist (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:11
av Olov Lindquist

Alternativa styrmodeller till måkapital

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utreda alternativa och kompletterande modeller till måkapital för ekonomisk styrning inom Svenska kyrkan,
2. tillse att utredningen särskilt belyser modeller som stärker kopplingen mellan ekonomiska resurser och kyrkans grundläggande uppdrag,
3. tillse att utredningen undersöker hur soliditetsmål, resultat över tid samt behovsbaserade buffertar kan användas som komplement eller alternativ till måkapital,
4. ta fram, alternativt revidera befintliga, rekommendationer i enlighet med utredningens slutsatser och redovisa detta för kyrkomötet.

Motivering

Svenska kyrkan använder i dag måkapital som ett centralt mått för ekonomisk styrning. Måkapitalet syftar till att säkerställa långsiktig ekonomisk stabilitet och motståndskraft mot förändrade intäkter och kostnader.

Samtidigt har modellen i olika sammanhang ifrågasatts. Kritiken handlar bland annat om att måkapitalet riskerar att bli ett självändamål, där fokus förskjuts från kyrkans grundläggande uppdrag – gudstjänst, undervisning, diakoni och mission – till att uppnå finansiella nyckeltal. Det finns även en risk att resurser binds upp i kapital i stället för att användas i aktiv verksamhet.

Mot denna bakgrund finns det skäl att pröva om måkapitalet bör kompletteras med eller delvis ersättas av andra styrmodeller som bättre speglar kyrkans uppdrag och behov.

Kyrkomötet har ett ansvar att säkerställa att kyrkans ekonomiska styrning stödjer – och inte styr bort från – dess identitet och uppdrag.

Det finns alternativa eller kompletterande modeller som kan ge en mer ändamålsenlig styrning, såsom:

- ♦ uppdragsbaserad ekonomisk planering där resurser utgår från verksamhetens behov,
- ♦ soliditets- och likviditetsmått i stället för absoluta kapitalnivåer,
- ♦ långsiktiga resultatmål över tid i stället för årliga balanskrav,
- ♦ behovsbaserade buffertar kopplade till risk och ansvar,
- ♦ tydligare koppling mellan kapital och planerade investeringar samt underhåll.

Mot 2026:11 Genom att utveckla styrningen i denna riktning kan Svenska kyrkan bättre säkerställa att dess resurser används i enlighet med uppdraget, samtidigt som god ekonomisk hushållning upprätthålls.

Stockholm den 24 juni 2026

Olov Lindquist (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:12
av Eva Lans Samuelsson

Kyrkotillhörighet och försörjningsstöd

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att föra dialog med Sveriges Kommuner och Regioner om att medlemskap i Svenska kyrkan inte ska påverka möjligheten till försörjningsstöd.

Motivering

Personer som söker försörjningsstöd kan ibland uppmanas att avsluta sitt medlemskap i Svenska kyrkan för att de ska bli berättigade till olika kommunala insatser.

Det kan inte vara meningen att medlemsavgiften till Svenska kyrkan ska ligga till grund för att en insats ska beviljas eller avslås enligt socialtjänstlagen. Detta kan i slutändan leda till att en person som tidigare varit verksam i Svenska kyrkan men som av ekonomiska skäl tvingats lämna kyrkan inte kan begravas i kyrkan även om detta varit personens önskemål.

Älvängen den 24 juni 2026

Eva Lans Samuelsson (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:13
av Eva Lans Samuelsson

Valinformation i församlingslokaler

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att säkerställa att alla nomineringsgrupper får möjlighet att sprida information i församlingars lokaler.

Motivering

Det är olyckligt att man i de senaste kyrkovalen har tillämpat valhandbokens instruktioner för hantering av valinformation från nomineringsgrupperna på olika vis. I vissa församlingar får man lägga ut informationsmaterial men inte i andra.

Det är önskvärt att samma regler gäller i alla församlingar. Självklart ska det vara möjligt att komma ut med nomineringsgruppernas information där väljarna rör sig.

Därför vill vi att kyrkomötet uppdrar till kyrkostyrelsen att tydliggöra vad som ska gälla i församlingarnas hantering av valmaterial från de olika nomineringsgrupperna.

Älvängen den 24 juni 2026

Eva Lans Samuelsson (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:14
av Caroline Åkerhielm

Digital säkerhet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att prioritera arbetet med den digitala säkerheten och söka samarbete med andra parter.

Motivering

Med tanke på det alltmer osäkra omvärldsläget inom och utanför Sveriges gränser känns det väldigt angeläget att Svenska kyrkan, som en del av beredskapsarbetet, säkerställer att de digitala system som kyrkan använder säkras och skyddas digitala tillgångar, data och system mot obehörig åtkomst, attacker eller förstörelse. Det kan vara läge för samverkan mellan kyrkan och exempelvis Försvarsmakten för att säkerställa maximal säkerhet.

Därför vill vi att kyrkomötet uppdrar till kyrkostyrelsen att prioritera arbetet med den digitala säkerheten och också söka samarbete med andra parter.

Stockholm den 24 juni 2026

Caroline Åkerhielm (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:15
av Robert Fredriksson och Petter Nilsson

Kyrkomötets demokrati

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag på ändringar i kyrkoordningen som innebär att spärren för att erhålla mandat i kyrkomötet avvecklas.

Motivering

Med undantag av Sverigedemokraterna beslutade övriga nomineringsgrupper att införa en procentspärre under 2024 års kyrkomöte. En procentspärre som innebär att nomineringsgrupper behöver nå två procent av rösterna för att få mandat i kyrkomötet.

Detta är något som kommer att få allvarsamma konsekvenser långsiktigt.

Konsekvenser i form av att kyrkans medlemmar får det svårare att finna representation i linje med ens egna perspektiv och andliga hemvist. Konsekvenser i form av ett försvagat förtroende för demokratin inom Svenska kyrkan.

Argumenten för en procentspärre tycks lyfta utskottsrepresentation som det särskilt viktigaste – om inte det enda – argumentet för att gå vidare med kyrkostyrelsens förslag. Utskottsrepresentationen är förstås något som påverkas av flera faktorer. Diskussioner och samarbete mellan nomineringsgrupperna, antal utskott – och annat. Men därtill är utskottssessionen något som präglas av indirekta val. Valet till kyrkomötet är den direkta medlemsdemokratin, vilket gör argumentet väldigt svagt. Det finns helt enkelt andra delar att skruva på för att få bukt med utskottsrepresentationen, i stället för att skruva på medlemmarnas möjlighet att kunna välja enligt sitt hjärta.

Övriga nomineringsgrupper valde alltså att avveckla ett minoritetsskydd i enighet med kyrkostyrelsens förslag. Detta kommer påverka kyrkan negativt. De medlemmar som inte får representation, eller inte väljer att rösta på det för dem närmaste alternativet på grund av risken att de inte får representation, riskerar att tappa förtroendet för kyrkan. Hela kyrkans demokratikultur påverkas negativt. När så nomineringsgrupperna i Svenska kyrkan med enig röst lyfter vikten av demokratin är det rimligt att vi tillsammans också faktiskt verkar för att stärka demokratin.

När beslutet togs 2024 pågick en demokratiutredning, ändå valde övriga nomineringsgrupper att gå vidare med procentspärren. Sverigedemokraterna föreslog att avveckla spärren 2025, när procentspärren var på plats. Samma demokratiutredning från 2024 pågick fortfarande, och blev denna gång motiveringen till varför man inte skulle stryka spärren.

Mot 2026:15

För oss Sverigedemokrater i Svenska kyrkan är det självklart att även de som tillhör en mindre fromhetsinriktning också ska få sina röster hörda.

Åseda den 25 juni 2026

Robert Fredriksson (SDSK)

Petter Nilsson (SDSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:16
av Petter Nilsson och Robert Fredriksson

Lära och diakonal självständighet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utreda och för kyrkomötet redovisa riskerna med samarbeten för Svenska kyrkans lära, diakonala självständighet och långsiktiga oberoende,
2. ta fram förslag på hur församlingar kan prioritera och utveckla partnerskap så att evangelisk och relationell diakoni inte förskjuts till förmån för strukturella, politiska eller andra utomkyrkliga agendor.

Motivering

Sveriges välfärd har i sekler klätts i en kulturell skrud färgad av kristna värden. Den lutherska diakonin – sådan den framträdde i socknens kollekt och apostlagärningarnas ideal om nära och frikostigt givande av hjärtat – var nära församlingsmedlemmarna och drevs av tro, verklig gemenskap och medmänsklighet, inte av samtidens världsliga politik. Evangeliets ideal om frikostigt givande av hjärtat, i den nära gemenskapen, något som förstås kan bära en relationell diakoni väl.

Idag har den diakonala välfärden professionaliserats och staten har tagit över stora delar genom höga skatter – i stället för frivilliga gåvor. Kyrkans diakoni har med det och andra delar kommit att få en annan form än den tidigare nära, relationella och evangeliskt fokuserade sort som den hade förr. I stället har den utvecklats att bli mer strukturell och policydriven, inklusive institutionell styrning, exempelvis ”Agenda 2030s mål 17 om partnerskap”¹.

Svenska kyrkan har under senare tid kommit att bedriva diakoni alltmer inom partnerskap, inte minst ”Idéburna Offentliga Partnerskap” (IOP). IOP:s är särskilt avsedda att vara jämbördiga, men i grunden skiljer de sig inte mycket från andra avtal mellan två parter. När det offentliga går in med pengar mot en motprestation inom ramen för offentlig verksamhetsstyrning, så riskerar den evangeliska och relationella diakonin förtas av politiskt villkorade motprestationer.

Diakonins väsen kan därmed påverkas av föränderliga politiska strömningar. Strömningar som får större plats, i takt med att medlemmarna i Svenska kyrkan blir färre.

Därtill riskerar etablerade partnerskap att vilja leva kvar – även när en annan diakonal inriktning skulle tjäna människor bättre. Samtidigt vacklar det ideella engagemanget i samhällets välfärd. Ett tydligt exempel är bristen på förvaltare inom överförmyndarnämnderna – en central del av välfärdens trygghetssystem där många kommuner har stora svårigheter att rekrytera lämpliga personer. Men också kopplat

till exempelvis efterlevandestöd. Här finns naturliga utrymmen för kyrkans diakoni i församling och samhälle nära församlingsmedlemmarna.

Det finns alltså en inneboende paradox med idén om partnerskap: När civilsamhället styrs av det offentliga, så är det inte längre ett civilsamhälle. För Svenska kyrkans del innebär det särskilda problem, då vi är ett trossamfund, där vi tillsammans delar en luthersk syn på evangeliet.

Det andliga regementet riskerar förskjutas ifall det andliga i vissa delar blir underleverantör åt det världsliga regementet.

Luther varnade därtill för synkretism. Använder begreppet analogt: det är inte önskvärt att diakonin blandas med främmande ideologi, religion eller maktintressen som inte utgår från evangeliet. Att internalisera främmande intressen i vår verksamhet riskerar således gå emot vår lära som vi medlemmar tillsammans förenas inom.

Vi riskerar att avveckla folkkyrkans ideal – och i stället göra medlemmar främmande för kyrkan – genom att prioritera politisk anpassning framför luthersk diakoni. Kyrkostyrelsen bör därför både se över riskerna med nuvarande samarbeten och IOP-partnerskap, samt aktivt verka för partnerskap som utgår från evangeliet, med fokus på historiskt beprövad relationell diakoni.

Umeå den 25 juni 2026

Petter Nilsson (SDSK)

Robert Fredriksson (SDSK)

¹ www.svenskakyrkan.se/mal-17--genomforande-och-globalt-partnerskap-

Kyrkomötet
Motion 2026:17
av Daniel Engström

Återbördande av kyrkliga inventarier

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att initiera ett samordnat informations- och stödprojekt för stift och församlingar som önskar juridiskt stöd avseende återbördande av kyrkliga inventarier, inom Sveriges gränser, som historiskt kan ha förts bort som krigsbyte.

Motivering

Invigda kyrkliga inventarier har en särskild ställning i Svenska kyrkans liv. De har burit församlingarnas gudstjänstliv och sakramentsförvaltning. De är därför inte enbart historiska föremål, de är också bärare av tro, tradition, lokalt minne och församlingsgemenskap.

Under äldre tiders krig och konflikter har kyrkliga inventarier i vissa fall förts bort från sina ursprungliga församlingar som krigsbyte. Sådana inventarier kan i dag finnas i andra församlingar eller i andra samlingar. När ett föremåls ursprung kan beläggas kan det finnas skäl att undersöka möjligheten till återbördande till den församling där inventariet en gång invigdes och användes.

Dessa frågor kan vara både historiskt, kyrkligt och juridiskt komplexa. Syftet bör därför inte vara att skapa motsättningar eller att införa en ordning med tvingande återkrav. I stället bör Svenska kyrkan främja kunskap, varsam dialog och försonande lösningar.

Svenska kyrkans enhet för kulturarvsstöd på nationell nivå bör därför få i uppdrag att initiera ett särskilt informations- och stödprojekt. Många församlingar och stift känner sannolikt inte till att det kan finnas möjlighet att få kvalificerat stöd i frågor om inventariernas historiska hemvist, dokumentation och möjliga vägar till kontakt med andra berörda församlingar.

Enheten för kulturarvsstöd kan genom ett sådant projekt bidra med vägledning om hur ett ärende kan inledas, vilken dokumentation som behövs och hur dialog kan föras mellan berörda parter. Stödet bör också omfatta samråd med stift och, när det behövs, relevanta myndigheter och antikvarisk kompetens.

Den församling där ett inventarium som förts bort som krigsbyte i dag finns bör ha möjlighet att frivilligt återbörda föremålet. När inventariets ursprung kan styrkas bör Svenska kyrkan också uppmuntra en sådan församling att överväga återbördande som en handling av ansvar, respekt och försoning. Där återbördande inte är möjligt eller lämpligt kan andra frivilliga lösningar, såsom deposition, långlån, gemensam dokumentation eller gemensamt berättande om föremålets historia övervägas.

Mot 2026:17

Genom ett samordnat nationellt stöd kan Svenska kyrkan stärka församlingarnas kunskap om sitt gemensamma kulturarv och skapa bättre förutsättningar för att hantera dessa frågor med respekt för både historien och det levande gudstjänstlivet.

Landskrona den 26 juni 2026

Daniel Engström (SDSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:18
av Daniel Engström

Läroformuleringar i kyrkoordningen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. genomföra en översyn av kyrkoordningens inledande texter i syfte att se över förhållandet mellan Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära å ena sidan, och kyrkans behov av att verka i sin samtid å andra sidan,
2. tillse att översynen särskilt tillser att formuleringar om att kyrkan verkar ”i varje tid”, ”anpassas till nya förutsättningar” eller liknande inte ska kunna förstås som att Svenska kyrkans lära kan formas av dagsaktuell politisk opinion,
3. tillse att översynen prövar behovet av förtydliganden i kyrkoordningen som markerar att kyrkans samtidstolkning ska ske med utgångspunkt i Guds ord, Svenska kyrkans bekännelse och kyrkans kontinuitet genom tiderna,
4. återkomma till kyrkomötet med förslag på eventuella ändringar.

Motivering

Svenska kyrkan är ett evangelisk-lutherskt trossamfund vars tro, bekännelse och lära enligt kyrkoordningen är grundad i Guds heliga ord, sammanfattad i de allmänkyrkliga trosbekännelserna och den oförändrade augsburgska bekännelsen, bejakad i Uppsala mötes beslut samt förklarad och kommenterad i Konkordieboken och andra av Svenska kyrkan bejakade dokument.

Samtidigt innehåller kyrkoordningen formuleringar om att kyrkan i varje tid på nytt ska leva sig in i trons djup och klargöra dess innebörd, och att kyrkoordningen kontinuerligt behöver ses över och anpassas till nya förutsättningar. Sådana formuleringar kan vara både rimliga och nödvändiga. Svenska kyrkan behöver kunna tala begripligt, ansvarsfullt och pastoralt till människor i varje tid.

Det finns dock en risk att sådana formuleringar, om de inte är tillräckligt tydligt avgränsade, kan förstås som att Svenska kyrkans lära bör följa samtidens politiska, ideologiska eller opinionsmässiga förändringar. Det vore olyckligt. Svenska kyrkan ska självfallet kunna ta ansvar i samhällsfrågor, men dess tro, bekännelse och lära får inte reduceras till dagsaktuell samhällsdebatt eller politiska ställningstaganden.

Kyrkoordningen framhåller också att kyrkans organisation och uttrycksformer knyter an till det samhälle där kyrkan verkar, men samtidigt att kyrkoordningens bestämmelser måste stå i samklang med vad kyrkan tror, bekänner och lär. Detta är en viktig principiell balans. Det bör därför tydliggöras att det framför allt är kyrkans organisation, språk, uttrycksformer och pastorala tillämpning som kan behöva anpassas

Mot 2026:18 efter nya förutsättningar, medan kyrkans läromässiga grund inte ska göras beroende av tidsandan.

En översyn bör därför inte syfta till att försvåra Svenska kyrkans närvaro i samtiden. Tvärtom bör den stärka kyrkans möjlighet att tala klart, trovärdigt och självständigt. Svenska kyrkan bör kunna möta varje tid utan att förväxla evangeliets uppdrag med den politiska samtidens skiftande språkbruk, prioriteringar eller konflikter.

Mot denna bakgrund bör kyrkoordningen ses över i de delar där relationen mellan kyrkans lära, samtiden och samhällseliga förändringar behandlas. Syftet bör vara att säkerställa att kyrkoordningen inte kan tolkas som att Svenska kyrkans lära är ett uttryck för dagsaktuell politik, utan att samtidstolkningen alltid sker med förankring i kyrkans tro, bekännelse och lära.

Landskrona den 26 juni 2026

Daniel Engström (SDSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:19
av Daniel Engström

Lär av Katolska kyrkans tillväxt

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. initiera ett nationellt projekt som analyserar vad Svenska kyrkan kan lära av Katolska kyrkans medlemsutveckling i Sverige,
2. i redovisningen av projektet ge förslag på hur Svenska kyrkan kan stärka sin kristna, evangelisk-lutherska identitet för att locka nya medlemmar,
3. tillse att redovisningen når stiftet och församlingarna/pastoraten.

Motivering

Svenska kyrkan står inför stora utmaningar vad gäller medlemsutvecklingen. Svenska kyrkans egen statistik anger att kyrkan har knappt 5,4 miljoner medlemmar, och i en prognos från 2025 bedöms medlemsantalet år 2051 uppgå till cirka 3,9 miljoner, motsvarande 34 procent av befolkningen. I samma prognos framhålls att en nyckel för att bromsa utvecklingen är att nå unga människor och unga familjer.

Samtidigt finns det kristna kyrkor i Sverige som visar en annan utveckling. Katolska kyrkan i Sverige har 44 församlingar från Ystad till Luleå och omkring 132 000 registrerade medlemmar. Sveriges Radio rapporterade 2024 att Katolska kyrkan i Sverige vuxit med över 19 000 nya medlemmar under de senaste tio åren, och att en grupp som söker sig dit är unga. Sveriges Radio har också rapporterat att flera av Sveriges största katolska församlingar ser ett ökat intresse från unga, särskilt unga män.

Även SVT har uppmärksammat utvecklingen. I juni 2026 rapporterade SVT om att intresset för att konvertera till Katolska kyrkan ökar, särskilt bland unga. I S:t Nikolai katolska församling i Linköping uppgavs ungefär två tredjedelar av deltagarna som ännu inte är katoliker vara män under 30 år. En av de intervjuade uttryckte att Katolska kyrkan upplevdes som "lite mer traditionell", vilket han beskrev som lockande.

Detta bör väcka eftertanke inom Svenska kyrkan. Syftet är inte att Svenska kyrkan ska överge sin evangelisk-lutherska tro. Tvärtom är Svenska kyrkan ett evangelisk-lutherskt trossamfund, och det är just den egna bekännelsen som behöver tas på större allvar. Svenska kyrkan bör kunna lära av andra kristna sammanhang som förmår väcka intresse, skapa förtroende och samla människor kring bön, gudstjänst, undervisning och kristen gemenskap.

En viktig lärdom är att många människor i en osäker tid söker tydlighet. De söker inte främst en kyrka som följer tidsandan, utan en kyrka som vågar stå för kristendomen, tala om Gud, synd, nåd, frälsning, helighet, ansvar, förlåtelse och hopp. För

många framstår Katolska kyrkan som tydligare i sin teologi, mer förankrad i traditionen och mindre upptagen av dagsaktuella partipolitiska konflikter. Det är rimligt att anta att detta bidrar till att människor, inte minst unga, söker sig dit.

Svenska kyrkan har en rik evangelisk-luthersk skatt att förvalta. Här finns evangeliets förkunnelse, dopets nåd, nattvarens gåva, psalmskatten, kyrkoåret, församlingens gemenskap och ett stort historiskt arv. Men detta måste också kommuniceras tydligt. En kyrka som uppfattas som otydlig i sin tro riskerar att förlora människor som söker andlig vägledning. En kyrka som däremot vågar vara kyrka kan på nytt bli relevant för dem som längtar efter mening, sanning, fördjupning och kristen gemenskap.

Svenska kyrkan bör därför analysera vad som faktiskt gör att människor söker sig till Katolska kyrkan i Sverige. Det kan handla om tydlig undervisning inför medlemskap och konversion, en starkare betoning av gudstjänstliv och sakrament, en mer traditionsburen kristen identitet, tydligare andligt ledarskap och en kyrklig profil som inte i första hand uppfattas som politisk, utan som kristen.

Detta är inte ett avståndstagande från Svenska kyrkans tradition, utan ett sätt att återupptäcka den. Svenska kyrkan behöver inte bli något annat än vad hon är. Men hon behöver med större frimodighet vara en kristen kyrka, grundad i evangeliet, förankrad i sin evangelisk-lutherska bekännelse och tydlig i sitt uppdrag att föra människor till Kristus.

Mot denna bakgrund bör kyrkomötet ge kyrkostyrelsen i uppdrag att analysera Katolska kyrkans tillväxt i Sverige och pröva vilka lärdomar Svenska kyrkan kan dra för sitt eget arbete med medlemsutveckling, unga vuxna, undervisning, gudstjänstliv och kristen fördjupning.

Landskrona den 26 juni 2026

Daniel Engström (SDSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:20
av Celina Falk m.fl.

Kyrkohandboken på umesamiska

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. initiera och genomföra en översättning av kyrkohandboken till umesamiska, helt eller delvis,
2. säkerställa att översättningen görs i nära samarbete med umesamiska språkbärare och umesamiska företrädare.

Motivering

Inom ramen för Svenska kyrkans pågående försoningsprocess med det samiska folket, och de åtta åtaganden som antagits i detta arbete, finns en tydlig grund för att vidta konkreta och långsiktiga åtgärder som stärker samiska språk och deras ställning i kyrkans liv.

De samiska språken är centrala bärare av identitet, kultur och andlig tradition, samtidigt som flera av dem är starkt hotade. Umesamiska är ett av de mest utsatta språken. Samtidigt bedrivs i dag ett målmedvetet och växande revitaliseringsarbete, där människor i olika åldrar återtar och utvecklar sina kunskaper i umesamiska. I denna situation finns en tydlig efterfrågan på kyrkliga resurser på umesamiska och ett konkret behov av att språket ges utrymme i kyrkans gudstjänstliv.

Tillgång till kyrkliga texter på det egna språket är avgörande för möjligheten att fullt ut delta i gudstjänstlivet och ta del av kyrkans tro och tradition. Det bidrar också till att språket används i levande och meningsbärande sammanhang, vilket är en förutsättning för långsiktig språkrevitalisering.

Svenska kyrkan har tagit viktiga steg genom översättningar till andra samiska språk. För att leva upp till sina åtaganden i försoningsprocessen är det angeläget att detta arbete även omfattar umesamiska.

En översättning av kyrkohandboken till umesamiska skulle stärka språkets ställning och möjliggöra ett mer inkluderande gudstjänstliv. Den skulle samtidigt utgöra ett konkret uttryck för kyrkans ansvarstagande i försoningsprocessen och ge ett aktivt stöd till den revitalisering som redan pågår.

Arbete med umesamiska kräver särskild lyhördhet, då antalet erfarna översättare är begränsat. Arbetet bör därför ske i nära dialog med det umesamiska språksamhället, exempelvis språkföreningar, språkarbetare och andra relevanta aktörer inom samiskt språkarbete.

Mot 2026:20

Luleå den 6 juli 2026

Celina Falk (POSK)

Katarina Glas (POSK)

Lisa Tegby (POSK)

Lisa Gerenmark (ÖKA)

Åsa Nyström, biskop

Kyrkomötet
Motion 2026:21
av Britt Björneke m.fl.

Könsneutrala pronomen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag på ändringar i kyrkoordningen och andra styrdokument som innebär att könsrelaterade pronomen byts ut mot hen eller att omskrivningar görs så att könsrelaterade pronomen undviks.

Motivering

Det är viktigt att alla människor – inte minst i Svenska kyrkan – känner sig inkluderade i de författningar och riktlinjer som berör dem. Det normkritiska perspektivet bör därför användas i så hög grad som möjligt. För att inte utesluta medmänniskor som inte vill definieras utifrån kön (icke binära) bör därför könsrelaterade pronomen som hon eller han undvikas i våra författningar och skrifter. Ett exempel på där man använder könsrelaterade pronomen är 20 kap. 6 § i kyrkoordningen.

Stockholm den 11 juli 2026

Britt Björneke (ViSK)

Annelie Englén (ViSK)

Vicktoria Bagi (ViSK)

Marie Buhr (ViSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:22
av Britt Björneke och Margareta Carlsson

Rättssäkerhet och effektivitet i domkapitlen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utvärdera effekten av de ändringar i kyrkoordningen som gjordes 2023 vad avser handläggningen i domkapitlen av ärenden om prövning av obehörighet att utöva kyrkans vinningstjänst,
2. utreda behovet av ytterligare åtgärder för att öka rättssäkerheten och effektiviteten i domkapitlen.

Motivering

I december 2020 beslöts om en utredning med uppdrag att överväga införandet av fler förfaranderegler för domkapitlens tillsyn över präster och diakoner i kyrkoordningen i syfte att stärka rättssäkerheten. Till utredare utsågs professor Eric Bylander. Utredningen presenterade 2022 en rad förslag som bland annat innebar en tydlig åtskillnad mellan ett utrednings- och ett beslutsskede. Stiftsjuristen skulle vara huvudansvarig för beredningen av ärendet men kunna ta hjälp av till exempel domarledamoten. I ett beslut att meddela eller inte meddela vinningstjänstpåföljd skulle endast personer delta som inte hade biträtt stiftsjuristen i beredningen av ärendet.

Kyrkostyrelsen valde dock efter ett omfattande remissarbete att inte lägga fram dessa förslag till kyrkomötet. I stället nöjde man sig med att enbart föreslå förfaranderegler som i huvudsak innebar en kodifiering av befintlig praxis. Ändringarna i kyrkoordningen har inte medfört att debatten och åsikterna om bristande rättssäkerhet eller upplevd sådan har tystnat. Flera domkapitel har ändrat sin handläggning av ärendena efter den modell som föreslogs i Bylanders utredning, medan andra domkapitel fortsätter handlägga ärendena utan någon skillnad där samma ledamöter deltar i beredningen som i det slutliga beslutet. Det senare upplevs naturligt nog av den som granskas som att hen är dömd på förhand genom den gärningsbeskrivning som tagits fram under beredningen. Kritik har även riktats mot långa handläggningstider och skillnader i bedömningen mellan olika domkapitel samt rätten att göra anmälan utan att man berörs av frågan.

I utredningen finns flera utblickar till såväl sekulära sammanhang som andra kristna samfund som man borde kunna dra lärdom av där man skiljer mellan utredning och beslutsfattande. Att ha en gemensam ansvarsnämnd för disciplinärendena i Svenska kyrkan skulle som utredaren påpekar utan tvivel öka rättssäkerheten och minska sannolikheten för att många av de som beslutar i ett ärende känner tillsynspersonen sedan tidigare. Tyvärr övergavs den idén då stödet från stiftet var svagt.

Mot 2026:22

Vi anser att med hänsyn till den kritik som riktas mot handläggningen i domkapitlen att det finns skäl att nu göra en utvärdering av om de förfaranderegler som infördes 2024 har ökat rättssäkerheten samt att med utgångspunkt i Bylanders utredning överväga ytterligare åtgärder för att höja rättssäkerheten och effektiviteten. Däri bör även ingå frågan om begränsning av rätten till anmälan till att enbart avse dem som har berörts av det som tillsynspersonen anklagas för som till exempel kyrkoråd eller en person som har personligt intresse i saken.

Stockholm den 11 juli 2026

Britt Björneke (ViSK)

Margareta Carlsson (ViSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:23
av Lotta Hedström

Översyn av begravningsväsendet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. tillsätta en utredning med uppdrag att ta ett helhetsgrepp kring bärande samhälls-aspekter på det svenska begravningsväsendet samt ge förslag kring:
 - a) alternativa/fler huvudmän för begravningsväsendet,
 - b) tänkbart ansvar för begravingar som fördelas på olika trossamfund,
 - c) begravningsavgiftens storlek och administration, i syfte att reducera begravningskostnader för den enskilda familjen,
 - d) eventuella behövliga förändringar rörande ekonomiska flöden såsom försäkringar, avgifter, vinstmarginaler och omfattningen av det legala ansvaret för det kommersiella begravningsväsendets alla aktörer,
 - e) möjliga öppningar för framtida, alternativa begravningskick och förutsättningarna för införandet av kompostering eller återjordning som möjligt val av begravningsmetod,
 - f) en moderniserad kristen begravningsritual.
2. ta fram en strategi för ett minskat miljö- och klimatavtryck vid begravingar i Svenska kyrkans regi som innebär att fossila energikällor, skadliga material och ämnen fasas ut vid kremeringar och transporter samt att användning av formaldehyd vid balsamering uppmärksammas.

Motivering

I dessa föränderliga tider blir många skilda trosuppfattningar och en växande sekulär, icke-religiös livshållning ofta aktualiserade. Många kulturer och religioner möts idag i vårt land och många och ibland motstridiga krav på samhällsordningar bryts. Många olika seder och bruk kan lätt komma att stå mot varandra och mot rådande regelsystem. Samtidigt växer snabbt de globala miljö- och klimatmässiga problemen på ett mycket oroande vis.

I en sådan brytningstid och när Svenska kyrkan ensam är huvudansvarig för begravningsväsendet, kan det vara befogat att tidigt skapa eftertanke och ge grund för en bred, väl förankrad och stabil hållning i olika typer av begravningsfrågor. Gärna i form av en övergripande översyn eller en större utredning, där åtminstone fyra viktiga aspekter av det framtida begravningsväsendet bör genomlysas och där eventuella förslag till förändringar kan presenteras:

- ♦ Det handlar dels om det som rör metoder, begravningskick, det vill säga vad som ska vara tillåtet, önskvärt och tillgängligt med avseende på jordbegravning, kreme-

ring, så kallad återjordning, Natural Organic Reduction: NOR (på svenska NON: Naturlig organisk nedbrytning), promession /kompostering/ och allt det som rymms inom begreppet ekobegravning. Till det hör vilken typ av platser som må godkännas för urnsättning, askspridning, jordbegängelse, gravkullar och minnesskogar, kompostering etc.

- ◆ Likaväl som pietet, tradition, markanvändning och kulturella hänsyn därvid må beaktas, måste miljö-, klimat- och hållbarhetsaspekterna ges tydligare profilering vid själva begravningsarna. En hel rad åtgärder med avseende på material-, energi- och metodval vid förvaring, balsamering, kremering, transporter etc., behöver åtgärdas på ett enhetligt och hållbarhetsinriktat vis. Något De Gröna i Svenska kyrkan återkommande motionerat om.
- ◆ En annan aspekt rör begravningsbranschens relativa monopolställning och vilka riktlinjer som ska gälla för dem med avseende på konkurrens, information, erbjudande av alternativ, samråd och inte minst vinstdrivande. Bekymren för enskilda, efterlevande, familjer eller i övrigt berörda när kostnaderna en begravning lätt skenar, är extra angelägna att hejda. Det må vara en mänsklig rättighet till en värdig begravning, inte bli till en börda för de efterlevande!
- ◆ I samband med det bör förslag ges på vad begravningsavgiften, som nu debiteras via skattsedeln, alltså administreras av staten, men sedan förvaltas av Svenska kyrkan, rimligen bör höra hemma.
- ◆ Den sista aspekten är det som strikt rör Svenska kyrkans egen ordning och syn på hur död och begravning bör gestaltas i en svensk kristen begravning av idag. – I vilken anda och med vilka ceremonier ska den bäst förrättas i framtiden?

Kyrkan har ett förväntat ansvar att leda den allmänna debatten och att stimulera en brett omfattad diskussion om ett ytterst existentiellt angeläget ämne och förväntas vara proaktiv och kunna försvara, förklara och ge förslag på eventuella nödvändiga förändringar.

Motionens avsikt är alltså inte att ge svar på dessa frågor, utan att förteckna några av de mest relevanta frågeställningarna och att härmed överlämna dem till att kloka personer i och runt Svenska kyrkan att beredas och om möjligt besvaras.

Tänkta mottagare av utredningen, studiematerialet, översynen är självklart kyrkan själv, men också det offentliga samt det kommersiella begravningsväsendet. Alltså alla som idag bär olika delar av det praktiska ansvaret för begravnings utformning, liksom har både privatekonomiskt och makroekonomiskt ansvar runt av begravningsväsendet i stort.

Även staten, myndigheter, kommuner alltså offentligheten i stort, inklusive studieförbund och de politiska partierna, som med sin potentiella lagstiftningskraft, är säkerligen intresserade av de frågeställningar och den framtidsspaning som Svenska kyrkan i och med detta skulle göra.

Kyrkan bör således vara drivande och proaktiva i denna civilisationsbärande fråga. Inte passivt invänta en eventuell opinionskantring eller några tänkbara framtida ålägganden från riksdag och/eller regering.

Brösarp den 13 juli 2026

Lotta Hedström (DGSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:24
av Lotta Hedström och Lena Östholm Munkberg

Personlig klädsel och religiös tillhörighetsmarkering

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att kraftfullt ta ställning mot slöjförbud.

Motivering

Grunden för ställningstagandet är minst tvåfaldig.

Dels ligger självskrivet religionsfriheten, som den uttrycks i bland annat FN:s deklaration om de mänskliga fri- och medborgerliga rättigheterna, i svensk grundlag, samt i flera andra legalistiska och konstitutionella överenskommelser och deklarationer, vilka erkänner individens rätt och frihet att bekänna sig till en religiös tro och därmed har tryggheten i att kunna visa det, som grund.

Därtill kommer den rent personliga friheten att som unik rättighetsbärare i en demokratisk rättsstat fritt uttrycka smak, stil, klädkoder, kroppsliga uttryck genom att även fritt kunna bära kulturella och religiösa symboler, såväl synliga som dolda på sin kropp.

Begränsningen är självklart när klädespersedlar eller utrustning skulle förhindra yrkesutövning eller innebära direkt fara eller hinder för omgivningen.

Ett antal löjeväckande exempel finns emellertid på när ett konsekvent genomfört slöjförbud framstår som patetiskt eller hur andra legitima döljanden av ansiktet samtidigt inte skulle bli tillåtna, till exempel om det skulle tillämpas på brudars klädsel vid ett kristet bröllop, för nunnors dok eller för medicinskt opererande personal. Alla sådana fall skulle då behöva regleras och noga specificeras – och därmed ställa till stora problem för att kunna övervakas. En lagmässigt helt ogörlig djungel av regler, undantag och situationsbeskrivningar skulle bli följden.

Historiskt kan just slöjans olika former och bruk beskrivas så att det framför allt är kvinnors hår, kropp, skönhet och ansikten som i nästan alla patriarkala epoker och samhällsordningar ansetts störande för mäns sexuella sinnesfrid. Även i en europeisk och nordisk kontext har samhällets normer under årtusenden krävt att de döljs och beslöjas i olika offentliga sammanhang. Helt klart är att påbjuden täckning av kvinnor och kvinnokroppen är en kontroll- och förtrycksmekanism som varit riktad mot det underordnade könet.

Men – under historiens gång har bruket av slöjor ofta internaliserats av kvinnorna själva och blivit till en kulturell och religiös vana och identitet. Dessutom har bruket av slöjor, klutar, schalar, hucklen, nicaber, burkor etc. modifierats och utformats på

tusen olika vis i olika tider och i skilda subkulturer med avseende på form, storlek och i vilka kontexter kvinnans yttre ska hållas dolda.

Poängen är att det från början varit andra personer och krafter än kvinnorna själva, som beordrat vad de ska ha på sig.

Lösningen, även med det välvilliga motivet att vilja stödja kvinnlig frigörelse, kan därför inte vila på att återigen utifrån kommande krafter beordra enskilda kvinnor vad de ska ha på sig eller inte! Man kan inte först fördöma dem som tvingat på kvinnor en slöja, för att sedan själv göra samma tvingande manöver och rycka av dem den, i tron att detta avsevärt skulle öka kvinnors frihet! Tvång som tvång. Förbud som förbud.

Den enkla och självklara slutsatsen är därför att varje individ, kvinna som man, könsbestämd så väl som icke-binär, själv och i ostörd frihet må få välja sin klädsel och sina attribut i alla fredliga, civila och vardagliga sammanhang! Varje begränsning av den friheten måste kunna motiveras av konkreta, klara och uppenbara risker för andra individers eller samhällets säkerhet.

Detta må fortsatt klargöras och försvaras av en kyrka, som vill vara jämställd, progressiv och på de förtrycktas sida.

Brösarp den 13 juli 2026

Lotta Hedström (DGSK)

Lena Östholm Munkberg (DGSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:25
av Lotta Hedström

Jämställdhetsfokus vid valberedningsarbete

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag på ändringar i kyrkoordningen eller annat regelverk som innebär att jämställdhet särskilt ska beaktas vid beredning av val till alla instanser inom Svenska kyrkan, med tyngdpunkt på de organ som väljs av kyrkomötet.

Motivering

Det finns stark anledning att se över hur ett utfärdande av enhetliga riktlinjer till olika valprocedurer inom Svenska kyrkan med avseende på jämställdhet skulle kunna se ut.

I skrivande stund, början av sommaren 2026, ser det ut som följer:

- ♦ Av åtta föreslagna utskottsordföranden att väljas under hösten till kyrkomötet är fem män nominerade.
- ♦ Bland de tio råd som är knutna till kyrkostyrelsen, har fyra ännu ej valt ordförande och ledamöter, men av de sex som är tillsatta, är tre plus tre fördelade på vardera könet.
- ♦ Slutligen blev utfallet av tillsättningen av nämnder och två andra ansvarsposter knutna till kyrkomötet i november 2025, sådant att fyra av sex nämndsordförandeposter tillföll män, liksom att kyrkomötets ordförande och själva valberedningens ordförande likaså blev män.

En eventuell publik granskning av jämställdheten bland Svenska kyrkans högsta förtroendevalda i slutet av 2026 – som med uppenbar risk för att det på dessa totalt 26 högsta förtroendeposter som ordföranden i denna kyrkans högsta beslutande sfär, det blott skulle återfinnas åtta kvinnliga ordföranden – skulle medföra en inte acceptabel förtroendeförlust, alltså mindre än en tredjedel. Det kan helt enkelt inte anses hållbart för några som granskar kyrkans inre liv. Så detta må förhindras och förebyggas.

Antingen kan man utfärda valberedningsanvisningar om jämställd fördelning av ordförandeposter och viceordförandeposter inom de grupper av interna organ som har val samtidigt.

Och/eller att man i nomineringsförfaranden säkerställer att lika många kvinnliga som manliga namn inkommer och primärt fördelas med hänsyn till den slutliga helheten.

Däri ligger även valberedningars självklara rätt att återförfråga till nominerande församling om att inkomma med fler namn.

Eller att valberedningar själva jämnar ut könsfördelningen innan resultatet föreläggs kyrkomötets slutgiltiga val.

Dessa enkelt skissade metoder kan modifieras och vägas samman, vilket görs bäst av kyrkostyrelsen, men det bör ske med skyndsamhet för att kunna delges berörda organ under det kommande verksamhetsåret.

Detta förslag täcker dock enbart den mest basala av jämställdhetens dimensioner, nämligen könsmässigt numerär representativitet och är i denna framställan riktad till kyrkomötets organ.

- ♦ Kanske finns fler områden/situationer/sammanhang än val, där en uppfräschning och en översyn över hur andra grundläggande jämställdhetsaspekter bättre kan tillgodose och vara behövliga i kyrkomötets olika organ?
- ♦ Kanske finns fler nivåer och sammanhang inom Svenska kyrkan där jämställdhetsaspekter och representativitet förtjänar en översyn?
- ♦ Kanske finns ett kommande behov av icke-binär representation som behöver tas omhand på ett mer grundligt och genomtänkt sätt?

Dessa aspekter bör också adresseras av nuvarande kyrkostyrelse, men kan bli föremål för kommande diskussioner och även eventuella senare motionsförslag.

Brösarp den 13 juli 2026

Lotta Hedström (DGSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:26
av Klas Ek och Celina Falk

Internationella relationer i kyrkoordningen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag på ändringar i kyrkoordningen som innebär att

1. församlingar, pastorat och stift, inom ramen för sin grundläggande uppgift, ska verka för att etablera internationella relationer, innefattande såväl bilaterala relationer som vänkyrkorelationer,
2. det internationella arbete som bedrivs genom Act Svenska kyrkan regleras som en del av Svenska kyrkans gemensamma uppdrag.

Motivering

Svenska kyrkan bedriver, med utgångspunkt i sitt teologiska uppdrag sin bekännelse och kyrkliga tradition, ett omfattande internationellt arbete inom ramen för multilaterala ekumeniska samarbeten och i bilaterala relationer med andra kyrkor och kyrkogemenskaper.

På nationell nivå sker det genom medlemskap i Kyrkornas världsråd och i Lutherska världsförbundet och i det internationella bistånds- och utvecklingsarbete som bedrivs inom Act-alliansen.

Även på stiftsnivå bedrivs ett betydande internationellt arbete som upprätthållande av bilaterala relationer och vänkyrkorelationer samt olika former av personutbyten.

På lokal nivå har församlingar och pastorat under lång tid utvecklat kontakter med kyrkliga aktörer i andra länder. till exempel vänförsamlingsrelationer, bilaterala samarbeten samt personutbyten av olika slag.

Men internationella kyrkliga relationer bidrar inte enbart till solidaritet och ansvarstagande globalt utan utgör också en integrerad del i församlingens eget liv. Genom sådana relationer stärks den teologiska reflektionen, det kyrkliga livet och församlingens identitet. Utbytet sker under skilda villkor men på ömsesidig och jämbördig fot.

Också mot bakgrund av det rådande världsläget och ett därmed ökat behov av stärkt internationell samverkan framstår Svenska kyrkans samlade internationella arbete som en central del av kyrkans uppdrag. Men i kyrkoordningen kommer detta endast till indirekt uttryck, främst genom formuleringar om internationell diakoni och mission. En explicit reglering av internationella relationer, bilaterala samarbeten, vänkyrkorelationer eller Act Svenska kyrkans roll saknas.

Det finns därför skäl att tydliggöra att internationella och bilaterala relationer är en integrerad del av kyrkans uppgift samt att det internationella arbete som bedrivs genom Act Svenska kyrkan utgör en bärande del av Svenska kyrkans gemensamma

Mot 2026:26 ansvar. En sådan reglering i kyrkoordningen skulle bidra till ökad tydlighet och kyrklig förankring.

Havdhem den 13 juli 2026

Klas Ek (ViSK)

Celina Falk (POSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:27
av Klas Ek och Celina Falk

Teologisk grundtext för internationellt arbete

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att se över och vid behov revidera den teologiska grundtexten ”En livsbefrämjande tro som vår drivkraft” utifrån relevanta teologiska dokument och överenskommelser inom Kyrkornas världsråd efter 2012.

Motivering

År 2012 antog Kyrkornas världsråd det banbrytande missionsdokumentet ”Together Towards Life: Mission and Evangelism in Changing Landscapes”. Dokumentet uttrycker en teologisk helhetssyn där mission förstås som att förkroppsliga Guds liv, rättvisa och fred i världen, med en tydlig koppling mellan tro och handling.

Utifrån detta dokument antog Svenska kyrkan 2013 sitt teologiska grunddokument ”En livsbefrämjande tro som vår drivkraft” som fortfarande utgör en teologisk grund för Svenska kyrkans internationella arbete och dess samverkan med den världsvida kyrkan.

År 2018 antog Kyrkornas världsråd vid konferensen Conference on World Mission and Evangelism i Arusha, Tanzania, ytterligare teologiska dokument och inriktningar, däribland ”Moving in the Spirit” och uppmaningen till ”Transforming Discipleship” (livsförvandlande lärjungaskap). Dessa utvecklar och fördjupar perspektiven från 2012 och betonar särskilt lärjungeskapets praktiska konsekvenser i en värld med ojämlikhet, klimatkris och konflikter.

Sedan 2013 har den globala situationen försämrats avsevärt. Världen präglas av ökande fattigdom, väpnade konflikter, klimatförändringar och ett försvagat stöd för folkrätten, mänskliga rättigheter och internationell solidaritet samtidigt som det internationella biståndet minskar. I ett sådant förändrat läge behöver Svenska kyrkans teologiska reflektion för det internationella arbetet kontinuerligt aktualiseras.

Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan och deltar aktivt i ekumeniska sammanhang, bland annat inom Kyrkornas världsråd och Act-alliansen. Det finns därför goda skäl att säkerställa att Svenska kyrkans egna teologiska styrdokument speglar den gemensamma ekumeniska teologiska utvecklingen.

Mot denna bakgrund bör det teologiska grunddokumentet ”En livsbefrämjande tro som vår drivkraft” (2013) ses över och vid behov revideras, så att det tydligare integrerar Kyrkornas världsråds senare teologiska utveckling och stärker kopplingen mellan tro, lärjungaskap och handling i vår tids globala utmaningar.

Havdhem den 14 juli 2026

Klas Ek (ViSK)

Celina Falk (POSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:28
av Fredrick Federley

Jäv i domkapitel

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i 9 kap. 6 § kyrkoordningen som innebär att i händelse av jäv för flertalet ledamöter i ett domkapitel får berört ärende överlämnas till annat domkapitel.

Motivering

I dag finns ingen möjlighet för domkapitel att överlämna ett ärende till annat domkapitel i händelse av att flera av ledamöterna befinner sig i jävs- eller delikatessjävssituation i relation till ett väckt ärende. Kyrkan är stor i sin helhet men det är också många gånger så att kyrkan är liten i betydelsen att man arbetar nära varandra på olika sätt under många år i ett stift.

För att inte tveksamheter ska uppstå i fall där en person har blivit anmäld till domkapitlet och där flertalet ledamöter i berört domkapitel har olika former av relationer till den anmälan berör, bör ett domkapitel kunna överlämna berört ärende till annat domkapitel för att bevara integriteten in domkapitlens viktiga uppgifter.

Dala-Floda den 15 juli 2026

Fredrick Federley (C)

Kyrkomötet
Motion 2026:29
av Fredrick Federley

Hub för en kyrka mitt i samhället

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. inrätta ett nationellt uppdrag inom Svenska kyrkan med syfte att utveckla en samordnande funktion ("hub") som understödjer församlingar och stift samt främjar social innovation och samverkan för att möta komplexa samhällsutmaningar, genom att
 - ♦ följa och analysera relevant lagstiftning, myndighetsskrivelser, regleringsbrev och nationella reformer,
 - ♦ bevaka och sprida information om statliga och andra offentliga finansieringsmöjligheter för församlingsnära/samhällsnära välfärdsuppdrag,
 - ♦ stödja församlingar och stift i att söka och förvalta medel för diakonalt och samhällsbyggande arbete, såsom insatser för existentiell hälsa, arbetslöshet, integration och social sammanhållning (stärka tillit och demokrati),
2. utreda hur ett sådant nationellt uppdrag kan organiseras så att det i första hand stärker lokal församlingsutveckling och stiftens pastorala och diakonala ansvar,
3. utreda var en sådan samordnande funktion geografiskt och organisatoriskt bäst kan placeras, med beaktande av närhet till civilsamhälle, myndigheter, akademi och institutionell erfarenhet.

Motivering

Svenska kyrkan har sedan relationsförändringen mellan stat och kyrka sökt och fortsatt att utveckla sin roll som en kyrka mitt i samhället. I dag är kyrkans närvaro ofta mer förknippad med relationer, mötesplatser och sammanhang än med en kyrkobyggnad i byns mitt. Detta har inneburit ett växande ansvar – men också stora möjligheter.

I ett samhälle som präglas av ökad polarisering, ensamhet, psykisk ohälsa och otrygghet blir Svenska kyrkans diakonala uppdrag allt tydligare och viktigare. Församlingar runt om i landet möter dagligen människor i livskriser, långvarig arbetslöshet, migrationsrelaterad utsatthet och existentiell vilsenhet. Kyrkan är ofta den aktör som finns kvar lokalt när andra strukturer dragits tillbaka. Svenska kyrkan har också visat sig vara en pålitlig och professionell samverkanspart i samhällsnära uppdrag, exempelvis genom:

- ♦ arbete med social beredskap och krisstöd,
- ♦ samtal om etik och existentiella frågor i skola och civilsamhälle,
- ♦ språkcaféer och integrationsfrämjande verksamhet,

- ♦ och insatser för människor i långvarig arbetslöshet, bland annat genom MARY-metoden.

Samtidigt förändras förutsättningarna snabbt. Lagstiftning, styrdokument, bidragssystem och nationella satsningar utvecklas i ett tempo som enskilda församlingar och även stift har svårt att överblicka. I dag saknas en samlad funktion inom Svenska kyrkan som systematiskt följer denna utveckling och omsätter den i praktiskt stöd till den lokala och regionala nivån.

Många av de utmaningar som Svenska kyrkan möter i dag kan beskrivas som så kallade wicked problems – komplexa samhällsproblem som saknar enkla lösningar, där orsaker och konsekvenser hänger samman över sektorsgränser. Dit hör långvarig arbetslöshet, segregation, psykisk och existentiell ohälsa samt tilltagande misstro mellan människor och institutioner.

Många gånger är de inte ett krav att vare sig kommuner eller religioner ska lösa dessa problem, men det ligger inom allas intresse att de löses.

Sådana problem kan inte lösas genom enskilda åtgärder eller kortsiktiga projekt, utan kräver social innovation: nya sätt att samverka, organisera resurser, utveckla metoder och bygga lokala ekosystem för tillit och delaktighet.

Svenska kyrkan har särskilt goda förutsättningar att bidra till social innovation. Kyrkans lokala närvaro, långsiktighet, värdegrund och relationella kompetens gör den till en unik aktör i arbetet med att tillsammans med civilsamhälle, offentlig sektor och akademi utveckla hållbara lösningar på komplexa samhällsutmaningar.

För att denna potential ska tas till vara krävs dock strukturer som stödjer lärande, omvärldsbevakning och metodutveckling över tid. En nationell samordnande funktion skulle kunna bidra till att samla erfarenheter, sprida fungerande arbetssätt och stärka församlingarnas förmåga att vara aktiva aktörer i social innovation – inte som projektägare vid sidan av, utan som en integrerad del av församlingsliv och diakonalt uppdrag.

Dala-Floda den 15 juli 2026

Fredrick Federley (C)

Kyrkomötet
Motion 2026:30
av Mats Johnsson

Stöd för förföljda kristna

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att säkerställa att Act Svenska kyrkans uppgift att ge stöd till förföljda kristna och andra förföljda religiösa minoriteter i världen tydliggörs.

Motivering

Act Svenska kyrkans strategi uppdaterades senast 2021 och denna ersatte den strategi som gällde 2018–2022. Därefter görs årliga avstämmningar med utvärdering och översyn. Strategin ger en tydlig bild av vad Act ska inrikta sitt arbete på. Vissa grundläggande uppgifter är eviga: ekumenik, arbete för fred, mänskliga rättigheter. Andra uppgifter är tydligare styrda av dagens politiska prioriteringar utanför kyrkans värld. Allt detta ger även en dagsbild av de politiska prioriteringar som många präster i Svenska kyrkans driver.

Världen är just nu i ett oroligt läge. I Europa pågår krig i Ukraina som skördar många människoliv och orsakar mycket lidande i regionen. De pågående krigen i Mellanöstern påverkar hela världen och är en del av en mångårig kris i regionen. Efter den arabiska våren har flera regimer fallit och i de flesta arabiska länder har det varit uppror och oro. Dessa konflikter har också varit svåra för de kristna grupper som assyrier, syrianer, kaldéer och kopter som bor i området. Situationen är lika svår, om inte värre, för andra religiösa minoriteter som yazidier. Flertalet, om inte alla dessa i speciellt Syrien och Irak, lever under mycket svåra förhållanden. Många har dödats och många har flytt. Bland dessa kristna finns dessutom mycket av urkyrkans lärar kvar. Detta ger en ytterligare dimension till vikten av att stödja dessa kulturspillror. De står för mycket av den ursprungliga kristna tron som senare utvecklats i Europa.

Fram till den arabiska våren levde de kristna minoriteterna i dessa länder ganska tryggt och de tolererades i huvudsak av regimerna. I samband med oroligheterna har kristna, men även andra religiösa minoriteter som exempelvis yazidier förföljts och antalet som lever där nu har minskat kraftigt. Det bör vara en tydlig uppgift för Svenska kyrkans internationella arbete att ge stöd till dessa minoriteter. De lever under hårt förtryck och vi måste ge stöd till dem.

Många kristna och andra minoriteter har tvingats fly från sina hem och de som lever kvar gör det under hårda förhållanden. Utöver det mänskliga lidandet har striderna skadat och förstört historiska kloster och kyrkor. Andra kyrkor och samfund i den kristna världen ger stöd men behoven är mycket större än vad som ges. Svenska

Mot 2026:30

kyrkan behöver vara en tydligare röst för att hjälpa dessa trossyskon att överleva en svår tid. Detta behöver både uttalas och genom direkt ekonomiskt stöd.

Här kan Act Svenska kyrkan ha en tydligare och mer aktiv roll. Frågan är övergripande inkluderad i organisationens ”portalparagraf” som talar om att ”försvara människovärdet, värna skapelsen och leva i tron, hoppet och kärleken” men i de ”styrande värden” nämns detta knappt. Samma brist finns i övriga delar av strategin. Kyrkomötet bör därför inkludera stöd till förföljda kristna och andra religiösa minoriteter i världen som en central uppgift i nästa uppdatering av Act Svenska kyrkans strategi.

Stockholm den 15 juli 2026

Mats Johnsson (SDSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:31
av Lars G Linder

Kyrkoordningens regler om beslutsfattande

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att anta motionens förslag till ändringar i kyrkoordningen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

33 §

Vid en omröstning *gäller den mening som mer än hälften av ledamöterna är ense om.*

Vid en omröstning *bestäms utgången genom enkel majoritet, om inte annat anges i kyrkoordningen.*

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2027.

Motivering

I kyrkoordningen regleras i det tredje kapitlet hur beslut i kyrkofullmäktige tas. Bestämmelserna gäller också övriga nivåer i Svenska kyrkans organ (KO 7 kap. 6 § samt 11 kap. 14 §), alltså också stiftsfullmäktige och kyrkomötet. Dessutom gäller bestämmelsen för kyrkoråd (4 kap. 18 §), församlingsråd (4 kap. 27 §), stiftsstyrelserna och stiftens nämnder (7 kap. 15 §) domkapitlen (9 kap. 7 §) och kyrkostyrelsen (12 kap. 13 §). I 33 § regleras att beslut ska tas med absolut majoritet, alltså mer än hälften av det totala antalet röster. Regeln är på många sätt både tilltalande och rimlig för en demokratisk organisation. Men den har en besvärande baksida.

Om en fullmäktigeförsamling/kyrkoråd/stiftsstyrelse/domkapitel/kyrkostyrelse (m m) vid beslutstillfället har två beslutsförslag att ta ställning till, går det enligt den praxis som gäller att rösta Ja, Nej eller Avstår vid omröstningen. I de flesta fall innebär detta att beslutsorganet kan ta beslut genom att ”mer än hälften av ledamöterna” har stött antingen Ja- eller Nej-propositionen. Dock kan det ske att varken Ja- eller Nej-propositionen får mer än hälften av de avgivna rösterna, genom att tillräckligt många ledamöter lägger ned sin röst, alltså röstar ”Avstår”. Då har inget beslut i enlighet med kyrkoordningens bestämmelser tagits, eftersom inget av förslagen fått det stöd som kyrkoordningen reglerar.

Rimligt, för att inte kyrkoordningen ska sätta hinder för att beslut kan tas, vore därför att regleringen i 3 kap. 33 § ändras så att enkel majoritet krävs för att ett beslutsorgan ska kunna fatta beslut. Det är också en form som många andra organisationer använder i sina regler. Exempelvis regleras kommunfullmäktiges beslutsregler på ett liknande vis i Kommunallagen (SFS 2017:725).

Värt att notera att denna förändring inte förändrar den ordning som innebär att fullmäktigeförsamlingen/kyrkomötet i de fall mer än två beslutsförslag föreligger och votering begärs måste genomföra kontrapositionsvotering i enlighet med svensk mötespraxis. Det måste alltid göras i sådana fall. Det som regleringen i 3 kap. 33 § tar fasta på är huvudvoteringens utfall.

Det finns i kyrkoordningen bestämmelser om beslut i särskilda frågor (exempelvis 11 kap. 18–19 §§) som gör att bestämmelsen i 3 kap. 33 § behöver kompletteras med en regel som säger att kyrkoordningen kan reglera andra beslutsformer än den som här bestäms. Det bör för tydlighets skull också framgå av bestämmelserna i 3 kap. 33 §.

Det är sannolikt så att regleringen i 3 kap. 33 § aldrig lett till att ett beslutsorgan inte kunnat fatta beslut i en fråga. Men genom att regleringen finns där, finns risken att bestämmelsen innebär just att något beslut inte kan fattas. Och ett beslutsorgan måste alltid ha möjlighet och förutsättningar att ta ställning till ett ärende, och fatta ett beslut.

Eskilstuna den 15 juli 2026

Lars G Linder (S)

Kyrkomötet
Motion 2026:32
av Gunilla Zuleta och Eva Blomberg Svensson

Skyddat boende för våldsutsatta

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar uppdra till kyrkostyrelsen att utreda hur Svenska kyrkan kan hjälpa och bistå de ideella kvinnojourernas skyddade boenden.

Motivering

Sedan 2024 har kraven för att starta och bedriva skyddat boende skärpts för att stänga ute oseriösa aktörer då boendena för våldsutsatta kvinnor och barn marknadsutsatts.

Kravet på tillståndsplikt har gjort att erfarna föreståndare inte kunnat konkurrera med de kommersiella.

Platser på boenden har minskat till hälften trots att våldsfrekvensen inte gått ner.

Svenska kyrkan stöttar fångar på fängelser och unga våldsamma på SiS-hem. Följaktligen borde diakonin även kunna omfatta våldsoffren på de skyddade boendena. Kyrkan kan göra mer för de kvinnor och barn som behöver ett fredat boende och stöd i att klara vardagen och ekonomin.

Stockholm den 15 juni 2026

Gunilla Zuleta (ViSK)

Eva Blomberg Svensson (ViSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:33
av Teresia Boström

Delegation för kyrkoherderepresentation i församlingsråd

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utreda om kretsen av personer som kan delegeras kyrkoherdens representation i församlingsråd kan utvidgas till att omfatta hela vinningstjänsten för att säkerställa ämbetslinjen,
2. i utredningen särskilt beakta ämbetsteologiska, rättsliga och praktiska konsekvenser.

Motivering

Enligt kyrkoordningen, 4 kap. 24 §, är kyrkoherden ledamot i församlingsrådet, men kan enligt 5 kap. 6 § utse en präst som arbetar i församlingen att tjänstgöra i kyrkoherdens ställe. I allt fler pastorat, särskilt i glesbygd, finns det dock inte resurser att ha en präst i varje församling. Det är inte ovanligt att en präst idag har ansvar för många församlingars gudstjänstliv och verksamhet samtidigt.

Denna utveckling skapar en omöjlig situation för kyrkoherden. Det är praktiskt ogenomförbart att själv närvara i alla församlingsråd, men det är samtidigt svårt eller omöjligt att utse en komminister som uppfyller kravet på delegation när ingen präst arbetar huvudsakligen i just den församlingen. I Härnösands stift finns det exempelvis pastorat med 16 församlingar och endast fem prästtjänster besatta.

Nuvarande reglering förutsätter en organisationsstruktur som inte längre är verklighet i delar av Svenska kyrkan. Detta skapar rättsosäkerhet och försvårar församlingsrådets arbete. Om regelverket inte uppdateras riskerar församlingsråd i glesbygd att antingen bryta mot kyrkoordningen eller bli handlingsförlamade i sitt beslutsfattande. Församlingar tvingas att välja mellan att sakna prästerlig representation eller att formellt bryta mot gällande regler. Detta marginaliserar glesbygdsförsamlingar och undergräver tilliten till Svenska kyrkan lokalt. Det skapar en ojämlig behandling mellan församlingar beroende på deras geografiska läge och storlek. Församlingar med goda resurser och tillgång till flera präster påverkas inte, medan resurssvaga församlingar drabbas hårt. Det finns en fara att församlingar kommer behöva läggas samman enbart för att man inte organisatoriskt maktar med att bemanna alla församlingsråd enligt nuvarande reglering, inte för att det är pastoralt eller verksamhetsmässigt motiverat. En uppdaterad reglering skulle möjliggöra för kyrkoherden att delegera till den medarbetare inom vinningstjänsten som har bäst lokal förankring och kännedom om församlingens verksamhet och behov, vilket stärker församlingsrådets arbete.

Svenska kyrkan bekänner sig till det trefaldiga ämbetet där biskop, präst och diakon tillsammans utgör kyrkans vigningstjänst. Alla tre ämbetena är vigda till tjänst i kyrkan och bär kyrkans uppdrag i olika gestalter. Att möjliggöra delegation inom hela vigningstjänsten skulle därför vara ämbetsteologiskt konsekvent och det skapar förutsättningar för ett fungerande församlingsrådsarbete även i glesbygd.

En sådan förändring behöver dock noggrant utredas för att säkerställa att den både respekterar kyrkans ämbetsteologi och skapar funktionella lösningar för församlingarnas vardag.

Härnösand den 21 juli 2026

Teresia Boström, biskop

Kyrkomötet
Motion 2026:34
av Kenneth B Ferm och Katarina Glas

Svensskkyrkliga folkhögskolor

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utreda hur Svenska kyrkan bäst behåller och utvecklar sina relationer med de svenskkyrkliga folkhögskolorna,
2. i utredningen verka för att ta fram någon form av strategi för samverkan med folkhögskolorna på nationell, stifts och lokal nivå,
3. i utredningen undersöka hur de svenskkyrkliga folkhögskolorna kan fylla en större roll i utbildningskedjan inom Svenska kyrkan, till exempel genom uppdragsutbildningar och yrkesutbildningar.

Motivering

Folkbildningen har en viktig roll i samhället och kyrkan har en lång tradition här. Under många årtionden levde kyrkan och folkskolan i en nära symbios och formellt skiljdes de båda inte åt förrän på 1930-talet när skolfrågorna helt togs över av staten och kommunen.

Kvar blev kyrkans engagemang i främst folkhögskolerörelsen. Idag finns det 17 Svensskkyrkliga folkhögskolor, nio knutna till Svenska kyrkan och åtta till EFS.

Folkhögskolorna fyller många funktioner inom kyrkan. En sådan är som en viktig diakonal verksamhet där vi hjälper deltagare som av olika anledningar inte kunnat avsluta grundskola eller gymnasieskola att hitta tillbaka till studierna och få en väg tillbaka in i civilsamhället. Och därmed undvika att hamna i utanförskap.

Folkhögskolorna utbildar redan idag kyrkomusiker och andra yrken inom kyrkan. Men skulle kunna göra så mycket mer. Bristen på kyrkomusiker är allmänt känd men ingen uppdragsgivare vill här utöka antalet platser, det vill säga betala för dem. Folkhögskolorna skulle kunna utöka denna utbildning om medel tillskotts för detta.

Vissa församlingar använder redan idag våra folkhögskolor för medarbetarutbildning, men de är tyvärr få. Troligen för att de flesta inte vet vilka möjligheter våra folkhögskolor har att hjälpa församlingar.

Samtidigt kämpar våra folkhögskolor för sin överlevnad på grund av att anslag inte justeras upp över åren medan kostnaderna ökar.

Det är inte kyrkans sak att ge allmänna anslag till folkhögskolorna, men Svenska kyrkan är en påverkansfaktor i vårt civilsamhälle och skulle kunna påverka för uppräknade anslag till folkbildningen. Man skulle kunna driva på för en utvidgad kyrkomusikerutbildning genom våra folkhögskolor. Går vi tillbaka i tiden så bedrevs den mesta musikutbildningen i Sverige av våra kyrkomusiker fram till dess Musik-

skolan (senare Kulturskolan) bildades på 1950-talet. Våra kyrkomusiker är en viktig del av det svenska musikarvet och inte enbart kyrkans ansvar.

För frågor som ovan behövs en strategi inom Svenska kyrkan för att Svenska kyrkan ska höras i civilsamhället i dessa frågor.

Sammantaget behöver Svenska kyrkan stärka sin röst inom folkbildningen för våra Svenskkyrkliga folkhögskolor. Hur detta bäst formas behöver utredas. En sådan utredning bör dessutom se över hur Svenska kyrkan bättre utnyttjar den potential man har i sina svenskkyrkliga folkhögskolor och därmed även stödjer sina folkhögskolor genom att ge dem betalda uppdrag.

Lund den 21 juli 2026

Kenneth B Ferm (POSK)

Katarina Glas (POSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:35
av Linda Sjöo

Ny transhearing

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att genomföra en andra transhearing.

Motivering

2019 genomförde Svenska kyrkan en transhearing. Detta arbete blev mycket uppskattat och det fanns önskemål om en andra hearing som uppföljning på Svenska kyrkans arbete. Detta har dock inte skett än. En andra hearing är ett bra sätt att utvärdera och följa upp svenska kyrkans arbete, få syn på vad vi åstadkommit och vad vi behöver jobba vidare med.

Malmö den 22 juli 2026

Linda Sjöo (ViSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:36
av Lennart Adell Kind m.fl.

Klimatredovisning och klimatbudget

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. återkomma med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär krav på klimatredovisning för stift, pastorat och större församlingar,
2. ta fram ett nationellt ramverk för klimatbudgetering inom Svenska kyrkan,
3. utforma gemensamma principer för mätning och redovisning av klimatutsläpp inom Svenska kyrkans verksamheter,
4. säkerställa att klimatpåverkan från fastigheter, resor, inköp, kapitalförvaltning, livsmedelsinköp samt skogs- och markförvaltning inkluderas i klimatredovisningen,
5. ta fram nationella klimatmål och delmål för Svenska kyrkans verksamheter i linje med Parisavtalets mål om att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader,
6. integrera klimatbudgetering i Svenska kyrkans ordinarie verksamhetsstyrning, verksamhetsplanering och ekonomiska uppföljning,
7. utveckla stödmaterial, utbildningar och rådgivning för församlingar, pastorat och stift kring klimatbudgetering och klimatomställning,
8. utveckla gemensamma indikatorer för uppföljning av klimatpåverkan inom Svenska kyrkans verksamheter,
9. årligen redovisa Svenska kyrkans samlade klimatpåverkan och arbetet med att nå uppsatta klimatmål till kyrkomötet,
10. främja erfarenhetsutbyte och spridning av goda exempel inom Svenska kyrkans klimatarbete.

Motivering

Klimatförändringarna påverkar redan människor, samhällen och ekosystem över hela världen. Extremväder, värmeböljor, översvämningar och förlust av biologisk mångfald får konsekvenser också i Sverige och påverkar människors livsvillkor, hälsa och trygghet. Klimatkrisen är därför inte enbart en naturvetenskaplig eller ekonomisk fråga utan också en moralisk, existentiell och andlig utmaning.

För Svenska kyrkan handlar klimatfrågan om kyrkans ansvar för skapelsen och om solidaritet med människor som drabbas hårdast av klimatförändringarnas konsekvenser. Klimatkrisen förstärker redan fattigdom, konflikter och ofrivillig migration. Kyrkan är kallad att stå på de utsattas sida och samtidigt bidra till omställning och hopp.

Svenska kyrkan har under lång tid bedrivit ett aktivt hållbarhetsarbete och antagit klimatmål på nationell nivå. Samtidigt visar erfarenheter från stift, pastorat och

församlingar att arbetet ofta bedrivs ojämnt och utan gemensamma strukturer för uppföljning och styrning. Många lokala enheter saknar idag verktyg för att bedöma hur beslut om fastigheter, resor, inköp, kapitalförvaltning och markförvaltning påverkar klimatet.

Det finns därför ett behov av tydligare gemensamma system för klimatredovisning och klimatbudgetering inom hela Svenska kyrkan. Klimatmålen behöver kopplas till praktisk handling och till ordinarie verksamhetsstyrning.

I många kommuner, regioner och organisationer används idag klimatbudgetar som ett verktyg för att förena klimatmål med ekonomiska beslut och långsiktig planering. Klimatbudgetering innebär att utsläpp synliggörs, följs upp och successivt minskas på liknande sätt som ekonomiska resurser hanteras inom budgetprocesser. Det skapar tydligare ansvar och bättre förutsättningar för långsiktig omställning.

Svenska kyrkan är en av Sveriges största fastighetsägare och skogsägare samt förvaltar betydande ekonomiska tillgångar. Kyrkan har därför stora möjligheter att bidra till klimatomställningen genom sina egna prioriteringar och beslut. Ett gemensamt system för klimatredovisning och klimatbudgetering skulle stärka trovärdigheten i Svenska kyrkans hållbarhetsarbete och ge bättre stöd till stift, pastorat och församlingar i omställningen.

Teologisk grund

Den kristna tron vittnar om att skapelsen tillhör Gud och att människan är kallad att leva i ansvar och ömsesidighet med allt skapat.

I Första Moseboken står det: ”Herren Gud tog människan och satte henne i Edens trädgård att bruka och vårda den.” (1 Mos 2:15)

Människans uppdrag är inte att exploatera skapelsen utan att vårda den. Psalmisten skriver: ”Jorden är Herrens med allt den rymmer.” (Ps 24:1)

Jesu ord i Lukasevangeliet uttrycker också ansvarets princip: ”Av den som har fått mycket ska det krävas mycket.” (Luk 12:48)

Svenska kyrkan har resurser, mark, inflytande och möjlighet att påverka samhällsutvecklingen. Därför följer också ett ansvar att bidra till en rättvis och hållbar omställning.

Aposteln Paulus beskriver dessutom hur hela skapelsen väntar på befrielse: ”Hela skapelsen ropar som i födslovåndor.” (Rom 8:22)

Ekoteologiskt innebär detta att kyrkans uppdrag inte endast handlar om människors individuella relation till Gud utan också om skapelsens upprättelse och människans ansvar i världen.

Klimatredovisning och klimatbudgetering kan därför förstås som konkreta uttryck för kristet förvalterskap, omvändelse och ansvarstagande.

Vad som behöver göras

Det behövs ett nationellt ramverk för klimatbudgetering som kan användas av hela Svenska kyrkan. Ett sådant ramverk bör vara enkelt att använda men samtidigt tillräckligt tydligt för att skapa verklig förändring.

Klimatbudgeteringen bör omfatta åtminstone:

- ♦ energianvändning i fastigheter,
- ♦ transporter och tjänsteresor,
- ♦ inköp och upphandling,
- ♦ kapitalplaceringar,

- ◆ skogs- och markförvaltning,
- ◆ livsmedelsinköp och konsumtion.

Det behövs också gemensamma mål och indikatorer som gör det möjligt att följa utvecklingen över tid och jämföra resultat mellan olika delar av Svenska kyrkan. Målen bör vara förenliga med Parisavtalets ambition att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader.

För att arbetet ska bli framgångsrikt behöver församlingar och pastorat få tillgång till utbildning, rådgivning och praktiska verktyg. Många mindre enheter har begränsade resurser och behöver stöd för att kunna genomföra klimatarbetet på ett systematiskt sätt.

Klimatbudgetering bör integreras i ordinarie verksamhetsplanering och ekonomisk uppföljning. Klimatpåverkan ska inte behandlas som ett sidospår utan som en del av kärnan i kyrkans ansvarstagande och förvalterskap.

Svenska kyrkan bör dessutom arbeta för att sprida goda exempel och erfarenheter mellan stift och församlingar. På flera håll finns redan innovativa lösningar kring energieffektivisering, hållbara transporter och cirkulära arbetssätt. Ett nationellt arbete kan bidra till att sådana erfarenheter kommer hela kyrkan till del.

Förslag till ändringar i kyrkoordningen

Nya bestämmelser bör införas i de delar av kyrkoordningen som reglerar ekonomisk styrning, verksamhetsuppföljning och förvalterskap.

Följande skrivningar bör särskilt utredas: "Stift, pastorat och församlingar ska inom ramen för sitt hållbarhetsarbete redovisa verksamhetens klimatpåverkan och anta mål för successiva utsläppsminskningar" samt "Klimatredovisning ska offentliggöras årligen och integreras i verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning" samt "Klimatbudgetering ska utgöra en del av Svenska kyrkans ordinarie verksamhetsstyrning och långsiktiga förvalterskap."

Sammanfattning

Klimatkrisen är en av vår tids största rättvise- och framtidsfrågor. Svenska kyrkan har både möjlighet och ansvar att bidra till omställningen. Genom gemensamma system för klimatredovisning och klimatbudgetering kan kyrkan stärka sitt hållbarhetsarbete, minska sin klimatpåverkan och tydligare leva sitt uppdrag att värna skapelsen och stå solidarisk med utsatta människor och kommande generationer.

Växjö den 23 juli 2026

Lennart Adell Kind (DGSK)

Lotta Hedström (DGSK)

Lena Östholm Munkberg (DGSK)

Eva Hallström (DGSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:37
av Lennart Adell Kind m.fl.

Biologisk mångfald och naturvård

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. ta fram en nationell strategi för biologisk mångfald och naturvård inom Svenska kyrkan,
2. utveckla gemensamma riktlinjer för naturvårdande skötsel av Svenska kyrkans skogar, kyrkogårdar och övriga markområden, inklusive främjandet av naturnära skogsbruksmetoder och ökad variation i skogslandskapet,
3. främja utvecklingen av pollinatörsvänliga och artrika miljöer kring kyrkor, kyrkogårdar och församlingsfastigheter samt verka för minskad användning av kemiska bekämpningsmedel,
4. stärka skyddet av naturvärden, naturskogar och ekologiskt känsliga områden inom Svenska kyrkans markförvaltning,
5. utveckla stödmaterial, vägledningar och utbildningsinsatser kring biologisk mångfald och ekologisk hållbarhet för anställda och förtroendevalda,
6. stärka samverkan med forskarsamhälle, myndigheter och civilsamhällesorganisationer i frågor som rör biologisk mångfald och naturvård,
7. utveckla indikatorer och former för uppföljning och integrering av biologisk mångfald i Svenska kyrkans hållbarhetsredovisning och verksamhetsplanering,
8. samla och sprida goda exempel på naturvårdsarbete inom Svenska kyrkan samt återkommande redovisa måluppfyllelsen till kyrkomötet.
9. uppdraga till kyrkostyrelsen att återkomma med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär krav på att hänsyn till biologisk mångfald och naturvård integreras i stiftens, pastoratens och församlingarnas egendoms- och fastighetsförvaltning.

Motivering

Förlusten av biologisk mångfald är en av vår tids största globala miljöutmaningar. Arter och livsmiljöer försvinner i snabb takt till följd av klimatförändringar, intensiv markanvändning, skogsavverkning och exploatering. Forskning visar entydigt att ekosystemens motståndskraft försvagas när den biologiska mångfalden minskar, vilket i förlängningen hotar grundläggande ekosystemtjänster som pollinering, vattenrening, jordbruk och klimatreglering. Klimatkrisen och förlusten av biologisk mångfald är i realiteten två sidor av samma mynt och måste hanteras gemensamt.

Svenska kyrkan har i sitt teologiska och existentiella hållbarhetsarbete länge betonat begrepp som skapelseansvar och förvaltarskap. Detta ansvar innebär att naturen inte enbart kan betraktas som en ekonomisk resurs, utan som en Guds skapelse

och ett gemensamt arv som vi är kallade att vårda, skydda och lämna vidare till kommande generationer. Som en av landets största förvaltare av skogsmark, jordbruksmark samt unika grönytor och kyrkogårdar har Svenska kyrkan en avsevärd konkret möjlighet – och därmed ett särskilt moraliskt ansvar – att göra skillnad i praktiken. Hur kyrkans marker sköts har direkt inverkan på det lokala växt- och djurlivet.

Runt om i landets stift, pastorat och församlingar pågår redan i dag ett djupt värdefullt arbete. Det anläggs blomsterängar, skapas insektshotell, bedrivs naturvårdande skogsbruk och fattas kloka beslut kring hållbar grönyteskötsel. Lokala enheter efterfrågar dock i allt högre grad stöd i hur de kan ta nästa steg. Problemet är att detta arbete i dag är ojämnt utvecklat och att det saknas en sammanhållen nationell struktur, gemensamma mål och enhetliga riktlinjer.

För att Svenska kyrkan ska kunna vara en trovärdig förebild inom ekologisk hållbarhet krävs ett systematiskt, långsiktigt och strategiskt arbete på alla nivåer. Vi behöver en nationell strategi som tydliggör hur skogarna, jordbruksmarkerna och kyrkogårdarna kan samverka för att stärka ekosystemen. Detta innefattar konkreta riktlinjer för att bevara gamla träd, skydda naturskogar, fasa ut kemiska bekämpningsmedel och öka artrikedomen i våra tätortsnära kyrkomiljöer.

För att lyckas måste de anställda och förtroendevalda ute i församlingarna, som ofta bär på ett stort engagemang men har begränsade resurser, få tillgång till rätt stödmaterial och relevanta utbildningar. Vidare bör kyrkan söka aktiv samverkan med forskare och relevanta myndigheter för att säkra att våra metoder vilar på vetenskaplig grund. Slutligen måste biologisk mångfald mätas och följas upp med tydliga indikatorer i kyrkans ordinarie verksamhetsplanering, samtidigt som de goda exempel som redan finns lyfts fram för att inspirera hela organisationen.

För att det strategiska arbetet med biologisk mångfald ska få ett verkligt och bindande genomslag i hela organisationen krävs det att intentionerna skrivs in i kyrkoordningen. Det är framför allt bestämmelserna kring den finansiella och reella egendomsförvaltningen (skogen, jorden och fastigheterna) som behöver skärpas. Följande ändringar i kyrkoordningen bör därför särskilt utredas av kyrkostyrelsen:

Hållbart förvalterskap i församlingar och pastorat (41 kap. KO). I kapitlet som reglerar församlingens tillgångar bör det införas en ny paragraf som tydliggör att förvaltningen inte enbart har ett ekonomiskt syfte, utan ett uttalat ekologiskt ansvar:

Församlingar och pastorat ska i sin fastighets- och markförvaltning främja biologisk mångfald, bevara värdefulla naturmiljöer samt minimera verksamhetens negativa miljöpåverkan. Hänsyn till ekosystem och artrikedom ska integreras i den långsiktiga planeringen.

Skogs- och jordbruksfastigheterna (Prästlönetillgångarna) (46 kap. KO). Prästlönetillgångarna (de så kallade kyrkoherdeboställena, skogarna och jordbruken) har enligt nuvarande skrivning i KO till ändamål att ”bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse”. Här krävs ett tillägg som jämför det ekonomiska målet med det ekologiska förvalterskapet:

Förvaltningen av prästlönetillgångarna ska bedrivas på ett föredömligt sätt utifrån ett kristet skapelseansvar. Skogs- och jordbruk ska skötas med metoder som långsiktigt säkrar biologisk mångfald, skyddar ekologiskt känsliga områden och främjar variation i landskapet, så att målen för biologisk mångfald uppnås parallellt med kraven på affärsmässig avkastning.

Stiftens tillsyns- och stödansvar (39 kap. KO). För att säkerställa att församlingarna får det stöd de behöver, bör stiftens uppdrag utökas till att även omfatta rådgivning kring naturvård:

Mot 2026:37

Stiftet ska stödja församlingarna och pastoraten i deras arbete med klimatomställning, naturvård och biologisk mångfald, samt utöva tillsyn över att gällande riktlinjer för den ekologiska hållbarheten efterlevs inom stiftets område.

Genom att på detta sätt förankra naturvårdsarbetet i kyrkans eget regelverk skapar vi en juridiskt hållbar grund för att Svenska kyrkan ska kunna vandra i samklang med skapelsen på alla nivåer.

Teologisk grund

Den kristna tron på Gud som alltings skapare innebär att naturen har ett inneboende egenvärde. Världen är inte en slumpmässig samling råvaror avsedda för mänsklig exploatering, utan en helig gåva, skapad av kärlek och fylld av Guds närvaro. I Psaltaren besjungs denna kosmiska gemenskap där alla varelser har sin givna plats: ”Hur mångfaldiga är inte dina verk, o Herre! Med vishet har du gjort dem alla, jorden är full av vad du har skapat” (Ps 104:24). Varje utrotad art och varje förstört ekosystem är en förlust av en unik röst i den lovsång som skapelsen är ämnad att rikta till sin Skapare.

Människans uppdrag i skapelsen definieras i Första Moseboken genom kallelsen ”att bruka och vårda” (1 Mos 2:15). Det hebreiska ordet för att vårda (*shamar*) betyder att beskydda, bevara och vaka över. Människan är inte skapelsens herre, utan dess förvaltare. Ett sant förvaltarskap innebär att vi måste förvalta kyrkans marker på ett sätt som respekterar livets helhet och livsmiljöernas integritet. Det handlar om att gå från en antropocentrisk (människo-centrerad) världsbild till en teocentrisk, där Gud är alltings mitt och där vi erkänner vårt djupa beroende av och släktskap med allt levande.

Att värna den biologiska mångfalden är därför en central bekännelsehandling för en skapelsekyrka. Det är ett uttryck för kristen omvändelse (*metanoia*) – att vända om från ett destruktivt levnadssätt till ett liv i försoning med Gud, medmänniskan och hela skapelsen. I en tid där ”hela skapelsen ropar som i födslovåndor” (Rom 8:22) under trycket av artdöd och livsmiljöförstörelse, är Svenska kyrkan kallad att omsätta sin tro i praktisk handling. Genom en medveten och naturvårdande skötsel av våra skogar, kyrkogårdar och jordbruk kan kyrkan bli ett tecken på det hopp och den upprättelse som Gud vill skänka hela sin skapelse.

Växjö den 23 juli 2026

Lennart Adell Kind (DGSK)

Lotta Hedström (DGSK)

Lena Östholm Munkberg (DGSK)

Eva Hallström (DGSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:38
av Lennart Adell Kind m.fl.

Klimatsmarta och hållbara måltider

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. återkomma med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär att ansvar för miljö, klimat och social rättvisa vid inköp och upphandling – inklusive livsmedel – uttryckligen regleras,
2. ta fram en nationell strategi för klimatsmarta och hållbara måltider inom Svenska kyrkan,
3. utveckla gemensamma riktlinjer för hållbara livsmedelsinköp som prioriterar ekologiska, närproducerade och Fairtrade-certifierade livsmedel samt tar hänsyn till klimatpåverkan, biologisk mångfald och social hållbarhet,
4. främja vegetarisk och växtbaserad mat som en naturlig del och ett förstahandsval inom Svenska kyrkans måltids- och konferensverksamhet,
5. utveckla stödmaterial, praktisk vägledning och utbildningsinsatser för anställda, förtroendevalda och ideella kring minskat matsvinn, matens klimatpåverkan och kristet skapelseansvar,
6. uppmuntra lokala verksamheter att använda måltidsgemenskapen som ett pedagogiskt verktyg för undervisning om hållbar utveckling och globala rättvisefrågor,
7. utveckla relevanta indikatorer för uppföljning och redovisning av klimatpåverkan från livsmedel inom Svenska kyrkans hållbarhetsarbete,
8. samla och sprida goda exempel på hållbara måltider inom kyrkan samt återkommande redovisa arbetets utveckling till kyrkomötet.

Motivering

Livsmedelsproduktion och konsumtion utgör i dag en av de största globala utmaningarna för vår gemensamma miljö, vårt klimat och den biologiska mångfalden. Det industriella jordbruket, långväga transporter, ett omfattande matsvinn och den höga globala konsumtionen av animaliska produkter bidrar till massiva utsläpp av växthusgaser och en ohållbar belastning på jordens resurser. Forskningen är entydig: förändrade matvanor är en helt avgörande pusselbit i den nödvändiga omställningen till ett långsiktigt hållbart samhälle. Genom att medvetet öka andelen växtbaserade livsmedel, minimera matsvinnet och göra etiska inköp kan vi drastiskt minska vår klimatpåverkan.

Svenska kyrkan är inte en isolerad aktör i detta. Varje år serveras stora mängder mat runt om i vårt land – på konfirmandläger, i församlingshemfika, vid soppluncher, äldreverksamheter, konferenser och caféer. Denna omfattande måltidsverksamhet

innebär att kyrkan besitter en reell konsumentmakt. Genom sina dagliga inköpsval har Svenska kyrkan en betydande möjlighet att agera förebild och driva på för en mer ansvarsfull och hållbar livsmedelsproduktion.

Måltiden är dock mycket mer än bara praktisk näring och ekonomi; den är en central, helig del av kyrkans liv. Det är runt bordet som vi bygger gemenskap, utövar diakonal omsorg och gestaltar delaktighet. Hur denna mat produceras, transporteras och delas blir därför i högsta grad en fråga om teologisk trovärdighet och kristet ansvarstagande.

Teologisk grund

Måltidsgemenskapen har en djup förankring i den kristna tron och traditionen. Genom hela bibelhistorien är måltiden en plats för Guds uppenbarelse, försoning och rättvisa. Vi påminns om att jorden och dess frukter är en helig gåva, skapad av Gud: ”Jorden är Herrens med allt den rymmer” (Ps 24:1). Att hantera mat med vördnad och att minimera matsvinn är ett direkt uttryck för det kristna förvaltarskapet att ”bruka och vårda” skapelsen (1 Mos 2:15).

När Jesus mättar folkskarorna ger han oss en tydlig instruktion efter att alla ätit sig mätta: ”Samla ihop bitarna som har blivit över, så att ingenting förfars” (Joh 6:12). Detta är en biblisk grund för att aktivt bekämpa matsvinn. Det handlar om att inte slösa med Guds gåvor.

Dessutom är måltiden i kristen teologi oskiljaktig från den globala rättvisan. Att välja Fairtrade-produkter och ta hänsyn till arbetares villkor i livsmedelskedjan är att omsätta profeternas kallelse till social rättvisa i handling. När vi delar bröd i kyrkan gör vi det i medvetenhet om vårt globala syskonskap. Vi kan inte blunda för att vårt sätt att konsumera livsmedel i den rika delen av världen direkt påverkar livsvillkoren, vattenresurserna och klimatet för våra medmänniskor i det globala syd. En klimatsmart måltid i församlingshemmet är därför en konkret kärlekshandling och ett uttryck för profetisk diakoni.

Behovet av samordning och struktur

Runt om i församlingar och stift görs redan fantastiska insatser. Det köps ekologiskt, bjuds på vegetariskt och samverkas kring svinmat. Det lokala engagemanget är stort, men arbetet är splittrat och ojämnt fördelat över landet. Det saknas gemensamma målsättningar och nationella riktlinjer för att lyfta hela kyrkans måltidsverksamhet till en ny, hållbar lägstanivå.

För att göra visionen om klimatsmarta måltider till verklighet behövs en sammanhållen nationell strategi och gemensamma riktlinjer för upphandling. Det handlar inte om att införa förbud eller pekpinnar, utan om att göra de hållbara, ekologiska, närproducerade och växtbaserade alternativen till det naturliga, attraktiva förstahandsvalet. För att stötta församlingar med begränsade resurser krävs att det tas fram nationellt stödmaterial och utbildningar som kopplar samman matens klimatpåverkan med pedagogik och skapelseansvar. Arbetet måste också kunna mätas och följas upp med gemensamma indikatorer så att kyrkan kan redovisa sina framsteg för omvärlden.

Förslag till ändringar i kyrkoordningen

För att måltidshållbarhet och ansvarsfulla inköp ska få den långsiktiga juridiska förankring som krävs inom Svenska kyrkans struktur, räcker det inte med enbart

policyer. De grundläggande principerna för kyrkans konsumtion behöver skrivas in i kyrkoordningen (KO).

Mot 2026:38

Kyrkostyrelsen bör därför särskilt utreda följande tillägg i kyrkoordningen: Hållbar upphandling och förvaltarskap (41 kap. KO). I kapitlet som reglerar församlingens tillgångar och ekonomiska förvaltning bör en ny paragraf införas som tydliggör att alla inköp, inklusive livsmedelsinköp, ska styras av etiska och ekologiska principer: "Församlingar och pastorat ska vid inköp, upphandling och avtalstagande beakta verksamhetens påverkan på miljö, klimat och mänskliga rättigheter. Livsmedelsinköp och måltidsverksamhet ska bedrivas på ett föredömligt sätt utifrån ett kristet skapelseansvar och global rättvisa."

Tillsyn och uppföljning (39 kap. KO). För att säkerställa att riktlinjerna integreras i stiftens tillsynsarbete bör det utredas hur stiftens ansvar kan förtydligas: "Stiftet ska stödja församlingarna och pastoraten i arbetet med hållbar konsumtion och klimatsmarta måltider, samt verka för att nationella riktlinjer för hållbara inköp efterlevs inom stiftets område."

Genom att kombinera teologisk medvetenhet med praktiska verktyg och ett tydligt juridiskt ramverk i kyrkoordningen, kan Svenska kyrkan låta sina måltider bli till ett sant vittnesbörd om omsorg, rättvisa och hopp för hela skapelsen.

Växjö den 23 juli 2026

Lennart Adell Kind (DGSK)

Lena Östholm Munkberg (DGSK)

Eva Hallström (DGSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:39
av Lennart Adell Kind m.fl.

Etiska riktlinjer för artificiell intelligens

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. återkomma med förslag till ändring i kyrkoordningen som slår fast att digitalisering, automatisering och användning av artificiell intelligens ska ske i enlighet med kristen människosyn och med respekt för den personliga integriteten,
2. ta fram etiska riktlinjer för användning av artificiell intelligens (AI) inom Svenska kyrkan, baserade på principer om mänsklig värdighet, integritet, rättvisa och transparens,
3. utveckla praktisk vägledning för hur AI får användas respektive inte användas inom administration, kommunikation, själavård, diakoni och övrig verksamhet,
4. tydliggöra stränga principer för hantering av känsliga personuppgifter och informationssäkerhet vid användning av externa AI-baserade tjänster,
5. utveckla riktlinjer för transparens och öppenhet som säkerställer att det alltid framgår när AI har använts i Svenska kyrkans kommunikation eller beslutsstöd,
6. erbjuda nationella utbildningsinsatser kring artificiell intelligens, digital etik och informationssäkerhet för anställda, förtroendevalda och ideella,
7. följa den tekniska utvecklingen och återkommande uppdatera riktlinjerna samt återrapportera detta arbete till kyrkomötet.

Motivering

Den teknologiska utvecklingen rörande AI sker i ett tempo som saknar historiskt motstycke. AI påverkar redan i dag djupgående hur vi kommunicerar, administrerar, söker information och fattar beslut. Svenska kyrkan står inte utanför denna digitala transformation. AI-verktyg används redan på lokal och nationell nivå – ofta utan att det finns en övergripande strategi eller enhetliga etiska överväganden på plats.

Tekniken rymmer betydande möjligheter för kyrkan. Automatiserad textning, omedelbar översättning och effektiva administrativa system kan öka tillgängligheten och inkluderingen i våra församlingar, samtidigt som det kan frigöra värdefull tid för anställda att ägna sig åt det personliga mötet, diakonin och själavården.

Samtidigt rymmer den oreglerade AI-utvecklingen allvarliga risker. AI-modeller tränas på data som ofta speglar mänskliga fördomar, vilket innebär att systemen kan reproducera och förstärka diskriminering och ojämlikhet. Riskerna för integritetskränkningar, digital övervakning och spridning av desinformation är påtagliga. När AI-baserade system möter eller appliceras på människor i utsatta livssituationer blir

frågan om digital etik inte bara en teknisk eller juridisk angelägenhet, utan en central pastoral utmaning.

Teologisk grund

Svenska kyrkans hållning till ny teknik måste alltid botten i vår teologi och vår kristna människosyn. Den bibliska grundbulten är att människan är skapad till Guds avbild (Imago Dei): ”Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne” (1 Mos 1:27). Denna gudomliga avbild innebär att varje människa äger ett absolut, okränkbart värde som aldrig kan reduceras till data, algoritmer eller ekonomisk effektivitet.

Ett AI-system har varken ett medvetande, ett samvete eller en själ. Det kan simulera empati, men det kan aldrig utöva äkta medkänsla eller bära en medmänniskas börda. Det pastorala ansvaret, som har sin förebild i Kristus som den gode herden, kräver personlig närvaro. I Johannesevangeliet säger Jesus: ”Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig” (Joh 10:27). Själavård och diakoni bygger på en relation mellan subjekt, ett lyssnande ansikte mot ansikte. Att ersätta mänsklig närvaro i kyrkans kärnverksamhet med automatiserade system vore ett svek mot den kristna inkarnationsteologin – tron på att Gud blev människa av kött och blod.

Vidare kallar profeterna oss till rättvisa och transparens. Amos utbrister: ”Men låt rätten välla fram som vatten och rättfärdigheten som en outsinlig ström” (Amos 5:24). Om dolda algoritmer används som beslutsstöd inom kyrkans förvaltning eller diakoni finns risk för partiskhet och bristande rättssäkerhet. Ett kristet förvaltarskap kräver öppenhet och att sanningen hålls levande. Vi måste därför kräva full transparens så att det aldrig råder tvivel om när en människa möter en maskin eller en annan människa i kyrkans digitala rum.

Behovet av ett nationellt ramverk

Det råder i dag stor obalans i kunskap och beredskap kring AI mellan olika stift och pastorat. Utan gemensamma etiska riktlinjer riskerar vi att känsliga personuppgifter läcks till kommersiella aktörer genom osäkra AI-tjänster, eller att kyrkans kommunikation förlorar sin mänskliga ton och trovärdighet.

Svenska kyrkan behöver därför utveckla ett etiskt ramverk som bygger på principer om mänsklig värdighet, integritet, rättvisa och transparens. Detta ramverk ska inte vara ett förbud mot teknisk utveckling, utan en kompass som visar hur tekniken kan tjäna människan, snarare än att människan blir en produkt av tekniken. Det krävs också omfattande utbildningsinsatser för att ge anställda och förtroendevalda den digitala allmänbildning som behövs för att navigera tryggt i detta nya landskap.

Förslag till ändringar i kyrkoordningen

För att säkerställa att den digitala etiken genomsyrar hela kyrkans struktur på ett bindande sätt, bör grundläggande principer om digitaliseringens gränser skrivas in i kyrkoordningen (KO).

Kyrkostyrelsen bör därför utreda följande tillägg: Kyrkans digitala ansvar och människosyn (Beslutande organ och förvaltning, 40 kap. KO).

I det kapitel som sätter ramarna för kyrkans förvaltning och digitala infrastruktur bör det införas en paragraf som skyddar det mänskliga mötet och integriteten: ”Vid

digitalisering, automatisering och användning av artificiell intelligens inom Svenska kyrkan ska den kristna människosynen och respekten för varje människas unika värde och personliga integritet värnas. Automatiserade system eller artificiell intelligens får inte ersätta mänsklig närvaro i kyrkans pastorala verksamhet, själavård eller diakoni.”

Transparens och rättssäkerhet (41 kap. KO). Det bör även utredas en skrivning som säkrar insynen för församlingsborna: ”När artificiell intelligens används i kommunikation med medlemmar och allmänhet, eller som underlag för beslut som rör enskilda personer, ska detta uttryckligen och på ett tydligt sätt redovisas.”

Genom att förankra den digitala etiken i kyrkoordningen tar Svenska kyrkan ett profetiskt ansvar i samtiden. Vi visar att vi välkomnar teknikens möjligheter att avlasta och hjälpa, men att vi står orubbliga i försvaret av det mänskliga mötet, det unika människovärdet och den heliga relationen mellan medmänniskor.

Växjö den 23 juli 2026

Lennart Adell Kind (DGSK)

Lena Östholm Munkberg (DGSK)

Eva Hallström (DGSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:40
av Karin Långström och Leif Aruhn-Solén

Insatser för rekrytering av kyrkomusiker

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utreda hur relevanta myndigheter inom arbetsmarknadssektorn kan medvetandegöras om att kyrkomusikeryrket är ett bristyrke,
2. utreda möjligheterna till en effektivare hantering av validering av andra musikaliska och kyrkomusikaliska utbildningar.

Motivering

Det är väl känt att Svenska kyrkans församlingar och pastorat behöver nyanställa cirka 700 kyrkomusiker inom en tioårsperiod. Utmaningarna är flera. Det inomkyrkliga utbildningssystemet förmår inte utbilda och examinera tillräckligt många studenter. Utbildningsorterna behöver bli fler. Insatser är på gång, inte minst inom ramen för projektet Framtid kyrkomusiker.

Vid en hearing initierad av Kungliga musikaliska akademien, där flera nomineringsgrupper i Svenska kyrkan fanns representerade, utmejslades några förslag som kan bidra till att fler får möjlighet att utbildas eller fortbildas till kyrkomusiker.

Om kyrkomusikeryrket klassas som bristyrke av Arbetsförmedlingen, kan det skapa legitimitet för att skapa fler utbildningsplatser och omskolningsinsatser på fler orter än idag.

En ytterligare väg att gå är att öka takten när det gäller validering av till exempel utländska musikers utbildning och examen. Svenska kyrkans utbildningsinstitut, som idag har uppdraget, har begränsade resurser för detta ändamål. En förstärkning skulle leda till att musiker, utbildade i Sverige eller utomlands, snabbare kan få sina utbildningar bedömda, och sedan komplettera sin kompetens för att nå fram till kyrkomusikalisk examen i Svenska kyrkan.

Skövde och Malmö den 23 juli 2026

Karin Långström (C)

Leif Aruhn-Solén (C)

Kyrkomötet
Motion 2026:41
av Stefan Aro och Elisabeth Sandlund

Åtkomst till kyrknätet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att se över behörighet och riktlinjer för kyrknätet och Teams i syfte att utvidga åtkomsten till personer som inte är anställda.

Motivering

Utvecklingen av de gemensamma administrativa systemen i Svenska kyrkan är en pågående process. En gemensam teknisk infrastruktur har många förtjänster och möjliggör standardiserade arbetssätt som leder till kostnadsbesparingar, ökad cybersäkerhet och förenklad lokal samverkan när pastorat och församlingar kan dela på resurser.

De administrativa systemen har dock förbättringspotential. I strävan att skapa standardiserade administrativa system för hela Svenska kyrkan behöver möjligheter till olika former av lokala anpassningar byggas in. System som är så trubbiga att det inte längre är stödjande utan försvårande när församlingar ska fullgöra sin grundläggande uppgift är det inte motiverat att betala för.

Svenska kyrkan framträder som enskilda församlingar och är ingen homogen gemenskap. Med tanke på att verkligheten varierar mellan kyrkor och församlingar, finns även variationer i arbetssätt.

I många församlingar, inte minst i samskyrkor, arbetar anställda och ideellt engagerade medlemmar sida vid sida. Detta ställer krav på att de kan dela dokument, planeringsmaterial, kalendrar/bokningar och annat arbetsmaterial. Detta blir svårt eller helt omöjligt när ett dokument måste ligga i Teams för att de anställda ska kunna hantera det samtidigt som det inte får ligga i Teams (internt i kyrknätet) för att de ideella ska kunna arbeta med det.

Här har Svenska kyrkan oavsiktligt byggt in sig i ett system som försvårar en djup och självklar samverkan mellan anställda och ideellt engagerade. Om lovorden över det ideella engagemanget ska bli mer än bara ord behövs en översyn och förändring av det stödjande datasystemet.

Därför bör kyrkomötet ge kyrkostyrelsen i uppdrag att utreda hur Teams/kyrknätet kan öppnas för ideella samt vidta de åtgärder som behövs när det gäller ändringar i behörighetssystem och riktlinjer. Möjligheten att på församlingsnivå kunna besluta om att ge personer utan anställning åtkomst skulle i praktiken främja församlingsutveckling och bemyndiga enskilda och grupper av medlemmar att bära ansvar lokalt i Svenska kyrkan.

Luleå den 23 juli 2026

Stefan Aro (FK)

Elisabeth Sandlund (FK)

Kyrkomötet
Motion 2026:42
av Jonas Noréus

Begränsningar av kyrkoavgiften

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda möjligheten att införa ett tak på uttag av kyrkoavgift från enskilda medlemmar, som skydd för både höga och låga inkomster.

Motivering

Systemet med kyrkoavgift innebär en solidarisk betalning efter förmåga. Avgiften sätts som en procentsats av den beskattningsbara inkomsten och fungerar tekniskt på samma sätt som en skatt, med skillnaden att avgiften öronmärks till Svenska kyrkan. Merparten av avgiften går till den lokala nivån.

I en modern kontext är medlemskap i Svenska kyrkan en organisation man väljer att vara med i, eller avstår från. Då är det även rimligt att den som väljer vara med inte ska behöva betala en orimligt hög avgift enbart för sitt medlemskap. En höginkomsttagare har å ena sidan antagligen råd betala en hög medlemsavgift, men å andra sidan kan det i dag uppfattas orimligt att det inte finns någon övre gräns för denna medlemsavgift. Den kan teoretiskt bli oändligt hög för den enskilde.

Om ett tak sätts på hur hög årsinkomst som används för uttag av kyrkoavgift kan man vinna tillbaka höginkomsttagare som valt att avstå medlemskap av ekonomiska skäl, och kanske även bromsa vissa utträden. Om taket sätts på ett väl avvägt sätt kan det vara i stort sett kostnadsneutralt på kort sikt och därför heller inte budgetbelastande för församlingen/pastoratet. På längre sikt kan det finnas mer att vinna än att förlora med denna förändring om fler väljer medlemskap. Samtidigt bibehålls principen om solidarisk betalning efter förmåga upp till den nivå där det inte längre bedöms vara rimligt tillämpa denna princip.

Vad som är en hög avgift är också relativt. Personer med låga inkomster hamnar ibland i situationer där de måste prioritera mellan medlemskap i Svenska kyrkan eller dagliga nödvändiga utgifter. Det är därför önskvärt att det finns en mekanism som fritar personer med låg inkomst från kyrkoavgift. Idag är medlemskap avgiftsfritt för barn och studerande och andra utan inkomst. På inkomstnivåer ovanför grundavdraget börjar dock avgift tas ut. Personer över 67 år har dubbelt grundavdrag vid beräkning av beskattningsbar inkomst, men det finns anledning att hitta kompletterande modell som specifikt gynnar svaga inkomstgrupper. En mekanism som riktas specifikt mot de inkomstnivåer som ligger ovanför grundavdraget upp till en viss inkomstnivå skulle inte märkbart påverka den totala stocken av kyrkoavgift som tas ut av alla medlemmar till den lokala församlingen. En generell höjning av grundavdraget skulle

däremot påverka avgiftsuttaget för alla medlemmar och därför bli märkbart budgetpåverkande för den lokala församlingens/pastoratets intäkter. Det senare vore därför en mindre bra lösning medan den förra blir mer träffsäkert utan att inkräkta på församlingsnivåns totala intäkter.

I sammanhanget kan det vara värt ett förtydligande att avgiftstak enligt ovan inte alls påverkar församlingens rätt att själv bestämma nivån på kyrkoavgiften, alltså den procentsats som beslutas och rapporteras in till central nivå varje år. Värt också påpeka att i båda fallen (skydd mot höga och låga inkomster) påverkas inte det lokala självbestämmandet, då inget av fallen ändrar det lokala kyrkoavgiftsnettot mer än marginellt.

Varberg den 24 juli 2026

Jonas Noréus (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:43
av Louise Rollins

Registrering av faddrar i kyrkobokföringen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda möjligheten att ändra rutinen gällande faddrar vid dop så att dessa inte längre registreras i kyrkobokföringen.

Motivering

Bakgrund

Enligt nuvarande ordning ska namnen, och enbart namnen, på faddrarna noteras på dopblanketten av den präst som döper barnet. Därefter registreras namnen i barnets dopbok (Kbok).

Faddrarna är de personer som föräldrarna utser och som tackat ja till uppdraget samt närvarar vid dopet.

Problembeskrivning

Eftersom det enbart är faddrarnas namn, ej personnummer, adress eller annan information, är det inte möjligt att söka på dessa, om någon nu skulle önska veta detta.

Det förekommer önskemål om att en person som inte kan närvara vid dopet ska vara fadder och regeln är att detta inte är möjligt, men det ses säkert genom fingrarna med detta – av pastoral skäl.

Det har också blivit vanligare att (på grund av konflikter eller annat) man önskar ändra, ta bort eller lägga till någon fadder, vilket inte är möjligt i Kbok, eftersom kyrkobokföringen ska spegla förhållandena vid dopet. Då föräldrarna ändå önskar detta skriver kyrkoherden brev till tidigare fadder och/eller den fadder som de önskar lägga till. Nytt fadderbrev skrivs ut till den eventuellt nya faddern. Brev med beslut skickas till föräldrarna. Detta ska därefter diarieföras.

Ett fadderskap i dagens Sverige har ingen juridisk betydelse som det varit förr. Kyrkan bör därför sluta registrera namnen på faddrarna i kyrkobokföringen.

Bedömning

Fadderskapet har inte någon juridisk betydelse. En fadders uppgift är att finnas där för barnet under uppväxten. Som fadder kan man be för barnet och berätta för det om att Gud finns med i livet, vad som än händer.

Mot 2026:43

Fadderskapet ska absolut behållas i den form det nu är, men att registrera dessa i kyrkobokföringen har ingen praktisk betydelse. Kyrkan bör inte registrera personuppgifter i onödan.

Kyrkobokföringen kommer under hösten 2026 att bli webbaserad och då är en sådan här förändring enkel att tekniskt genomföra.

Konsekvenser

En förändring skulle underlätta administrativt. Det skulle bli tydligare för den inblandade familjen och faddrarna att detta inte är något som är juridiskt bindande och att det inte ska eller behöver ändras. Faddrarna får även fortsättningsvis ett fadderbrev.

Huddinge den 24 juli 2026

Louise Rollins (DGSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:44
av Veronica Pålsson m.fl.

Augsburgska bekännelsen 500 år

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. i samband med högtidlighållandet av Augsburgska bekännelsens 500-årsjubileum initiera fördjupning och samtal om vad det innebär att vara en evangelisk-luthersk kyrka i vår tid, samt om hur den reformatoriska traditionen kan bidra till Svenska kyrkans förståelse av sitt uppdrag och sin identitet 2030,
2. tillvarata de resurser och kompetenser som Lutherska världsförbundet och andra lutherska systerkyrkor arbetar fram i samband med Augsburgska bekännelsens 500-årsjubileum.

Motivering

År 2030 är det 500 år sedan den Augsburgska bekännelsen, ett av Svenska kyrkans centrala bekännelsedokument, kom till. Dokumentet är förenande för lutherska kyrkor världen över och i den lutherska traditionen ligger det att i varje tid tolka tron i dialog med sin samtid. Denna reflektion och ständiga reformation har varit med och format Svenska kyrkan till den kyrka hon är idag och 500-årsjubileet av Augsburgska bekännelsen är ett passande tillfälle för oss att fortsätta reflektera och samtala om vår kyrkas identitet och roll, både historiskt, här och nu och i framtiden.

I inledningstexten till första avdelningen i kyrkoordningen som handlar om Svenska kyrkan som evangelisk-lutherskt trossamfund kan vi läsa:

Svenska kyrkan tillhör den evangelisk-lutherska traditionen med den augsburgska bekännelsen från 1530 som förenande bekännelsedokument. Bekännelseskriterierna från reformationstiden är vägledande vittnesbörd om hur tron utlades som svar på den tidens frågeställningar.

Kyrkans lära formuleras genom den teologiska reflektionen över vad tron och bekännelsen innebär. Det är en uppgift för enskilda kristna och kyrkan att i varje tid på nytt leva sig in i trons djup och klargöra dess innebörd.

I kyrkoordningen kan vi se att det är vår uppgift som kyrka och kristna att reflektera över trons djup och innebörd i varje ny tid. Augsburgska bekännelsen och de andra bekännelseskriterierna från reformationen svarade på den tidens frågor. Vår samtid ställer frågor till oss som kyrka och vad blir då våra svar utifrån vårt sätt att tolka och förstå tron i vår tid?

Lutherska världsförbundet arbetar redan med att ta fram resurser för fördjupning och reflektion kring Augsburgska bekännelsen och vad den har att säga till oss som kyrkor idag och vår roll i såväl lokala kontexter som i en global värld. Även flera medlemskyrkor inom Lutherska världsförbundet är i gång med detta arbete, bland annat har German National Committee of the Lutheran World Federation publicerat en kortare bok. Detta jubileum kan även vara en möjlighet till att lära av varandra och tillsammans se vad det är att vara en luthersk kyrka i en global kontext.

Gustavsberg den 25 juli 2026

Veronica Pålsson (POSK)

Celina Falk (POSK)

Lisa Tegby (POSK)

Sofie Halvarsson (S)

Lars G Linder (S)

Kyrkomötet
Motion 2026:45
av Leif Aruhn-Solén m.fl.

Utveckling av verksamhet för barn- och ungdomskörer

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda hur den nationella utvecklingen av barn- och ungdomskörverksamheten i Svenska kyrkan kan ges långsiktiga och förutsägbara ekonomiska förutsättningar.

Motivering

Svenska kyrkans körverksamhet är en av kyrkans största och mest betydelsefulla verksamheter. Varje vecka samlas tiotusentals barn, unga och vuxna till körsång i församlingarna. Körerna utgör inte bara en central del av gudstjänstlivet utan är också en viktig väg in i kyrkans gemenskap.

Samtidigt står Svenska kyrkan inför betydande utmaningar när det gäller återväxten av både körsångare och kyrkomusiker. Barn- och ungdomskörer spelar här en avgörande roll. De ger musikalisk utbildning, för unga människor in i både konfirmation och gudstjänstliv och utgör en naturlig rekryteringsbas för framtidens kyrkomusiker, körledare och andra ideella och anställda medarbetare.

Sveriges kyrkosångsförbund har under senare år byggt upp SKUR – Sveriges kyrkosångsförbunds ungdomsarbete riks & region – med målet att utveckla och stärka ungdomskörverksamheten i Svenska kyrkan över hela landet. Arbetet har redan visat goda resultat men är i stor utsträckning beroende av rikskollekter och begränsade externa bidrag. Finansieringen saknar därmed den långsiktighet och förutsägbarhet som krävs för att planera och utveckla verksamheten över tid.

Barn- och ungdomskörverksamheten bedrivs lokalt i församlingarna och stöds på många håll av stiftet. Samtidigt är kompetensförsörjningen inom kyrkomusiken en strategisk framtidsfråga för hela Svenska kyrkan. När ett nationellt arbete redan bedrivs för att utveckla och samordna denna verksamhet behöver också dess långsiktiga ekonomiska förutsättningar hanteras på nationell nivå.

Om Svenska kyrkan menar allvar med ambitionen att stärka gudstjänstlivet, värna den kyrkomusikaliska traditionen och trygga framtidens kompetensförsörjning behöver också barn- och ungdomskörverksamheten ges hållbara förutsättningar.

Det är därför rimligt att kyrkostyrelsen får i uppdrag att utreda hur den nationella samordningen och utvecklingen av barn- och ungdomskörverksamheten kan ges långsiktiga och förutsägbara ekonomiska förutsättningar.

Malmö den 25 juli 2026

Leif Aruhn-Solén (C)

Kerstin Petersson (C)

Ellionor Moberg (C)

Kyrkomötet
Motion 2026:46
av Leif Nordlander och Håkan Persson

Gemensamma administrativa system

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utvärdera de gemensamma lönesystemen, de kostnader som drabbar församlingar och pastorat som ansluter till dem samt vilka konsekvenser det får för den grundläggande uppgiften när chefer tvingas ägna mer tid åt administration,
2. återkomma till kyrkomötet med förslag på utökad finansiering i syfte att säkerställa att lönesystemen fungerar som de ska,
3. utreda hur de gemensamma administrativa systemen generellt påverkar pastorat och församlingar.

Motivering

Gemensamma administrativa system, som i grunden är en positiv utveckling, har som mål att bli obligatoriska för alla pastorat och församlingar som inte är pastorat (härefter angivet "församlingar") kommer att innebära en ökad arbetsbörda för arbetsledande befattningar i Svenska kyrkan. Dessutom har det vid flera tillfällen varit problem med utbetalningar annat än grundlön enligt uppgift från lokala medarbetare. Syftet med systemen är ju att frigöra medel för Svenska kyrkans grundläggande uppgift såsom "Färdplan ..." anger. Vid denna beräkning har man inte tagit med den ökade arbetsbelastning som det kommer att innebära för kyrkoherdar och arbetsledande personal i pastorat och församlingar. I till exempel Falköpings pastorat kommer kostnaden endast för löneservice att uppgå till 180 000 kronor, men beräkningen av arbetsledande befattningars kostnader har inte gjorts och kommer med all sannolikhet att öka jämfört med innan systemet infördes. Till detta kommer den ekonomiservice som alla också ska ansluta sig till. Vilka blir besparingarna i praktiken och hur blir det något som tjänar den grundläggande uppgiften? Orden om "mer resurser för den grundläggande uppgiften" får inte bli en dimridå för dåligt underbyggda beslut som i längden tar resurser från densamma. Det bör göras en omedelbar utvärdering som kontrollerar dels systemets tillförlitlighet, dels om det finns tillräcklig kraft för såväl mjukvara som hårdvara för att det inte ska uppstå problem vid rapportering arbetstid och lönetillägg samt vid utbetalning av löner och arvoden i föreskriven/utlovad tid samt en plan för eventuella extra kostnader detta kommer att innebära innan systemet är i full drift i hela Svenska kyrkan.

Falköping den 25 juli 2026

Leif Nordlander (FK)

Håkan Persson (FK)

Kyrkomötet
Motion 2026:47
av Peter Weiderud m.fl.

Engagemang för folkrätten

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. tillse att den nationella nivån prioriterar folk- och opinionsbildning för ökad medvetenhet om kyrkornas långa engagemang för en regelbaserad världsordning,
2. söka vägar att stimulera samtal om hur folkrätten kan värnas i en ny tid,
3. genom Sveriges kristna råd och Sveriges interreligiösa råd söka bredast möjliga uppslutning bland religiösa ledare i Sverige till stöd för folkrätten och en regelbaserad världsordning,
4. genom internationella samarbetsorgan som Kyrkornas världsråd verka för att initiativ tas till ett globalt interreligiöst forum till stöd för folkrätten.

Motivering

När Förenta nationerna, FN, bildades i slutet av Andra världskriget var kyrkornas företrädare närvarande i diskussionerna. Det var svårt att resa 1944–45 till de konferenser i USA som formade stadgan och den nya regelbaserade världsordningen, och det var framför allt kyrkorna i USA som fick företräda den unga ekumeniska rörelsen, bland dem Svenska kyrkan.

De ekumeniska företrädarna kom att påverka resultatet på framför allt tre punkter. Den första var att betona att FN inte bara skulle representera länderna utan folken. Det stadfästes i stadgans förord "Vi, de förenade nationernas folk ...". Den andra var att civilsamhället skulle ges en ingång till FN-arbetet, vilket blev den mekanism genom FN:s ekonomiska och sociala råd, ECOSOC, som alltså utgör dialogplattformen till det civila samhället. Den tredje var inrättandet av en kommission för mänskliga rättigheter, som idag lever vidare som MR-rådet, med säte i Genève.

Strax därpå formades Kyrkornas världsråd och Lutherska världsförbundet som ytterligare kom att konkretisera kyrkornas arbete med folkrätten och den internationella humanitära rätten. Genom de ekumeniska organen blev Svenska kyrkan en respekterad global aktör.

Den regelbaserade ordning som föddes med FN för 80 år sedan har tjänat mänskligheten väl och har alltid haft en varm understödare i den ekumeniska rörelsen. Idag är denna ordning i djup kris. Antalet konflikter och offer i dessa är högre än det varit på 80 år. FN befinner sig i finansiell kris och folkrätten respekteras allt mindre. Flera av de permanenta medlemmarna i FN:s säkerhetsråd, som givits ett särskilt ansvar för att upprätthålla den regelbaserade ordningen, väljer att ta rätten i egna händer. En växande etnonationalism förgiftar samhällen i både nord och syd.

Som en av inspiratörerna till den nuvarande ordningen, genom den ekumeniska rörelsen, har Svenska kyrkan ett ansvar att reflektera över möjliga vägar framåt. För 80 år sedan var en bärande utmaning att se till att kristna i olika länder i Europa inte skulle ställas mot varandra igen. Kyrkornas världsråd kom att bli kyrkornas institutionella svar. Idag är utmaningen global och berör alla regioner och kulturer. Konflikter är inte bara mellan länder och aktörerna är oftare icke-statliga. Religion kan mobiliseras och förstärka konflikter, men också ta en roll för fred, försoning och konfliktlösning. För att hantera riskerna med religion och konflikt och ta vara på dess fredspotential krävs en medveten hållning från alla aktörer, men också institutionella strukturer för dialog, inte minst mellan religioner.

Medvetenheten om betydelsen av den regelbaserade världsordningen behöver idag stärkas lokalt, också i Svenska kyrkan. Därför behövs folkbildande insatser i både stift och församlingar. Medvetenheten om Sveriges ansvar behöver stärkas nationellt i dialog med civilsamhälle, myndigheter och politik. Den starka påverkansroll som den ekumeniska rörelsen hade i FN:s barndom kan inte enkelt kopieras i en ny tid, men en global mobilisering för en förnyelse och ett stärkande av FN och den regelbaserade världsordningen är mer angelägen än på länge. Därför bör Svenska kyrkan initiera ett arbete både nationellt och internationellt till stöd för folkrätten.

Arboga den 25 juli 2026

Peter Weiderud (S)

Klas Corbelius (S)

Evina Zebili (S)

Kyrkomötet
Motion 2026:48
av Pether Nordin m.fl.

Pilgrimsvandrandringar

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda vilken roll Svenska kyrkans tre nivåer bör ha för att säkerställa att Svenska kyrkan får en tydlig och stark roll i den växande pilgrimsverksamheten.

Motivering

Pilgrimsvandrandet är under stark utveckling i Sverige. Det visar sig bland annat i ökningen av antalet pilgrimsvandringar som genomförs i församlingars regi och i ökningen av antalet pilgrimer som vandrar. Därtill väljer fler och fler människor, såväl svenskar som från andra länder tillresta turister, att individuellt eller i små grupper vandra längre sträckor utefter de etablerade lederna som Dag Hammarskjöldsleden, S:t Olovslederna, St:ta Birgitta Ways med flera. Vandrandet i Sverige ökar även genom att fler och fler söker sig från södra Europa längre norrut till följd av pågående klimatförändringar. De numera ca 70 medlemmarna i föreningen Pilgrim i Sverige är också ett uttryck för denna starka utveckling – medlemmar som består av enskilda församlingar och stift i Svenska kyrkan, Stockholms katolska stift, Kårböle byalag, Förvaltningen för kulturutveckling Västra Götaland, Equmeniakyrkan, Dalslands turist AB med flera.

Pilgrimsvandrandet har en naturlig och självklar plats i Svenska kyrkan och utgör möjligheter för den yttre och inre vandringen, för kontemplationen och för främjandet av den fysiska hälsan. Längs lederna finns meditationsplatser, historiska kyrkor och klosterruiner, vilket ger både andlig och kulturell upplevelse i vandringen. Många är vittnesbörden om att människor genom vandringar för första gången kommer i kontakt med den kristna tron där trösklarna till våra kyrkor ännu känns för höga.

Det är kyrkans församlingar och stift som bedriver verksamheten. Många församlingar arrangerar vandringar över dagen eller under några dagar. Generellt sett vilar arbetet på enskilda församlingar med stiftet i bakgrunden genom deras roll som främjare av församlingarnas (pilgrims-)arbete.

Samtidigt kan vi konstatera att det församlingsöverskridande och stiftsöverskridande vandrandet expanderar kraftigt. Etableringen och underhållandet av de stora ledsystemen som S:t Olavslederna, med förgreningar i fram för allt mellersta och västra Sverige och där Nidarosdomen i Trondheim är mål, samt St:ta Birgitta Ways, med förgreningar i framför allt södra och östra Sverige och där Klosterkyrkan i Vadstena är mål, innebär att pilgrimsvandrandet blir tillgängligt för nya grupper av vandrare och att intresset för utvecklingen av leder och vandringsupplevelsen ökar

från olika aktörer sida. Det ökande vandrandet innebär möjligheter inte minst för turismnäringarna i landsbygdsområden då vandrarnas behov av mat, övernattning, dryck, toalett- och tvättmöjligheter mm skapar möjligheter för entreprenörer och näringsidkare i området.

Behovet av samordning mellan olika aktörer utefter ledsträckningarna ökar till följd av önskemålet att lederna uppvisar likartade förhållanden utefter de olika delsträckorna. Vidare ökar behovet av samordning mellan de olika dellederna till följd av behovet av kontakter med kommuner, regioner och myndigheter samt med EU-relaterade organ.

För att få en plats i den växande pilgrimsverksamheten, behöver Svenska kyrkan klargöra för sig själv och för andra aktörer vilken roll kyrkan med församlingar, stift och nationell nivå vill ta i relation till pilgrimsvandrandet i sig och i relation till de aktörer som är aktiva i verksamheten. Den enskilda församlingen kan ta vissa roller (till exempel anordnare av egna vandringar i närområdet, ingå som del av vandringar som passerar genom församlingen eller pastoratet etc.), medan andra roller torde vara direkt olämpliga för en enskild församling att ta (såsom kontakter med regioner och regionövergripande organ, statliga myndigheter, EU-relaterade organ etc.).

Linköping den 26 juli 2026

Pether Nordin (DGSK)

Lotta Hedström (DGSK)

Eva Hallström (DGSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:49
av Ellionor Moberg och Elisabeth Rydström

Utbildningsmaterial om funktionsnedsättningar

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. framställa ett utbildningsmaterial som riktar sig till förtroendevalda, medarbetare och ideella med fokus på kunskap kring vad olika funktionshinder och funktionsnedsättningar innebär att leva med samt insikt i vad bemötandet betyder på det personliga planet för delaktighet och gemenskap, med respekt för varandras olikheter och möjligheter,
2. verka för att kommunikationen på hemsidor, i gudstjänster och övrig verksamhet samt vid bokning av kyrkliga handlingar och liknande anpassas så att alla oavsett funktionshinder får uppleva delaktighet och välkomnande i Svenska kyrkan.

Motivering

2006 antogs konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning av FN:s generalförsamling. 2009 godkände Sverige FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionshinder. Konventionen är ett förtydligande om att även personer med funktionsnedsättning ska åtnjuta mänskliga rättigheter på samma sätt som alla andra, att kunna delta på lika villkor, att bli bemött korrekt och värdigt, att få vara en del i gemenskapen och därmed ha makt över sin vardag. I år, 2026, är det extra fokus på funktionsnedsättning med förhoppning om att samhället ska bli mer inkluderande. Rapporter från intresseföreningar visar på brister i samverkan och i besvikelse att hamna utanför. Statistik visar på utsatthet och utanförskap och det individuella stöd som ska finnas verkar ha fastnat i administrativ stelbenthet som motverkar konventionens syfte. Källa: Funktionsrätt Sverige. Förändring börjar med kunskap och insikt. Låt kyrkans värdegrund visa vägen framåt, med respekt för varje människas unika värde, med tydligt bemötande, för inkludering och gemenskap oavsett funktionshinder.

Stockholm den 26 juli 2026

Ellionor Moberg (C)

Elisabeth Rydström (C)

Kyrkomötet
Motion 2026:50
av Karin Sivertsson m.fl.

Hållbar institutionssjälavård

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. se över och vid behov återkomma till kyrkomötet med förslag till en långsiktigt hållbar ordning för finansieringsansvaret för Svenska kyrkans institutionssjälavård, där verksamhetens strukturella kostnader och förändringar i institutionernas omfattning och kapacitet beaktas inom Svenska kyrkans ekonomiska utjämnings- och bidragssystem,
2. föra dialog med staten, regionerna, kriminalvården och andra berörda offentliga huvudmän samt relevanta samverkanspartner i syfte att pröva former för långsiktig samverkan och medfinansiering av institutionssjälavården samt återrapportera resultatet till kyrkomötet.

Motivering

Svenska kyrkans institutionssjälavård utgör en central del av kyrkans närvaro i samhället. Inom hälso- och sjukvården, kriminalvården och andra samhällsinstitutioner möter präster och diakoner människor i några av livets mest utsatta situationer: vid svår sjukdom, döende, sorg, psykisk ohälsa, frihetsberövande och existentiell kris. Verksamheten ger också stöd till närstående och personal.

Institutionssjälavården är lokalt organiserad men har regional och nationell betydelse. Sjukhus, kriminalvårdsanstalter, häkten och andra institutioner betjänar människor från stora geografiska områden och ofta från hela landet. Arbetet bedrivs också i samverkan med andra trossamfund och med Sveriges kristna råd (SKR), som har en samordnande roll inom flera delar av den andliga vården. Den församling eller det pastorat där institutionen är belägen bär därför ansvar för en verksamhet vars målgrupp och betydelse sträcker sig långt utanför det egna området.

Kyrkomötet beslutade 2019, efter behandling av motion 2019:43 Finansiering av institutionssjälavården i förhållande till utjämnings- och bidragssystem, att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att se över finansieringen av institutionssjälavården. Som en följd av detta infördes från 2024 institutionssjälavård som en särskild komponent vid beräkningen av stiftsbidraget. Det var ett viktigt steg genom att verksamhetens kostnader tydligare beaktades i den nationella fördelningsmodellen.

Den införda ordningen löser dock inte hela grundproblemet. Bidraget fördelas till stiftet, som beslutar hur medlen används och fördelas vidare. Ersättningen till församlingar och pastorat varierar därför mellan stiftet. Modellen säkerställer inte heller att

finansieringsansvaret följer verksamhetens faktiska omfattning eller anpassas när en institution byggs ut och behovet av kyrkans närvaro ökar.

Problemet blir särskilt tydligt inom kriminalvården, där den andliga vården organiseras framför allt lokalt på häkten och anstalter (NAV-arbete) och samordnas och förmedlas nationellt av SKR. När häkten och kriminalvårdsanstalter byggs ut eller får fler platser ökar också behovet av präster och diakoner. Församlingen eller pastoratet behöver då avsätta ytterligare personalresurser till institutionssjälavården.

Församlingarnas organisation och tjänstestruktur är emellertid i första hand dimensionerad för den egna församlingens grundläggande uppgift och de ekonomiska förutsättningar som kyrkoavgiften ger. När behovet inom en samhällsinstitution ökar utan att finansieringsansvaret följer med behöver präst- och diakonresurser i praktiken omfördelas från den ordinarie församlingsverksamheten. Det påverkar möjligheterna att fullgöra kyrkans grundläggande uppgift i gudstjänst, undervisning, diakoni och mission.

Församlingarnas medlemmar får därmed genom kyrkoavgiften bära kostnader för ett uppdrag vars omfattning i hög grad bestäms av statliga eller regionala beslut om institutionernas lokalisering, kapacitet och utbyggnad. Det är inte en långsiktigt hållbar ordning.

Institutionssjälavårdens kostnader är till stor del strukturella. De uppstår inte enbart genom lokala pastorala prioriteringar utan genom att vissa församlingar och pastorat inom sina geografiska områden har stora samhällsinstitutioner med regionala eller nationella upptagningsområden. Finansieringsansvaret behöver därför bättre spegla verksamhetens faktiska omfattning och de behov som följer av institutionernas utveckling.

Svenska kyrkans ekonomiska utjämnings- och bidragssystem bygger på solidaritet och syftar till att ge församlingar och pastorat likvärdiga förutsättningar att fullgöra kyrkans grundläggande uppgift. Det är därför rimligt att institutionssjälavårdens strukturella kostnader och förändringar i institutionernas omfattning får ett tydligare genomslag i systemet.

Institutionssjälavården utgör samtidigt en betydande resurs för de offentliga huvudmännen. Präster och diakoner bidrar med kompetens inom existentiellt och andligt stöd till patienter, intagna, närstående och personal. Det finns därför skäl att fördjupa dialogen om långsiktiga former för samverkan och medfinansiering.

Motionen syftar inte till att förändra institutionssjälavårdens lokala förankring eller församlingarnas arbetsgivaransvar. Tvärtom är den lokala närvaron en av verksamhetens främsta styrkor. Däremot behöver finansieringsansvaret bättre motsvara verksamhetens regionala och nationella karaktär och kunna följa när offentliga institutioners uppdrag och kapacitet förändras.

Kyrkomötet identifierade redan 2019 behovet av en mer hållbar finansiering. De förändringar som genomfördes från 2024 var betydelsefulla, men de har inte fullt ut löst de utmaningar som kvarstår. Det finns därför behov av att vidareutveckla finansieringsansvaret så att Svenska kyrkans institutionssjälavård även fortsättningsvis kan fullgöra sitt viktiga uppdrag utan att det sker på bekostnad av den ordinarie församlingsverksamheten.

Att säkerställa långsiktigt hållbara förutsättningar för institutionssjälavården är ytterst en fråga om Svenska kyrkans trovärdighet i sitt uppdrag att finnas där människor lever, lider och hoppas.

Karin Sivertsson (C)

Nina Wahlin (C)

Marie Rydén Davoust (POSK)

Karin Janfalk (ÖKA)

Fredrick Federley (C)

Karin Långström (C)

Ellionor Moberg (C)

Kyrkomötet
Motion 2026:51
av Erik Johansson m.fl.

Kyrkohandboken på fler språk

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillse att kyrkohandboken översätts till de språk som idag är vanliga bland församlingsmedlemmar, till exempel farsi, arabiska, kurdiska, turkiska, tigrinja, swahili, amhariska och somaliska.

Motivering

En av kyrkans grundläggande uppgifter är att fira gudstjänst. Därför har vi en kyrkohandbok som ger ramar och ord åt detta. Kyrkohandboken finns, åtminstone i urval, översatt till flera olika språk, även till de officiella minoritetsspråken i Sverige. Dessa översättningar ger en lång rad positiva effekter: en ökad känsla av tillhörighet, en upplevelse av att Gud talar också på det egna språket, vilket i sin tur leder till en ökad status av det egna språket, det egna ursprunget, den egna historien och så vidare. Idag firas i Svenska kyrkans församlingar gudstjänster på en lång rad olika språk, inte bara på de språk som finns representerade med officiellt godkända översättningar av kyrkohandboken. Inte minst för de många konvertiter från islam och andra religioner skulle det innebära en stark bekräftelse av deras nyfunna tro på Jesus Kristus att få del av Svenska kyrkans gudstjänstordningar på sitt eget språk. Detta skulle påtagligt stärka integrationen av dessa och andra grupper i Svenska kyrkans gudstjänstliv. I flera fall finns redan inofficiella översättningar som används i praktiken. För att inte den floran ska bli alltför yvig vore det en god och tydlig markering från Svenska kyrkan om dessa översättningar kunde få en mer officiell status i en erkänd översättning.

Dessutom vore en översatt handbok en ovärderlig hjälp för svenskkyrkliga missionsorganisationer (EFS, ELM-BV och andra) som planterar kyrkor, särskilt i de länder där det inte finns någon luthersk kyrka (eller kristen kyrka överhuvudtaget) och där dessa språk talas.

Denna motion är i stora drag identisk med en motion från 2021. Då ansågs motionen besvarad med hänvisning att detta arbete redan pågår, men så vitt motionärerna känner till har ännu ingenting skett i frågan.

Uppsala den 27 juli 2026

Erik Johansson (FK)

Elisabeth Sandlund (FK)

Elisabet Dahlberg (FK)

Leif Nordlander (FK)

Stefan Aro (FK)

Håkan Persson (FK)

Kyrkomötet
Motion 2026:52
av Johanna Liljegren m.fl.

Kontinuitetsskogar

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att i sin tillsyn av stiftens skogsbruk betrakta bevarande av kontinuitetsskog som ett nödvändigt kriterium för andlig och ekologisk hållbarhet. Bevarande ska i detta sammanhang innebära att inget virkesuttag får ske från kontinuitetsskog med undantag för de försiktiga åtgärder som kan motiveras av hänsyn till social hållbarhet, till exempel för att främja renskötseln.

Motivering

”Fråga djuren, de kan lära dig, himlens fåglar kan ge dig svar. Fråga markens kryp, de kan lära dig, havets fiskar kan upplysa dig. Finns det någon av dem som inte vet att detta är Herrens verk?” (Job 12:7–9)

Kyrkomötet har 2025 beslutat om en ny inriktning för Svenska kyrkans förvaltning av prästlönetillgångarna som innebär att andlig, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet ska balanseras. Kyrkomötets beslut innebär vidare att varje stift ska ta fram verksamhetsnära mål i enlighet med den nya inriktningen. Den nya inriktningen trädde i kraft den 1 januari 2026.

Av kyrkostyrelsens skrivelse, vilken låg till grund för kyrkomötets beslut, framgår att arbetet framåt med avsättningar inom markförvaltningen bör utgå från ”en gedigen nulägesanalys, lokala förutsättningar och vara baserad på bland annat god ekologisk kunskap”. Skrivelsen betonade att ”[f]örvaltningen av prästlönetillgångarna bör [...] ligga i framkant när det gäller att bidra till att blädningsbruk, hyggesfria metoder i övrigt samt anpassningen till rennäringens behov ökar”. Kyrkostyrelsen hänvisade tillbaka till skogsutredningen *Kyrkan och skogen: Ansvar, handling och hopp* (2024), noterade att dess beskrivna mål ”innebär en hög ambitionsnivå gällande miljöinsatser och en i genomsnitt mer omfattande miljöhänsyn än idag”, och konstaterade att den ”förväntar sig att stiftet fortsätter att utveckla sitt arbete i denna riktning.”

Det finns gott om såväl nulägesanalys som god ekologisk kunskap om hur svensk skog mår. Sådan information ska alltså enligt den nya inriktningen ligga till grund för de verksamhetsnära mål som stiftet ska sätta för sitt skogsbruk. Ett centralt dokument är Skogsstyrelsens rapport *Biologisk mångfald i skogen* (2026). Där konstaterar Skogsstyrelsen att läget är allvarligt för skogens biologiska mångfald. Den betonar särskilt att kontinuitetsskogar har en stor betydelse för den biologiska mångfalden och att förlusten av kontinuitetsskog är irreversibel.

Därtill har Sverige mål och åtaganden på nationell och internationell nivå såsom Sveriges miljömål, EU:s naturrestaureringsförordning (bindande lagstiftning), EU:s

strategi för biologisk mångfald och Sveriges ratificering av Konventionen för biologisk mångfald (där Kunming-Montrealprotokollet, även kallat ramverket för biologisk mångfald, utgör en del). För att uppnå dessa mål och åtaganden är det nödvändigt att omgående upphöra med avverkning av kontinuitetsskogar.

Kontinuitetsskog avser skog som inte tidigare har avverkats. Skogsstyrelsens definition lyder:

Höga biologiska värden i det boreala skogslandskapet är i hög grad knutna till skog med lång ekologisk kontinuitet. Med kontinuitetsskogar avses skogar som har naturvärden vars förekomst förklaras av att det under lång tid funnits lämpliga skogsmiljöer och substrat i just denna skog eller i dess närhet. Kontinuitetsskogar omfattar de flesta skogar som uppkommit innan trakthyggesbruket infördes.

Många av de hotade arter som missgynnats av avverkning är beroende av just denna kontinuitet, inte enbart av att träden blir gamla. Komplexa skogliga ekosystem tar lång tid att utvecklas, och när kontinuiteten bryts genom trakthyggesbruk försvinner ofta de förutsättningar som krävs för en stor mängd växt-, svamp- och djurarter. Rapporten konstaterar att med dagens avverkningstakt på 26 000 ha/år av de sista kontinuitetsskogarna kommer dessa att försvinna helt inom de kommande decennierna.

Skogsstyrelsen når slutsatsen att:

All avverkning av kända skogliga värdekärnor och sannolika kontinuitetsskogar behöver upphöra för att fylla bristen om 1,56 miljoner hektar bevarad livsmiljötyp. På grund av begränsade kvarvarande arealer av värdekärnor, naturskogar och kontinuitetsskogar leder fortsatt förlust av dessa till en påtaglig risk för långsiktigt negativa effekter för biologisk mångfald i skogslandskapet. Att de återstående arealerna bevaras och ges ett långsiktigt skydd bedöms därför vara av avgörande betydelse.

Och vidare:

Med fortsatt avverkning av skogar med höga biologiska värden bedöms inte svenska miljö kvalitetsmål kunna uppnås. Därmed inte heller det skogspolitiska miljömålet, FN:s globala hållbarhetsmål och Konventionen om biologisk mångfald (CBD).

Rapportens slutsatser gör det tydligt att en fortsatt avverkning av de sista, oersättliga kontinuitetsskogarna varken är ekologiskt, andligt, socialt eller ekonomiskt hållbart. Enligt 2025 års beslut om en ny inriktning för Svenska kyrkans skogsförvaltning ska denna värna och främja såväl andliga värden, biologisk mångfald, kulturmiljö, klimatnytta och andra ekosystemtjänster som social hållbarhet och hållbar totalavkastning. Vi som står bakom denna motion menar att dessa inte kan nås så länge de mest sårbara och livsviktiga ekosystem som kyrkan förvaltar fortsatt får avverkas.

Att implementera 2025 års beslut utan att skydda de sista kontinuitetsskogarna innebär även en stor risk för medlemmarnas och allmänhetens förtroende för Svenska kyrkan. Den teologi som utövas i praktiken betyder mer än den som predikas; tilliten för kyrkan vilar i huvudsak på den reella, utövade teologin och riskerar därför att urholkas väsentligt om skogsbrukets praktik strider mot de uttryckta ambitionerna. Att avverka de akut hotade kontinuitetsskogarna är ett uttryck för kalhyggesteologi, oavsett vad det heter i tillsynsrapporterna, och går som sådan på tvärs mot beslutet om att lägga om skogsbruket och göra det i verklig mening hållbart.

Mot bakgrund av kyrkomötets viktiga beslut 2025 och i och med det akuta och allvarliga läget för Sveriges skogar bör det vara en självklarhet att Svenska kyrkan

omedelbart säkerställer ett stopp på avverkning av de kontinuitetsskogar som finns inom prästlönetillgångarna.

Mot 2026:52

Stockholm den 27 juli 2026

Johanna Liljegren (HoJ)

Johanna Westeson (HoJ)

Johan Sobelius (HoJ)

Lena Samuelsson (HoJ)

Ida Kortz (HoJ)

Kyrkomötet
Motion 2026:53
av Marie Buhr m.fl.

Stöd FN:s kärnvapenförbud

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. uttala sitt stöd för FN-konventionen om förbud mot kärnvapen,
2. uppdra till kyrkostyrelsen att tillsammans med andra kristna samfund delta i de årliga uppvaktningarna av den svenska regeringen till stöd för Sveriges anslutning till FN-konventionen om förbud mot kärnvapen.

Motivering

Sverige undertecknade 1968 Icke-spridningsavtalet (NPT), vars syfte är att begränsa spridningen av kärnvapen och främja nedrustning. År 2017 antog FN:s generalförsamling Konventionen om förbud mot kärnvapen (TPNW), som förbjuder utveckling, innehav, användning och hot om användning av kärnvapen.

Sverige deltog aktivt i arbetet med konventionen och röstade för dess antagande. Två år senare meddelade regeringen att Sverige tills vidare inte skulle ansluta sig till konventionen. Sedan Sverige blivit medlem i Nato har regeringen tydliggjort att någon anslutning till TPNW inte är aktuell, med hänvisning till Natos kärnvapen-avskräckning.

Kärnvapen utgör ett existentiellt hot mot mänskligheten. Deras användning skulle få katastrofala humanitära konsekvenser och står i strid med de värden om människovärde, fred och försoning som Svenska kyrkan bekänner sig till. Fred och försoning hör till Svenska kyrkans grundläggande uppdrag och kyrkan har under lång tid verkat för internationell rätt, nedrustning och fredlig konfliktlösning.

Varje år kring den 12–13 juli uppvaktar Vännernas samfund (Kväkarna), tillsammans med bland andra Equmeniakyrkan och Kristna freds rörelsen, regeringen för att uppmana Sverige att ansluta sig till FN:s konvention om förbud mot kärnvapen. Detta är ett uthålligt fredsvittnesbörd som ligger väl i linje med Svenska kyrkans uppdrag.

Kyrkomötet beslutade 2022 att bifalla en motion av Peter Weiderud och Klas Corbelius om att uppmana Kyrkornas världsråd att tillsammans med aktuella medlemskyrkor återuppta dialogen med icke-nukleära medlemmar av Nato samt å Svenska kyrkans vägnar ta en aktiv del i en sådan dialog. Vi anser att det nu är dags att ta ett steg vidare och att Svenska kyrkan tar aktiv inställning för förbud av kärnvapen. Svenska kyrkan bör därför tillsammans med andra kyrkor och fredsorganisationer, tydligt verka för en värld fri från kärnvapen.

Mot 2026:53

Kramfors den 27 juli 2026

Marie Buhr (ViSK)

Britt Björneke (ViSK)

Gunilla Zuleta (ViSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:54
av Leif Nordlander

Förändringar avseende målkapitalet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utreda den praktiska tillämpningen av målkapitalet,
2. se över möjligheten att endast använda lönekostnaderna som beräkningsgrund,
3. göra uträkningen enklare för kyrkoråden att förstå.

Motivering

”Målkapital” är ett begrepp som får många förtroendevalda i kyrkoråd i Svenska kyrkan att få bekymrade uttryck i pannan. Dels på grund av den komplicerade uträkningen, dels för de konsekvenser som hotar om målkapitalet inte återställs i föreskriven tid, tre år.

Jag anser att målkapitalet visserligen på ytan ökar den ekonomiska grunden för församlingar och pastorat men i praktiken blir en hämsko. Exempel: ett landsbygds-pastorat ser det nödvändigt att göra sig av med det gamla församlingshemmet som varit prästgård eller skola på grund av nya byggnadsregler som till exempel ventilation i offentliga byggnader. Den är också ur miljösynpunkt stor, dyr att värma upp och dåligt isolerad. Nu beslutar man att sälja den befintliga fastigheten och bygga ett nytt församlingshem. Det kostar 30 miljoner kronor. Pengar finns i kapitalet men lite måste man låna då man inte vill nagga på målkapitalet. Huset står färdigt och nu sker uppräkn-ning av målkapitalet. Då ökar det med runt hälften av byggkostnaden och plötsligt har man inte täckt målkapitalet.

Detta exempel visar att målkapitalet innebär att man måste betala det nya försam-lingshemmet en halv gång till med i målkapitalet bundna medel. Inte sällan krävs då avsked av personal, minska verksamheten och andra åtgärder för att inom tre år återställa målkapitalet. I stället borde målkapitalet minskas då man fått en ny, modern lokal med lägre underhållskostnader, minskade driftskostnader med modern isole-ringsteknik, solceller och luft/vattenvärmepump. Dessutom är det en lokal som lätt kan säljas om tvingande åtgärder skulle kräva det. Det finns ett ökat värde i lokalerna.

Jag anser att det är olyckligt att konsekvenserna blir som i exemplet men det är verklighet. Därför anser jag att kyrkostyrelsen måste utreda hur tillämpningen av målkapital ska förändras för att göras mer verklighetsanpassad. Kanske skulle det räcka med att målkapitalet motsvarar 150 procent av lönekostnaden för pastorat och församlingar.

Falköping den 27 juli 2026

Leif Nordlander (FK)

Kyrkomötet
Motion 2026:55
av Johan Sobelius m.fl.

Svenska kyrkans bejakade dokument

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utreda vad ”bejakade dokument” står för i kyrkoordningens första kapitel,
2. inför 500-årsjubileet 2030 av den Augsburgska bekännelsen ge ut en skrift till Svenska kyrkans medlemmar i vilken det berättas om vad kyrkan är idag och hur den formats till detta utifrån vårt reformatoriska arv.

Motivering

I kyrkoordningens första kapitel – Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära – står att läsa:

1 § Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära som gestaltas i gudstjänst och liv, är grundad i Guds heliga ord, såsom det är givet i Gamla och Nya testamentets profetiska och apostoliska skrifter, är sammanfattad i den apostoliska, den nicenska och den athanasianska trosbekännelsen samt i den oförändrade augsburgska bekännelsen av år 1530, är bejakad och erkänd i Uppsala mötes beslut år 1593, är förklarad och kommenterad i Konkordieboken samt i andra av Svenska kyrkan bejakade dokument.

Med tanke på att det år 2030 är femhundra år sedan Augsburgska bekännelsen antogs, och att det även gått över 400 år sedan Uppsala möte 1593 är det inte för mycket begärt att vi i kyrkoordningen explicit förklarar vad vi menar med formuleringen i 1 kap. 1 §: ”i andra av Svenska kyrkan bejakade dokument”. Vad vi förstår, så hänсыftas med denna vaga formulering bland annat till följande dokument:

- ♦ Den svenska psalmboken (1986).
- ♦ Kyrkohandbok för Svenska kyrkan, del I och del II (2017).
- ♦ Kyrkoordningen (2025).

Men även ekumeniska dokument framtagna av

- ♦ Lutherska världsförbundet.
- ♦ Kyrkornas världsråd.
- ♦ Borgåöverenskommelsen med flera.

Vi har även lärodokument, som våra

- ♦ Biskopsbrev.
- ♦ Yttranden från läronämnden med flera.

Vi har även gemensamma dokument framtagna inom Sveriges kristna råd, som bär prägel av lärodokument.

Frågan är emellertid, vilka ekumeniska dokument som vi framför allt menar är av grundläggande betydelse. Likaså är det inte självklart vilken status vi ger våra egna lärodokument såsom biskopsbrev och yttranden från läronämnden samt dokument framtagna inom Sveriges kristna råd. Därför vore i dessa dagar, inför 500-årsjubileet, tiden vara mogen för oss i Svenska kyrkan att stanna upp och summera vad vår kyrka vill lyfta fram som viktiga milstolpar i vårt arbete med att föra ut evangelium till hela världen.

Vi föreslår att detta sker på två sätt.

För det första bör kyrkoordningen förtydliga vad kriterierna är för ”andra av Svenska kyrkan bejakade dokument”. Vi menar således inte att en statisk lista över dessa dokument bör införas, eftersom det är viktigt att kyrkan följer med sin tid och att listan över centrala dokument kan utvecklas och växa dynamiskt. Dock bör det införas tydligare kriterier för vad som ligger i begreppet ”bejakade dokument”.

För det andra bör kyrkostyrelsen till år 2030 ta fram en jubileumsskrift till Svenska kyrkans medlemmar, där viktiga milstolpar och reformatoriska erfarenheter beskrivs på ett inspirerande sätt. Detta kan leda till en mer förankrad förståelse för de historiska processerna, och ingjuta mod och hopp inför vårt gemensamma framtida arbete.

Stora Mellösa den 27 juli 2026

Johan Sobelius (HoJ)

Ida Kortz (HoJ)

Johanna Westeson (HoJ)

Johanna Liljegren (HoJ)

Lena Samuelsson (HoJ)

Kyrkomötet
Motion 2026:56
av Johan Sobelius m.fl.

FN:s konventionstexter om mänskliga rättigheter

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda på vilket sätt konventionerna om mänskliga rättigheter kan ges plats i kyrkoordningen.

Motivering

Den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna antogs 1948 av FN:s generalförsamling i Paris. Av dess första artikel framgår att "[a]lla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter". Motsvarande jämlikhets- och frihetstankar är centrala i den kristna traditionen och utgör en viktig grund för Svenska kyrkans lära.

Några välkända axplock ur Bibeln:

Lär er att göra det som är gott, sök det rätta. Tillrättavisa förtryckaren, försvara den faderlöses rätt, stöd änkan i hennes sak. (Jes. 1:17)

Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem. Det är vad lagen och profeterna säger. (Matt. 7:12)

Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus. (Gal. 3:28)

Betydelsen av antagandet av den Allmänna förklaringen och utvecklingen av människorätten som kom att följa i dess spår kan knappast överskattas. FN:s före detta högkommissarie för mänskliga rättigheter, Louise Arbour konstaterade 2008:

Idag är det svårt att föreställa sig vilken förändring den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna bidrog till då den antogs för 60 år sedan.

I en efterkrigstida värld, som var sargad av förintelsen, delad av kolonialismen och plågad av orättvisor, var det ett modigt åtagande att utforma den första globala texten som slog fast alla människors värdighet och jämlikhet oberoende av hudfärg, tro eller ursprung. Det var inte heller ett åtagande som var garanterat att lyckas.

Förklaringen har legat som grund för en omfattande struktur som skyddar våra grundläggande fri- och rättigheter. Detta är en hyllning till den vision som textens upphovsmän hade och till alla försvarare av mänskliga rättigheter som under dessa 60 år har arbetat hårt för att göra visionen verklig.

Men mycket arbete återstår och det är även förklaringens styrka. Det är ett levande dokument som kommer att fortsätta att inspirera kommande generationer.

Den Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (EKMR) undertecknades den 4 november i Rom 1950. Den tillkom för att kodifiera den Allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna på europeisk nivå, och var central för stiftandet av Europarådet i Strasbourg. Sverige ratificerade konventionen den 4 februari 1952 och sedan den 1 januari 1995 är den införlivad i den svenska lagstiftningen. Detta innebär att konventionen gäller som lag i Sverige och att domstolar kan och bör åberopa den direkt. Om brott mot konventionen ändå sker kan Sverige anmälas till Europadomstolen i Strasbourg. Vid ett flertal tillfällen har domstolen funnit att Sverige brutit mot konventionen. Även FN:s barnkonvention har sedan 2020 status som lag i Sverige. Förutom dessa två har Sverige också ratificerat en mängd andra människorättskonventioner; bland dessa kan nämnas konventionen om politiska och medborgerliga rättigheter, konventionen om sociala, ekonomiska och politiska rättigheter, rasdiskrimineringskonventionen, tortyrkonventionen, kvinnokonventionen och konventionen om personer med funktionsnedsättning. Sverige har även ställt sig bakom FN:s deklaration om urfolks rättigheter.

Mänskliga rättigheter är en central del av folkrätten och den regelbaserade världsordningen och står över partipolitiska särintressen. Det kan därför knappast anses kontroversiellt om Svenska kyrkan förklarar att de ingår i kyrkans värdegrund. I en tid när rättigheter i allt högre grad marginaliseras, urholkas och villkoras ser vi det som centralt att Svenska kyrkan uttrycker sitt stöd för dem och förklarar att de rymms inom ramen för Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. Såsom den största organisationen i det svenska civilsamhället är det viktigt att Svenska kyrkan är tydlig med sina grundläggande värderingar. Det handlar om betydelsen av att stödja det sekulära civilsamhällets arbete för mänskliga rättigheter och i handling tillsammans bedriva påverkansarbete och opinionsarbete. Redan idag deltar Svenska kyrkan i människorättsarbete, bland annat som en av huvudarrangörerna av Mänskliga rättighetsdagarna, vilka årligen anordnas tillsammans med andra civilsamhällesorganisationer kring FN-dagen den 24 oktober. Men att mänskliga rättigheter ingår i kyrkans värdegrund borde även på något sätt synliggöras då vi i kyrkoordningen förklarar ramverket kring vår tro, bekännelse och lära.

Det behövs många tydliga profetiska röster som värnar ett mänskligare samhälle, för samhällsförändringarna är nu olycksbådande i många länder.

Mänskliga rättigheter hänger intimt samman med demokrati. En välmående, inkluderande demokrati är en förutsättning för respekt för mänskliga rättigheter, och vice versa. Varieties of Democracy (V-Dem) är ett globalt nätverk med över 4 200 forskare och sakkunniga, som studerar olika varianter av samhällsstyre i världens länder. Forskarnätverkets värdinstitution är Statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet. De producerar den största globala datamängden om demokrati med över 32 miljoner datapunkter för 202 länder och territorier från 1789 till 2025. Man mäter över 600 olika egenskaper hos demokrati och publicerar sina resultat och slutsatser i årliga rapporter. I sin rapport för 2026 *Unraveling The Democratic Era?* konstaterar nätverket att nästan en fjärdedel av världens länder under 2025 befann sig i en demokratisk tillbakagång, eller autokratisering. I årets Demokratirapport identifieras också tio nya autokratiserande länder, varav sex i Europa och Nordamerika. Bland dessa finns mäktiga länder som Italien, Storbritannien och USA. På institutionens hemsida skriver man:

Rapporten visar tre tydliga mönster i den pågående trenden av demokratisk tillbakagång. Det första är en demokratisk tillbakagång i vissa traditionellt stabila och väl etablerade demokratier. Det andra är betydande tillbakagångar och ofta demokratiskt sammanbrott i länder som demokratiserades under slutet av 1900-talet och början av 2000-talet. Det tredje är en fördjupning av autokratin i stater som redan är autokratiska.

V-Dem konstaterar också att det vanligaste målet för autokratiska ledares attacker under de senaste 25 åren har varit yttrandefriheten: en central mänsklig rättighet som drastiskt har inskränkts i många delar av världen. I synnerhet utsatta människor och grupper får allt svårare att göra sina röster hörda och hävda sina rättigheter. Dessa utpekade snarare som syndabockar i takt med att tonläget i samhället hårdnar. I detta hårdnande samhällsklimat bör mänskliga rättigheter som en gemensam grund för människovärde och respekt, i Jesu anda, uppmärksammas speciellt av Svenska kyrkan.

Vi föreslår således att Svenska kyrkan explicit ställer sig bakom människorättskonventionerna. För detta krävs en utredning, som bland annat syftar till att besvara följande frågor. Vilken status bör konventionerna ha i Svenska kyrkan? Hur visar vi kyrkans stöd för dem? Hör de till sådana dokument som Svenska kyrkan betraktar som självklara utgångspunkter i hur vi förhåller oss till situationer som vi möter i vår tid? Bör de refereras till i kyrkoordningen?

Vi anser att människorättskonventionerna är exempel på sekulära texter som, liksom bibelberättelsen om den barmhärtige samariern, formulerar värderingar som går helt i linje med kyrkans grundbudskap om att se varje människa som Guds älskade avbild. Därför bör Svenska kyrkan helhjärtat ställa sig bakom dem som varande uttryck för en human etik, helt i linje med våra kristna värderingar. Vi menar att det har ett värde att Svenska kyrkan manifesterar detta.

Stora Mellösa den 27 juli 2026

Johan Sobelius (HoJ)

Johanna Westeson (HoJ)

Johanna Liljegren (HoJ)

Lena Samuelsson (HoJ)

Ida Kortz (HoJ)

Kyrkomötet
Motion 2026:57
av Lisa Tegby m.fl.

Andlig hållbarhet i kyrkoordningen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag på ändringar i kyrkoordningen som innebär att andlig hållbarhet görs till ett grundläggande perspektiv inom vilket ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet får sin mening och balanseras i 46 kap. 3 § första stycket.

Motivering

Nuvarande lydelse av kyrkoordningen 46 kap. 3 § första stycket likställer de fyra hållbarhetsperspektiven.

Andlig hållbarhet grundas i den kristna skapelsesynen, där Gud är skaparen, skapelsen tillhör Gud och Guds Ande är närvarande i världen, samt i den kristna människosynen, där människan är kallad att vara medskapare och förvaltare. Den uttrycks i vördnad, tacksamhet och ansvar för skapelsen och i samhörighet med allt levande och kommande generationer. Den innebär också en kallelse till omvändelse – att förändra vårt sätt att tänka och leva i ljuset av klimatkrisen och de ekologiska utmaningar vår tid står inför.

Därmed är den andliga dimensionen inte en fjärde hållbarhetsdimension vid sidan av de övriga, utan ett grundläggande perspektiv inom vilken ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet får sin mening. Den bär ett hopp som inspirerar till långsiktigt och etiskt ansvarsfullt handlande.

Med detta synsätt följer att 46 kap. § 3 första stycket behöver förändras. Andlig hållbarhet ska vara den ram av fördjupad förståelse av människans existens och ansvar gentemot skapelsen, andra människor och kommande generationer. Inom denna ram ska ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet balanseras så att förvaltningen långsiktigt främjar kyrkans uppdrag.

Umeå den 27 juli 2026

Lisa Tegby (POSK)

Anders Brunnstedt (POSK)

Per Lindberg (POSK)

Anne Olofsson (POSK)

Barbro Wiskari (POSK)

Stig Axelsson (POSK)

Knapp Anna Eriksson (POSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:58
av Margareta Carlsson och Marie Buhr

Arbetsmiljö vid gravsättning

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utreda hur nuvarande ordning för avsked vid grav kan utvecklas så att arbetsmiljöansvaret för församlingar och pastorat bättre tillgodoses utan att den avlidnes och de anhörigas önskemål åsidosätts,
2. se över ansvarsfördelningen och regelverket kring processionsbärning och bärning vid gravsättning i syfte att skapa en långsiktigt hållbar, säker och likvärdig ordning i hela Svenska kyrkan,
3. vid behov återkomma till kyrkomötet med förslag på förändringar i kyrkohandboken eller andra styrande bestämmelser så att församlingar och pastorat ges större möjligheter att organisera gravsättningar på ett arbetsmiljömässigt säkert och värdigt sätt.

Motivering

Avskedsstunden är en betydelsefull del av begravningsgudstjänsten. För många anhöriga är det den sista möjligheten att ta farväl av den avlidne. Därför ska detta ske med största möjliga värdighet och respekt oavsett om formen är avsked i kyrkan eller avsked vid graven.

Kyrkohandboken anger att vid kistbegravning kan begravningsgudstjänsten avslutas på två sätt, begravningsgudstjänst som avslutas på kyrkogården eller begravningsgudstjänst som avslutas i kyrka/kapell. Vilken avslutning som väljs ska avgöras av tjänstgörande präst tillsammans med de sörjande men tyvärr är detta inte alltid fallet. Det har förekommit att löfte om vilket avslut som väljs tagits redan vid kontakt mellan begravningsbyrå och anhöriga innan kontakt med församlingen tagits i frågan.

Avslutas gudstjänsten på begravningsplatsen medför det att bärning, lyft och sänkning ingår som moment i begravningsgudstjänsten så kallad processionsbärning. Avslutas gudstjänsten i kyrkan/kapellet tar de sörjande avsked vid kista. Utbärningen blir då en del av transportansvaret och ska tillsammans med gravsättningen genomföras vid lämplig tidpunkt efter begravningsgudstjänsten.

Förutsättningarna för att genomföra gravsättningar har förändrats under senare år. Många mindre församlingar och pastorat har stora svårigheter att rekrytera personer som kan bära kistan vid procession och gravsättning. Samma problem finns även hos många begravningsbyråer.

De personer som idag utför dessa uppdrag är ofta äldre och pensionärer. Uppdraget innebär inte sällan tunga lyft, arbete på ojämnt underlag och förflyttning på gångbrädor

intill den öppna graven. Detta innebär risker för fallolyckor och belastningsskador och skapar en arbetsmiljösituation som församlingen eller pastoratet ansvarar för.

Utomstående firmor som tas in gör det inte heller alltid säkert och värdigt då dessa inte har koppling till den avlidne vilket riskerar att inte bli respektfullt för den avlidne och dess anhöriga. Även om uppdraget utförs professionellt kan detta innebära att avskedet upplevs mindre personligt och mindre värdigt än vad både anhöriga och kyrkan önskar.

Församlingar och pastorat har ett långtgående arbetsmiljöansvar för de personer som utför arbetsuppgifter inom begravningsverksamheten. Samtidigt ska begravningsverksamheten präglas av likabehandling, rättssäkerhet och respekt för alla människor, oavsett tro eller medlemskap i Svenska kyrkan.

I många fall skulle ett avsked i kyrkorummet före processionen till graven kunna innebära att den mest riskfyllda delen av arbetet utförs av utbildad personal inom begravningsverksamheten med rätt utrustning och under säkra former. En sådan ordning kan både minska arbetsmiljöriskerna och samtidigt säkerställa ett värdigt avslut på begravningsgudstjänsten.

Nya bestämmelser gällande fakturering som tillkommit kring bärning vid procession har också gjort att det blivit mer komplicerat och medfört merarbete för de enskilda församlingarna. Frågeställningen vem som tar kostnaden för bärningen av kista till graven är också en viktig fråga ta i beaktande då det ser olika ut beroende av medlemskap. Vid avsked vid graven om den avlidne var medlem i Svenska kyrkan står församlingen för kostnaden för processionsbärning. För icke-medlem får anhöriga stå för kostnaden. Vid avsked i kyrkan så sköter begravningsverksamheten uppgiften efter ceremonin och då ingår bärning i begravningsavgiften oavsett tillhörighet.

Tider förändras, så även ceremonier, och vi måste tänka på arbetsmiljön för alla anställda från vaktmästare till präst. Svenska kyrkan behöver därför se över regelverket så att arbetsmiljöansvaret, de liturgiska traditionerna och de anhörigas behov kan förenas på ett långsiktigt hållbart sätt. Begravningsverksamheten behöver ges förutsättningar att möta dessa förändringar utan att göra avkall på vare sig säkerhet eller värdighet.

Det är också angeläget att ansvarsfördelningen mellan begravningsverksamheten, församlingen och begravningsbyråerna blir tydligare. Dagens ordning upplevs av många som oklar när det gäller ansvar, kostnader och bemanning.

Fjugesta den 27 juli 2026

Margareta Carlsson (ViSK)

Marie Buhr (ViSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:59
av Marie Buhr m.fl.

Human migrationspolitik

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. ytterligare stärka Svenska kyrkans opinions- och påverkansarbete för en rättssäker och human migrationspolitik som värnar människovärdet och rätten till familjeliv,
2. i sitt nationella påverkansarbete särskilt verka för att lagstiftning och rättstillämpning inte leder till ofrivillig familjesplittring och att barnets bästa ges en reell tyngd,
3. årligen uppmärksamma den internationella flyktingdagen den 20 juni genom nationella resurser och gudstjänstmaterial och därtill uppmuntra stift och församlingar att fästa fokus på dagen.

Motivering

Svenska kyrkan har ett tydligt uppdrag att förkunna evangeliet och gestalta Guds kärlek genom gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. I detta uppdrag ingår också att värna människovärdet och stå upp för människor som befinner sig i utsatta situationer. Bibeln återkommer gång på gång till uppmaningen att ta emot främlingen och skydda den utsatte. I Tredje moseboken står det: "När en främling bor hos er i ert land ska ni inte förtrycka honom. Främlingen som bor ibland er ska räknas som en infödd hos er. Du ska älska honom som dig själv, ty ni var själva främlingar i Egyptens land." (3 Mos 19:33–34). Även Jesus identifierar sig med den som söker skydd: "Jag var främling och ni tog emot mig." (Matt 25:35).

Flykt, exil och gästfrihet är därför inte perifera frågor i den kristna tron utan hör till dess kärna. Jesus blev själv flykting när hans familj tvingades fly till Egypten undan Herodes förföljelse. Svenska kyrkan har i tidigare kyrkomötesbeslut och genom återkommande remissyttranden betonat vikten av en rättssäker asylprocess, barns rättigheter och varje människas lika värde.

Kyrkan verkar redan för en human migrationspolitik genom sitt opinionsarbete och sitt stöd till människor på flykt. Den utveckling vi nu ser gör emellertid att kyrkans röst behöver bli ännu tydligare. Den svenska migrationspolitiken har under senare år förändrats i en mer restriktiv riktning. Tillfälliga uppehållstillstånd har blivit norm, möjligheterna till familjeåterförening har begränsats och många familjer lever under långvarig ovisshet. I flera uppmärksammade fall har barn och unga som vuxit upp i Sverige fått utvisningsbeslut när de fyllt arton år. Andra familjer har splittrats genom beslut som innebär att en eller flera familjemedlemmar utvisas medan övriga blir kvar. Denna utveckling väcker djupa etiska och teologiska frågor. Familjen utgör en grund-

läggande gemenskap och barnets bästa ska enligt barnkonventionen vara en primär utgångspunkt vid beslut som rör barn. När familjer splittras genom lagstiftning eller rättstillämpning utmanas både internationella åtaganden och den kristna människosyn som Svenska kyrkan vilar på.

Under det senaste året har flera av Svenska kyrkans biskopar offentligt uttryckt oro över utvecklingen och efterlyst en mer rättssäker och human migrationspolitik. Det visar att frågan är angelägen för hela kyrkan. Svenska kyrkan bör därför fortsatt och med ökad tydlighet samla sitt opinionsarbete kring en migrationspolitik som värnar människovärdet, rättssäkerheten och människors rätt att leva tillsammans som familj.

Ett konkret sätt att synliggöra detta arbete är att varje år uppmärksamma Internationella flyktingdagen den 20 juni, som instiftats av Förenta nationernas generalförsamling. Dagen ger möjlighet att lyfta människors berättelser, be för människor på flykt, sprida kunskap och påminna om kyrkans ansvar att stå upp för fred, mänskliga rättigheter och människors lika värde. Detta skulle kunna ske genom gudstjänster, utbildningsinsatser, diakonala aktiviteter och andra arrangemang vilka lyfter människors rätt till skydd, trygghet och ett liv i värdighet. En årlig uppmärksamhet av Internationella flyktingdagen den 20 juni skulle ge Svenska kyrkans stift och församlingar ett naturligt samlat tillfälle att synliggöra sitt arbete för människor på flykt. Ett material från nationell nivå skulle kunna bistå i detta arbete.

Kramfors den 27 juli 2026

Marie Buhr (ViSK)

Sofija Lazić Pedersen (ViSK)

Vicktoria Bagi (ViSK)

Gunilla Zuleta (ViSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:60
av Leif Nordlander

Konsultation om mission

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. ta initiativ till en konsultation mellan Evangelical-Lutheran Church in Tanzania och Svenska kyrkan för att utveckla samarbete och samverkan mellan våra kyrkor på olika områden,
2. till verksamhetsåret 2028 avsätta erforderliga medel för en sådan konsultation.

Motivering

Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus, leva i tro, en kristen gemenskap skapas, Guds rike utbredas och skapelsen återupprättas.

Så står det i inledningen till 2 kap. kyrkoordningen. Det sker dagligen i våra församlingar och pastorat på olika sätt. Tyvärr är den svagaste länken ”mission” och då både yttre och inre mission, det senare ofta kallad evangelisation. Mission är ett vitt begrepp. Men främst handlar det om att dela. Dela verklighet, dela tro, dela uppdraget med andra kyrkor och samfund i världen för att Guds rike ska utbredas.

Svenska kyrkan var länge en betydande luthersk kyrka både till antalet medlemmar och dess påverkan och samarbete med systerkyrkor som de lutherska kyrkorna i Sydafrika, Zimbabwe, Tanzania, Kina, Hongkong, Indien och Malaysia samt på senare år en del länder i Latinamerika. Där fanns till och med biskopar eller superintendenter som delade livet och var viktiga ledare för utvecklingen av de lokala kyrkorna. Idag säger våra systerkyrkor: ”Vart tog Svenska kyrkan vägen?” Visst, det finns arbete i katastrofer och nöd via Act Svenska kyrkan som är gott och bra, men det evangeliska arbetet delar vi mycket lite och lär därmed mindre. Erfarenheter som missionärer tagit hem till Sverige och med sig ut i världen till våra systerkyrkor är viktiga delar av kyrkans väsen. Mission handlar om att dela livet och verkligheten. I våras delade jag sju veckor med den evangelisk-lutherska kyrkan i Tanzania och dess Nordvästra stift (ELCT-NWD). En gång skämtsamt kallat Sveriges fjortonde stift på grund av de många missionärerna på plats. Kyrkan där växer idag så det knakar. 2025 öppnades nio nya pastorat. 2026 har ytterligare pastorat bildats. Måhända ibland med växtvärk då uppgiften är både kostbar och stor. Främst handlar det om präster och diakoner samt att stödja evangelistutbildning.

Vad kan vi lära? Vad kan vi bidra med för att stödja denna kyrka mer än genom en summa pengar som stiftet i Tanzania där delar på? Det blir en liten slätt här och

där. Ett mer strategiskt arbete, co-work, skulle behövas, för deras skull men också för vår skull genom att ta hem erfarenheter. 1983 genomfördes en konsultation under ledning av biskop Josiah Kibira mellan Nordvästra stiftet och Svenska kyrkans mission med Rune Backlund i spetsen, sedermera biskop. Jag föreslår här en ny konsultation med nordvästra stiftet dels för att se vad blev det av den förra, dels vad kan vi utveckla gemensamt idag. Den kan liksom då bestå av ett par personer från våra tretton stift, av föreningar och initiativ som "Bukobahjälpen" och "Föreningen Ge det vidare" startade av tidigare missionärer som fortfarande verkar på plats och ELCT-NWD idag. Kanske kan några som deltagit i "Ung i den världsvida kyrkan" delta samt Svenska kyrkans unga och Salt, EFS ungdomsrörelse. Vi behöver deras iver för förkunnelse av evangeliet i ord och handling om Jesus Kristus.

Låt oss med entusiasm finna nya vägar tillsammans att vara kyrka i en alltmer polariserad och söndrad värld.

Falköping den 28 juli 2026

Leif Nordlander (FK)

Kyrkomötet
Motion 2026:61
av Håkan Persson m.fl.

Förhandsgranskning av motioner

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda och införa en ordning där samtliga motioner inför kyrkomötet genomgår en beredning som redovisar om motionens förslag står i konflikt med tidigare beslut av kyrkomötet, om förslaget kräver följdändringar i kyrkoordningen eller andra styrdokument samt vilka andra beslut eller regelverk som behöver ändras för att ett beslut ska kunna genomföras.

Motivering

Kyrkomötet fattar beslut som påverkar hela Svenska kyrkan. För att besluten ska vara långsiktigt hållbara krävs att de är väl genomarbetade och förenliga med tidigare fattade beslut och gällande regelverk.

I dag förekommer att motioner behandlas utan att det tydligt framgår om ett bifall skulle skapa motsägelser gentemot tidigare kyrkomötesbeslut eller kräva omfattande följdändringar i kyrkoordningen och andra styrdokument. Detta kan leda till oklarheter i genomförandet och till att nya frågor måste hanteras i efterhand. Ett exempel är förra årets beslut om att få ställa frågan om vigsel av samkönade inför anställning. Detta strider ju mot beslutet 2009.

En systematisk konsekvensgranskning före kyrkomötet skulle ge ledamöterna ett bättre beslutsunderlag. Den skulle inte begränsa möjligheten att väcka motioner eller förändra tidigare beslut, men den skulle tydliggöra vilka konsekvenser ett bifall får och vilka ytterligare beslut som kan behöva fattas.

En sådan ordning stärker rättssäkerheten, förbättrar kvaliteten i beslutsfattandet och bidrar till ett mer effektivt arbete i kyrkomötet. Det ger också ledamöterna bättre möjligheter att fatta välgrundade beslut med full insikt om deras juridiska, ekonomiska och organisatoriska konsekvenser.

Markaryd den 28 juli 2026

Håkan Persson (FK)

Leif Nordlander (FK)

Elisabeth Sandlund (FK)

Elisabet Dahlberg (FK)

Kyrkomötet
Motion 2026:62
av Nils Arne Kastberg m.fl.

Rikskollekt till Open Doors

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att fatta beslut om en årlig rikskollekt till organisationen Open Doors arbete för förföljda kristna runt om i världen.

Motivering

Svenska kyrkan har ett viktigt uppdrag i att stå upp för varje människas rätt till trosfrihet.

Var sjunde kristen i världen förföljs idag, över 388 miljoner människor förföljs för sin kristna tro. (Open Doors, World Watch List 2026)

Närmare 5 000 människor dog under 2025 för sin kristna tro. Minst 5 000 har utan rättegång suttit i fängelse eller blivit arresterade. 3 362 kyrkobyggnader utsattes för olika attacker. Över 67 000 kristna utsattes för fysiskt eller psykiskt våld. Mörkertalen bedöms vara högre.

Open Doors ger stöd till förföljda kristna genom juridiskt och praktiskt bistånd. Insatser görs med mat, mediciner och traumabearbetning till drabbade församlingar, till enskilda och familjer. Opinionsbildning är en del i dess verksamhet.

Som ett erkännande av Open Doors arbete har flera pastorat/församlingar arrangerat möten och givit kollekt för Open Doors arbete. Några exempel är: Domkyrkoförsamlingen Lund, Ljungby, Mölndal-Stensjön, Göteborg-Örgryte, Skara, Skövde, Vadstena, Linköping-Landeryd, Örebro-Sörbykyrkan, Stockholm-Sankt Matteus, Sigtuna, Sundsvall-Gustav Adolfs, Hortlax och Kalix församlingar. Under de senaste två åren har 224 församlingar i Svenska kyrkan haft besök och/eller gett en gåva till Open Doors verksamhet.

Rikskollekten ska innefatta den verksamhet Svenska kyrkan är engagerad i. Vidare ska rikskollekterna främja internationell diakoni, vilket är en given karaktär i Open Doors insatser, likaså mission via lokala församlingar. Open Doors arbete är också av klar ekumenisk karaktär där bistånd går till kristna oavsett samfundstillhörighet.

Vi föreslår därför att kyrkostyrelsen bör fatta beslut om en årlig rikskollekt till organisationen Open Doors.

Hållnäs den 28 juli 2026

Nils Arne Kastberg (BKS)

Viktoria Lautmann (BKS)

Lennart Sacrédeus (BKS)

Erica Gidlöf (BKS)

Fredrik Wallén (BKS)

Kyrkomötet
Motion 2026:63
av Håkan Persson m.fl.

It-projekt och Medvind

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. genomföra en oberoende utvärdering av införandet av Medvind och de kostnader som projektet medfört för församlingar och pastorat,
2. redovisa de samlade ekonomiska och administrativa konsekvenserna för den lokala nivån,
3. ta fram riktlinjer för hur framtida nationella it-projekt ska planeras, testas och införas i nära samverkan med församlingar, pastorat och stift,
4. säkerställa att framtida nationella it-system inte tas i drift förrän de är tillräckligt testade och fungerar väl i verksamheten.

Motivering

Svenska kyrkans verksamhet är beroende av fungerande administrativa system. När nationella it-satsningar inte fungerar leder det till betydande kostnader, ökad administration och frustration bland medarbetare och chefer. Den tid som skulle användas till kyrkans grundläggande uppdrag får i stället läggas på felsökning, utbildning och manuella lösningar.

Införandet av Medvind har visat på flera av dessa problem. Många pastorat har fått lägga stora resurser på ett system som inte varit färdigt att använda fullt ut. Det riskerar att minska förtroendet för nationella satsningar och innebär att ekonomiska resurser tas från församlingarnas kärnuppdrag.

Tidigare har också ett blivande it-system lagts på is efter att församlingar protesterat. Trots höga kostnader gick det inte att genomföra så detta är inte en isolerad händelse. Svenska kyrkan har haft problem med stora nationella it-projekt.

En oberoende utvärdering bör därför genomföras, inte för att peka ut ansvariga, utan för att dra lärdomar och skapa bättre processer inför framtiden. Kyrkans nationella it-system måste utvecklas tillsammans med dem som ska använda dem i det dagliga arbetet och införas först när de är tillräckligt kvalitetssäkrade.

På detta sätt kan Svenska kyrkan använda sina resurser mer ansvarsfullt och ge församlingar och pastorat bättre förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag.

Markaryd den 28 juli 2026

Håkan Persson (FK)

Leif Nordlander (FK)

Elisabeth Sandlund (FK)

Kyrkomötet
Motion 2026:64
av Fredrik Wallén m.fl.

Översyn av finanspolicyn

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att se över Svenska kyrkans finanspolicy för kapitalförvaltningen på nationell nivå samt tillhörande placeringsanvisningar i syfte att pröva om den nuvarande generella exkluderingen av företag inom försvarsindustrin bör ersättas av en ordning som möjliggör individuella etiska bedömningar av företag inom svensk försvars- och säkerhetsindustri.

Motivering

Svenska kyrkans kapitalförvaltning ska vila på människovärdesprincipen och förvaltarens ansvar. Kapitalet ska förvaltas långsiktigt, ansvarsfullt och i överensstämmelse med kyrkans grundläggande värderingar. Dessa principer utgör en god och stabil grund för kapitalförvaltningen och bör även fortsättningsvis vara vägledande. Samtidigt behöver etiska riktlinjer regelbundet prövas mot förändringar i omvärlden och mot den kunskap och de erfarenheter som successivt utvecklas.

Under de senaste åren har Sveriges säkerhetspolitiska förutsättningar förändrats i grunden. Ett fullskaligt anfallskrig har rasat på den europeiska kontinenten. Sverige har anslutit sig till Nato och tillsammans bygger hela samhället upp ett starkare totalförsvar. Betydelsen av att kunna försvara demokratin, rättsstaten, folkrätten och överhuvudtaget upprätthålla en nationell motståndskraft blir praktiskt taget dagligen tydligare. Kyrkan deltar i arbetet med krisberedskap och totalförsvar, bedriver själavård inom Försvarsmakten och verkar för att människor även under svåra samhällsförhållanden ska kunna leva i trygghet, frihet och värdighet. Ytterligare exempel på samarbetet mellan Svenska kyrkan och Försvarsmakten är de 25 soldathem som finns inne på eller i närheten av militära förband i och utanför Sverige. Soldathemmen har som huvudman antingen Svenska kyrkan och/eller frikyrkor. Soldathemmen finns som trygga platser för värnpliktiga när de är lediga i form av så kallade vardagsrum. Där finns samtalsstöd för värnpliktiga och veteraner.

Kyrkan erkänner och stöttar därmed också statens ansvar att skydda sina medborgare och de institutioner som bär upp ett demokratiskt samhälle.

Det finns dock anledning att fråga om Svenska kyrkans kapitalförvaltning fullt ut återspeglar denna etiska helhetssyn. De nuvarande placeringsanvisningarna innehåller ett absolut förbud mot investeringar i företag som utvecklar eller producerar materiel som är centralt för försvarets "stridsfunktioner". Samtidigt bygger stora delar av kapitalförvaltningen i övrigt på individuella etiska bedömningar.

Den principiella frågan är därför inte om Svenska kyrkan ska investera i försvars- och säkerhetsindustrin. Frågan är om just denna sektor även fortsättningsvis bör vara den enda där en individuell etisk prövning aldrig kan komma i fråga. Föreslagen förändring innebär dessutom i sig ytterligare möjligheter för att kunna uppnå bästa möjliga uthålliga totalavkastning och att riskerna sprids i enlighet med kyrkoordningen (51 kap. 2 §).

Motionen innebär inte att Svenska kyrkan bör investera i samtliga företag inom försvarssektorn. Tvärtom bör varje investering även fortsättningsvis prövas mot kyrkans grundläggande värderingar, internationell humanitär rätt, mänskliga rättigheter, svensk lagstiftning och övriga hållbarhetskriterier.

Det finns emellertid goda skäl till att företag vars verksamhet ytterst syftar till att skydda människoliv, demokrati, religionsfrihet och rättsstaten bör omfattas av samma individuella etiska prövning som redan tillämpas inom flera andra delar av kapitalförvaltningen. En sådan översyn skulle inte innebära att Svenska kyrkan överger sitt fredsoppdrag eller sin tydliga röst för fred och försoning. Tvärtom skulle den kunna bidra till en mer sammanhållen etik där kyrkans arbete för fred förenas med insikten att ett legitimt försvar av människovärdet, demokratin och friheten också är en förutsättning för en rättvis och varaktig fred.

Kyrkostyrelsen bör alltså, mot bakgrund av motiveringen ovan, ges i uppdrag att genomföra en förnyad etisk analys av nuvarande finanspolicy och placeringsanvisningar samt föreslå de förändringar som bedöms motiverade.

Stockholm den 28 juli 2026

Fredrik Wallén (BKS)

Björn Falkeblad (BKS)

Karl-Gunnar Svensson (BKS)

Christer Holmer (BKS)

Kyrkomötet
Motion 2026:65
av Fredrik Wallén

Församlingsstöd mot otillbörlig påverkan

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att inrätta ett nationellt samordnat församlingsstöd för utbildning, metodutveckling och erfarenhetsutbyte i syfte att stärka församlingarnas och pastoratens förmåga att förebygga, identifiera och hantera otillåten och otillbörlig påverkan.

Motivering

Den svenska kyrkan präglas av ett starkt lokalt självstyre i församlingarna. Just öppenheten, det omfattande ideella engagemanget och de många kontaktytorna mot samhället är stora tillgångar, men innebär också en sårbarhet.

Församlingar och pastorat kan utsättas för olika former av påverkan från enskilda personer, grupper eller organisationer med skilda motiv. Det kan handla om hot och trakasserier mot anställda eller förtroendevalda, påtryckningar inför beslut, försök att påverka verksamhetens inriktning, otillbörliga ekonomiska intressen, desinformation, manipulation eller andra former av systematisk påverkan och vilseledande. Även om sådana händelser varierar i omfattning mellan olika delar av landet finns ett gemensamt behov av kunskap, förebyggande arbete och ett strukturerat erfarenhetsutbyte.

Riskerna har uppmärksamrats inom kyrkan, men inte tillräckligt samlat och inte med tillräcklig kontinuitet.

På församlingsnivå saknas dessutom generellt egna resurser och specialistkompetens inom området. Det innebär en risk för att liknande problem hanteras olika och att värdefulla erfarenheter inte kommer hela Svenska kyrkan till del.

Ett nationellt samordnat församlingsstöd bör därför utvecklas. Stödet bör erbjuda utbildning, vägledning, metodstöd och forum för erfarenhetsutbyte inom Svenska kyrkan för att församlingar och pastorat på så sätt kan få bättre förutsättningar att förebygga, identifiera och hantera otillåten respektive otillbörlig påverkan. Svenska kyrkans öppenhet försvaras bäst om församlingarna ges verktyg att värna sin integritet, sitt demokratiska beslutsfattande och sitt uppdrag. Genom ett samlat nationellt stöd kan Svenska kyrkan stärka sin motståndskraft och samtidigt säkerställa att goda erfarenheter och beprövade arbetssätt kommer hela kyrkan till del.

Stockholm den 28 juli 2026

Fredrik Wallén (BKS)

Kyrkomötet
Motion 2026:66
av Anna Sundberg

Nationaldagens plats i gudstjänstlivet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utreda hur Sveriges nationaldag tydligare kan uppmärksammas i Svenska kyrkans gemensamma gudstjänstliv,
2. utreda möjligheten att ta fram nationella rekommendationer och liturgiskt stöd för nationaldagsgudstjänster inom Svenska kyrkan,
3. uppmuntra stift och församlingar att uppmärksamma Sveriges nationaldag genom gudstjänster och förbön för Sverige.

Motivering

Sveriges nationaldag den 6 juni har under senare år fått en allt starkare ställning som nationell högtidsdag och samlingspunkt för det svenska folket. Dagen uppmärksammas runt om i landet genom offentliga firanden, ceremonier och kulturella arrangemang som uttrycker gemenskap, historia och tacksamhet över vårt land.

Svenska kyrkan har genom historien haft en central roll i Sveriges kulturella och andliga liv. Kyrkan har burit traditioner, högtider och gemensamma uttryck som format generationer av svenskar och bidragit till vår nationella identitet.

Många församlingar inom Svenska kyrkan håller redan idag gudstjänster eller friluftsgudstjänster på nationaldagen. Nuvarande kyrkoordning och kyrkohandbok ger redan möjlighet för församlingar och stift att uppmärksamma dagen inom ramen för det lokala gudstjänstlivet. Det finns således inget formellt hinder mot nationaldagsgudstjänster inom Svenska kyrkan.

Trots detta saknas idag en tydlig nationell liturgisk tradition eller gemensam vägledning för hur Sveriges nationaldag kan uppmärksammas i Svenska kyrkans gudstjänstliv. Nationaldagen har inte heller någon tydlig plats inom kyrkoåret eller kyrkans gemensamma gudstjänsttradition.

I en tid då många människor söker gemenskap, kontinuitet och kulturell förankring finns det skäl för Svenska kyrkan att tydligare uppmärksamma nationaldagen som en dag för tacksamhet, förbön för Sverige och reflektion över vårt lands historia, frihet och framtid.

En stärkt nationell tradition kring nationaldagsgudstjänster skulle också kunna bidra till att ytterligare knyta samman kyrka, kulturarv och samhällsgemenskap i hela landet.

Gävle den 28 juli 2026

Anna Sundberg (SDSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:67
av Anna Sundberg

Stödet till Kairos Palestinarörelsen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. återkomma med förslag till kyrkomötet som innebär att Svenska kyrkans positiva ställningstagande till Kairos Palestina-dokumentet från 2009 återkallas och att Svenska kyrkan tar avstånd från dokumentet,
2. utreda huruvida Svenska kyrkans tidigare positiva ställningstagande till Kairos Palestina har undergrävt trovärdigheten i Svenska kyrkans arbete mot antisemitism och skadat Svenska kyrkans relation till judiska församlingar och organisationer i Sverige och den judisk-kristna dialogen.

Motivering

Svenska kyrkan har under lång tid framhållit arbetet mot antisemitism som en central del av sitt ansvar.

Genom utbildningsinsatser, dialogarbete och offentliga ställningstaganden har kyrkan betonat vikten av att värna det judiska livet i Sverige och stärka den judisk-kristna dialogen. Samtidigt kvarstår Svenska kyrkans positiva ställningstagande till Kairos Palestina-dokumentet från 2010. Detta förhållande förtjänar att granskas på nytt.

Kairos Palestina presenterades som ett upprop från palestinska kristna, men dokumentet är samtidigt ett politiskt manifest. Israel beskrivs med begrepp som apartheid, kolonialism och förtryck. Dokumentet argumenterar för bojkotter och sanktioner mot Israel och presenterar en konfliktanalys där ansvaret i huvudsak läggs på den israeliska sidan. Redan när dokumentet publicerades framfördes omfattande kritik mot dess innehåll. Kritiken kom inte enbart från företrädare för Israel utan även från personer engagerade i judisk-kristen dialog och från forskare som menade att dokumentet riskerade att fördjupa motsättningar snarare än bidra till försoning.

Sedan 2010 har situationen förändrats dramatiskt. Antisemitismen har ökat i Europa och i Sverige. Judiska församlingar lever idag under omfattande säkerhetsarrangemang. Judiska skolor, synagogor och föreningar är föremål för ett skydd som få andra religiösa samfund behöver. Många svenska judar vittnar om att de inte längre känner samma trygghet som tidigare. Efter terrorattacken mot Israel den 7 oktober 2023 har utvecklingen blivit än mer oroande. Hatbrott, trakasserier och hot mot judar har ökat. Samtidigt har tonläget i den offentliga debatten hårdnat.

Mot denna bakgrund måste Svenska kyrkan våga ställa sig själv några grundläggande frågor.

Mot 2026:67

Kan kyrkan med trovärdighet tala om kampen mot antisemitism samtidigt som man står fast vid sitt stöd till ett dokument som av många judar uppfattas som ensidigt, polariserande och djupt problematiskt?

Kan kyrkan med trovärdighet vara en brobyggare mellan människor om man fortsätter att hänvisa till ett dokument vars grundläggande analys av konflikten av många uppfattas som partisk?

Samt om det är rimligt att ett ställningstagande som gjordes för sexton år sedan fortfarande ska betraktas som självklart, trots att mycket förändrats så genomgripande?

Gävle den 28 juli 2026

Anna Sundberg (SDSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:68
av Sven Milltoft m.fl.

Antibyråkratikommission

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda behovet av och möjligheten att tillskapa en fristående antibyråkratikommission med uppgift att definiera och kartlägga administrativa kostnader i syfte att öka effektiviteten och minska onödig administration.

Motivering

En allt större del av resurser och arbetstid inom Svenska kyrkans samtliga organisatoriska nivåer går åt till administration. Frustrationen över denna ”förpappring” är stor, inte minst inom kyrkans primära och grundläggande enhet som är församlingarna. Utvecklingen riskerar att tränga undan kärnverksamheten och underminera det som är kyrkans och församlingarnas grundläggande uppgift.

En obunden och fristående antibyråkratikommission med förslagsrätt skulle därför kunna vara till hjälp i det organisatoriska och ständigt pågående reformarbetet som är ett adelsmärke för en evangelisk luthersk kyrka. Den yttre formen är aldrig sakrosankt utan ska alltid tjäna uppgift och innehåll och därför vara föränderlig och dynamisk.

Självfallet är en nödvändig och effektiv administration av godo för att säkerställa transparens och demokratisk legitimitet men de senaste årens utveckling har mer kännetecknats av att de administrativa förordningarna och pålagorna blivit en överdriven centripetalkraft som dränerar kyrkans primära och grundläggande enhet och flyttar makt, kontroll och resurser till den centrala och nationella nivån och riskerar därmed att passivisera och förlama församlingarna och kärnverksamheten.

Den negativa effekten av denna utveckling är dessvärre lätt att beskriva: toppstyrning, förlust av lokalkännedom, regelstyre, omständliga beslutsprocesser och innovationsrädsla.

Till slut skapar detta en paradox: den centripetala byråkratin försöker hålla ihop organisationen genom kontroll men det extrema trycket inåt gör att systemet blir så stelt att det riskerar att krackelera. Det utlöser i sin tur starka centrifugala (splittrande) krafter där församlingar och medarbetare känner sig misstrodda och detaljstyrda och där lokala enheters lojalitet sätts på prov.

En fristående och dynamisk antibyråkratikommission skulle med fördel kunna medverka till att motverka denna destruktiva och odynamiska utveckling av det som i realiteten ska vara kyrkans stödfunktion i evangeliets tjänst. Svenska kyrkan bör i högre grad sträva efter en förenklad och tillitsbaserad styrning som biskop Fredrik Modéus tidigare motionerat om i stället för en rigid regelstyrning.

Sven Milltoft (BKS)

Fredrik Wallén (BKS)

Karl-Gunnar Svensson (BKS)

Olle Reichenberg (BKS)

Irene Oskarsson (BKS)

Suzanne Fredborg (BKS)

Hans Ulfvebrand (BKS)

Helén Lindbäck (BKS)

Hanna Hesser Nordin (BKS)

Lennart Sacrédeus (BKS)

Björn Falkeblad (BKS)

Kyrkomötet
Motion 2026:69
av Sven Milltoft m.fl.

Utbildnings- och kompetensprofil för kyrkomusiker

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. tydligt fastslå bristen på kyrkomusiker som en prioriterad nationell kompetensförsörjningsutmaning,
2. i dialog med berörda statliga myndigheter och utbildningsanordnare verka för att kyrkomusiker behandlas som bristyrke i planeringsunderlag, utbildningspolitiska prioriteringar och omställningsinsatser,
3. återkommande redovisa vilka åtgärder som vidtas nationellt för att stärka rekryteringen av och utbildning för blivande kyrkomusiker.

Motivering

Den nuvarande och den kommande bristen på utbildade kyrkomusiker i Svenska kyrkan är sedan lång tid tillbaka känd och omtalad men har dessvärre inte lett till särskilt kraftfulla åtgärder eller förändringar. Därför är det nu utomordentligt viktigt att kyrkostyrelsen tydliggör, samordnar och redovisar nödvändiga initiativ och åtgärder som kan råda bot på och förändra situationen.

I förlängningen står det som är församlingarnas grundläggande uppgift enligt kyrkoordningen på spel, då kyrkomusiken är en fundamental del av såväl kyrkans gudstjänst, undervisning, diakoni som mission.

Kyrkosångsförbundet i Svenska kyrkan, som är en fristående men närstående lekmanorganisation inom Svenska kyrkan, organiserar i dag omkring 80 000 körsångare i hela vårt land. En stor del av dem är barn och unga och därmed en viktig del av kyrkans framtid.

Bristen på eller avsaknaden av framtida utbildade kyrkomusiker äventyrar därmed kör- och psalmsången i vår kyrka och så småningom flera generationer av blivande körsångare. Framför allt äventyras en bärande del av vad det innebär att vara en gudstjänstfirande och lovsjungande kyrka, ja något av ett klingande sakrament.

Kyrkosången och kyrkomusiken är en essentiell del av vårt evangeliska och lutherska arv och vår generation kan inte förslösa det genom att ta det för givet och därmed inte ta utmaningarna vi står inför på allvar. Välutbildade och engagerade kyrkomusiker är en del av evangeliets förkunnelse och rekryteringen av dem måste därför vinnläggas och befrämjas.

Sven Milltoft (BKS)

Hans Ulfvebrand (BKS)

Olle Reichenberg (BKS)

Fredrik Wallén (BKS)

Karl-Gunnar Svensson (BKS)

Irene Oskarsson (BKS)

Suzanne Fredborg (BKS)

Lennart Sacrédeus (BKS)

Barbro Wiskari (POSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:70
av Sven Milltoft m.fl.

Utbildningsvägar för kyrkomusiker

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. stärka och effektivisera arbetet med validering av utländska kyrkomusikerutbildningar och alternativa musikutbildningar som kan ligga till grund för kompletterande väg till behörighet som kyrkomusiker inom Svenska kyrkan,
2. tillsammans med utbildningsanordnare utveckla kompletterande utbildningsvägar för redan anställda obehöriga musiker och för utländskt utbildade kyrkomusiker,
3. säkerställa att sådana utbildningsvägar håller hög kvalitet och förenar pastoral, liturgisk, musikalisk och pedagogisk kompetens.

Motivering

Det råder brist på utbildade kyrkomusiker i Svenska kyrkan och med tanke på framtida pensionsavgångar kan situationen beskrivas som akut och alarmerande. Således är det mycket bekymmersamt att många musiker med utländsk kyrkomusikerutbildning eller alternativ musikutbildning fått erfara en långsam och omständlig valideringsprocess.

Vittnesmålen om detta är inte få och i många fall graverande. Det förefaller som att Svenska kyrkans utbildningsinstituts arbete med validering är ineffektivt samtidigt som det skapar stor frustration för potentiella kyrkomusiker och församlingar med anställningsbehov.

Självfallet ska kvalitet och kompetens inte äventyras i valideringsprocessen men rådande situation är inte acceptabel och bör därför genomlysas och förbättras. Möjligheten till kompletterande utbildningsvägar bör också säkerställas och utvidgas.

Stockholm den 28 juli 2026

Sven Milltoft (BKS)

Barbro Wiskari (POSK)

Emma Hedlundh (POSK)

Knapp Anna Eriksson (POSK)

Hanna Hesser Nordin (BKS)

Helén Lindbäck (BKS)

Nina Wahlin (C)

Hans Ulfvebrand (BKS)

Fredrik Wallén (BKS)

Karl-Gunnar Svensson (BKS)

Irene Oskarsson (BKS)

Suzanne Fredborg (BKS)

Lennart Sacrédeus (BKS)

Kyrkomötet
Motion 2026:71
av Sven Milltoft m.fl.

Orgel- och musikundervisning för barn och unga

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utarbeta nationella strategier och stödmaterial i samverkan med stiftens för hur pastorat och församlingar i större utsträckning ska kunna erbjuda fri orgel- och musikundervisning för barn och unga,
2. i samverkan med stiftens och Kyrkosångsförbundet i Svenska kyrkan främja pilotprojekt där orgelundervisning och annan fri musikundervisning knyts till barn- och ungdomskörer, orgelskolor och lokala kyrkomusikaliska sammanhang.

Motivering

Rekryteringen av kyrkomusiker är i dag en av Svenska kyrkans största utmaningar. Under de kommande tio åren behöver minst 700 kyrkomusiker nyanställas, samtidigt som antalet examinerade varje år endast täcker ungefär hälften av detta behov.

Bristen på utbildade kyrkomusiker är med andra ord reell och hotar såväl kyrkans gudstjänstliv som den rikstäckande musikaliska infrastrukturen som kyrkomusiken i Svenska kyrkan utgör i det svenska samhället.

Fri musikundervisning var tidigare en reglerad del av församlingarnas kyrkomusikaliska verksamhet och tillbakagången sammanföll med att regleringen förändrades och senare försvann ur kyrkoordningen.

Möjligheten till fri orgel- och musikundervisning är inte bara en strategisk och nödvändig rekryteringsutmaning. Det handlar också om den formulering som finns i inledningen till första avdelningen i Svenska kyrkans kyrkoordning och som lyder: I kristen tro intar barnet en särställning och behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet.

Meningen uttrycker en grundläggande princip för hela Svenska kyrkans arbete och har sin grund i Jesu sätt att möta barn enligt Mark 10:13–16. Den genomsyrar också redan mycket av församlingarnas verksamhet och prioriteringar.

Om det ska förbli så i framtiden och än mer utvecklas måste hela kyrkan ta sitt rekryteringsansvar på större allvar så att nya och kompetenta kyrkomusiker uppmuntras och rekryteras bland barn och unga i levande församlingssammanhang.

Rekryterings- och utbildningsbehov är en strategisk utmaning som måste ses i sin helhet och inte bara hänskjutas framåt och till andra aktörer. Därför krävs det nu en kraftsamling och mobilisering för rekrytering av framtida kyrkomusiker bland församlingarnas barn och unga vilket är förankrat både i kyrkoordningen och påbudet i det aktuella rekryteringsbehovet.

Sven Milltoft (BKS)

Hanna Hesser Nordin (BKS)

Hans Ulfvebrand (BKS)

Fredrik Wallén (BKS)

Karl-Gunnar Svensson (BKS)

Olle Reichenberg (BKS)

Irene Oskarsson (BKS)

Suzanne Fredborg (BKS)

Lennart Sacrédeus (BKS)

Kyrkomötet
Motion 2026:72
av Sven Milltoft m.fl.

Utbildningsplatser för kyrkomusiker

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. tillsammans med Svenska kyrkans utbildningsinstitut, folkhögskolor, musikhögskolor och andra relevanta aktörer som Kungliga musikaliska akademien och dess projekt Framtid kyrkomusiker verka för fler utbildningsplatser för kyrkomusiker och med större geografisk spridning,
2. utreda och samverka med ovan nämnda aktörer kring hur kompletterande utbildningsformer, som sommarkurser, deltidsupplägg och regionala utbildningsmiljöer, kan stärka rekryteringen utan att utbildningskvaliteten sänks.

Motivering

År 2020 konstaterades det att Svenska kyrkan behöver 700 nya kyrkomusiker till år 2030 för att ersätta de som lämnar genom pensionsavgångar. Följaktligen hade det varit önskvärt att det nu år 2026 utexaminerats omkring hälften av detta behov av nya kyrkomusiker men så är inte fallet. Rekrytering av kyrkomusiker är därmed fortsatt en av Svenska kyrkans allra största kompetensförsörjningsutmaningar.

Ett projekt med bäring på denna utmaning och med namn Framtid kyrkomusiker tog form under år 2025 och lanserades offentligt av Kungliga musikaliska akademien.

Satsningen möjliggjordes av en donation till Kungliga musikaliska akademien från Elisabet Råberg på hela 7,6 miljoner kronor. Donatorns intention med donationen var att säkra återväxten av kyrkomusiker, värna den svenska kyrkomusiktraditionen, ge fler möjlighet att utbilda sig till organist eller kantor och därigenom stärka både gudstjänstlivet och det svenska musiklivet i stort.

Projektledare för projektet Framtid kyrkomusiker är organisten Johan Hammarström och projektet vill bland annat verka för dubblerad utbildningskapacitet, sommarkurser för blivande kyrkomusiker och ökad samverkan mellan Svenska kyrkan, övriga utbildningsaktörer och Kungliga musikaliska akademien.

Med detta som bakgrund vore det önskvärt att Svenska kyrkan på nationell nivå och de olika stiftens gemensamt skulle ta sig samman och minst göra en motsvarande satsning som kunde samverka med projektet Framtid kyrkomusiker.

Sven Milltoft (BKS)

Hanna Hesser Nordin (BKS)

Hans Ulfvebrand (BKS)

Fredrik Wallén (BKS)

Karl-Gunnar Svensson (BKS)

Olle Reichenberg (BKS)

Irene Oskarsson (BKS)

Suzanne Fredborg (BKS)

Lennart Sacrédeus (BKS)

Kyrkomötet
Motion 2026:73
av Cecilia Rogne m.fl.

Redovisning av arbetet för klimatneutralitet 2030

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att årligen till kyrkomötet lämna en sammanhållen redovisning av aktuell status och progressionen av Svenska kyrkans färdplan för klimatet och prästlönetillgångarnas förvaltning.

Motivering

En sammanhållen årlig redovisning behövs för att kyrkomötet ska kunna få en helhetsbild av statusen och följa det arbete som ska leda till klimatneutralitet 2030. I denna redovisning ska det gå att följa progressionen i förhållande till tidigare år så att utvecklingen av arbetet framgår på ett enkelt sätt. Detta skulle ge möjlighet till en tydlig kommunikation av Svenska kyrkans omfattande klimatarbete.

Det är av stor vikt, såväl internt som externt, att kunna påvisa arbetets effekter. Dessutom kan redovisningen utgöra ett underlag för bedömning av behovet av kompletterande åtgärder för att uppnå effektmålet att Svenska kyrkan ska vara klimatneutral 2030. Efter beslutet vid senaste kyrkomötet har det blivit tydligt att det pågår två parallella spår som gör det svårt att följa Svenska kyrkans sammanhållande klimatarbete. Vi har dels Färdplan för klimatet som definierar effektmålet att Svenska kyrkan ska vara klimatneutral senast år 2030. För att nå effektmålet finns åtta olika etappmål som ska vara uppnådda år 2027. Därefter formuleras nya etappmål för den återstående tiden fram till 2030. Etappmål 8 handlar om förvaltning av skog och mark.

Samtidigt pågår ett parallellt spår med att ta fram en modell för tillsyn av prästlönetillgångarna, utifrån de uppdaterade formuleringarna i kyrkoordningens 46 kapitel. Kyrkostyrelsens iakttagelser från tillsynen ska årligen redovisas till kyrkomötet (3 §, 5c §, 5d §).

3 § Prästlönetillgångarna ska förvaltas så att andlig, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet balanseras. Tillgångarna ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Förvaltningen ska vara ändamålsenlig och resurseffektiv. Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om förvaltningen av prästlönetillgångarna och om tillsynen över förvaltningen. (SvKB 2009:6, 2025:2)

5 c § Om kyrkostyrelsen i sin tillsyn uppmärksammar allvarliga brister i ett stifts förvaltning av prästlönetillgångarna, ska kyrkostyrelsen genom en skrivelse till kyrkomötet föreslå de åtgärder som föranleds av stiftets agerande. Till skrivelsen ska fogas ett yttrande från stiftet. Kyrkostyrel-

sen ska årligen till kyrkomötet redovisa iakttagelser från tillsynen av förvaltningen (SvKB 2009:6, 2025:2)

5 d § Kyrkostyrelsen ska minst en gång varje år kalla till överläggningar med företrädare för stiftet för samråd och uppföljning av förvaltningen av prästlönetillgångarna. (SvKB 2009:6, 2025:2)

Det finns ett stort behov av att tydligt kommunicera, både internt och externt, hur långt vi har kommit i arbetet med att Svenska kyrkan ska vara klimatneutral 2030.

Färdplanen för klimatet redovisas idag efter varje deletapp, medan kyrkostyrelsen planerar att årligen redovisa iakttagelser från tillsynen av förvaltningen av prästlönetillgångarna till kyrkomötet.

Detta ger mottagaren en svåröverblickbar bild där det finns en risk att helheten går förlorad och att viktiga behov inte kan identifieras. Resultatet blir då att bilden av den aktuella statusen blir inkorrekt och att nödvändiga och relevanta åtgärder inte kan vidtas.

Förvaltningen av prästlönetillgångarna bidrar till effektmålet som behandlar förvaltning av skog och mark (etappmål 8) och detta behöver synliggöras tillsammans med övriga etappmål i Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Därför behövs en sammanhållen och överblickbar redovisning av dessa delar av Svenska kyrkans klimatarbete.

Säffle den 28 juli 2026

Cecilia Rogne (C)

Jesper Eneroth (S)

Karin Janfalk (ÖKA)

Madeleine Jonsson (DGSK)

Mats Berglund (ViSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:74
av Ylva Larsson

Arrenderabatt

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. utreda hur stiftens ska kunna erbjuda rabatt till arrendatorer som vill bedriva ekologiskt jordbruk,
2. skapa lathundar för rabatterade arrendeavtal avseende förvaltningen av kyrkans arrendefastigheter, jordbruksmark, våtmarker och naturområden.

Motivering

I uppdraget att stärka Svenska kyrkan färdplan för klimatet har Svenska kyrkan goda förutsättningar att via sin kvalificerade organisation verka för samordning och erfarenhetsutbyte genom att erbjuda professionellt stöd till utveckling.

Svenska kyrkan föreslås uppdras att utreda formerna för att stiftens ska kunna erbjuda rabatt till arrendatorer som vill bedriva klimatbefrämjande jord- och markbruk. Rabatt diskuteras och förekommer redan nu lokalt vad det gäller jordbruksmark. Då Svenska kyrkan upplevs om en aktör som värnar och vårdar skapelsen kan en samordning vara av positiv betydelse på flera sätt.

Svenska kyrkans prästlönetillgångar, som omfattar omkring 470 000 hektar skog, 47 000 hektar jordbruksmark samt finansiella tillgångar på omkring 4 900 miljoner kronor (utgången av 2024), förvaltas av stiftsvisa egendomsnämnder under stiftsfullmäktige eller egendomsutskott under stiftsstyrelserna.

Fokus ligger idag på skogen, men Svenska kyrkan med sina 47 000 hektar är också Sveriges största markägare inom jordbrukssektorn. Dessa prästlönefastigheter härbärgerar verktygen för utveckling inom områdena biologisk mångfald, säkerställning av pollinatörers fortsatta existens, hållbara bruksmetoder, matproduktion, resiliens och beredskapspotential där närhetsprincip, Kooperation och Lagerhållning är av central betydelse. Att utveckla och bedriva ekologisk odling är en del av detta. Här har vi en god potential i att gemensamt göra gott och bidra till att så sker.

Stockholm den 28 juli 2026

Ylva Larsson (DGSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:75
av Ylva Larsson

Urbegravning i kyrkoreservaten

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda hur stiftens ska kunna erbjuda urbegravning i kyrkoreservaten.

Motivering

I uppdraget att stärka Svenska kyrkan färdplan för klimatet och i dimensionerna social och andlig liksom ekologisk och ekonomisk hållbarhet har Svenska kyrkan goda förutsättningar i att utreda formerna för att stiftens ska kunna erbjuda begravning inom de kyrkliga skogsreservaten.

De flesta stift har skapat så kallade kyrkoreservat. Det är ett urval smultronställen i skog och mark som är undantagna skogsbruk – och dit alla välkomnas för en speciell naturupplevelse.

Ett kyrkoreservat är inte samma sak som de naturreservat som länsstyrelsen ansvarar för. Kyrkoreservaten bildas helt på kyrkans initiativ. Det finns 114 sådana kyrkoreservat runt om i landet.

Kyrkoreservatet kan bestå av en uråldrig tall som varit riktmärke för generationer av vägfarare som på bilden ovan [!], eller – som oftare – ett större område med starka naturvärden eller en unik historia.

Till kyrkoreservaten är alla välkomna för rekreation och friluftsliv eller för att upptäcka en alldeles speciell natur.

www.svenskakyrkan.se/skog-och-mark/kyrkoreservat)

Här ser vi i De Gröna i Svenska kyrkan en möjlighet i att erbjuda den sista vilan i dessa miljöer. Vår erfarenhet är att många får ett särskilt skimmer i blicken då de funderar på var de skulle vilja vila. Denna typ av begravning kan erbjuda biotopvänliga och skonsamma miljöinsatser och bidra till bibehållande av biologisk mångfald. Förslaget stärker därtill resiliens och en samordnad beredskapspotential. I första hand är sannolikt kremation det alternativ som ligger mest nära till hands här. Låt oss utforska denna möjlighet i våra reservat.

Psalm 499 Lär mig du skog att vissna glad:

1. Lär mig, du skog, att vissna glad – en gång som höstens gula blad:
en bättre vår snart blommar, – då härligt grönt mitt träd skall stå
och sina djupa rötter slå – i evighetens sommar.

Stockholm den 28 juli 2026

Ylva Larsson (DGSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:76
av Jesper Eneroth m.fl.

Vigsel och äktenskap

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att Svenska kyrkan har *en* äktenskapssyn och *en* gemensam ordning för vigsel, enligt vilken kyrkan viger par av samma och olika kön, och att det därför inte går att hänvisa till 2009 års beslut för att inte viga samkönade par.

Motivering

”I det nödvändiga enighet, i det som låter sig diskuteras frihet, i allt kärlek.” Så avslutar läronämnden sitt yttrande 2009:12y Vigsel och äktenskap. Och nu är tiden inne för oss att på nytt i detta nödvändiga finna enighet.

Det har gått 17 år sedan Svenska kyrkan med stor majoritet biföll kyrkostyrelsens skrivelse 2009:6 Vigsel och äktenskap. Genom beslutet antog kyrkomötet en ordning för äktenskapet oavsett kön på de personer som vill ingå äktenskap. Beslutet 2009 var viktigt och nödvändigt. Samtidigt är beslutet taget i en tid där Svenska kyrkan hade press att få fram ett beslut och få majoriteten i kyrkomötet med sig. Detta gjorde att 2009 års beslut och skrivelse innehåller kompromisser i form av formuleringar som ”Ingen präst ska vara skyldig att tjänstgöra vid vigsel av par av samma kön.” eller ”Frågan om hur man ser på vigsel med par av samma kön ska inte heller ha betydelse vid exempelvis prövning av prästkandidat eller anställning av präst, musiker, kyrkvaktmästare eller annan personal i kyrkans tjänst.” Kyrkostyrelsens skrivelse 2009:6 Vigsel och äktenskap döljer därmed inte till vilket pris beslutet om samkönade äktenskap gick igenom. Dessa kompromisser har skadat och kommer fortsätta skada både Svenska kyrkan och den enskilda människan om det får fortgå. Därför yrkar denna motion på att kyrkomötet ska uttala att Svenska kyrkan har en äktenskapssyn och en gemensam ordning för vigsel, enligt vilken kyrkan viger par av samma och olika kön. Svenska kyrkan har en könsneutral äktenskapssyn. Genom att ta upp 2009 års skrivelse och beslut i denna motion vill vi att kyrkomötet beslutar att 2009 års beslut inte längre kan åberopas som stöd för uppfattningen att Svenska kyrkan har två eller flera äktenskapssyner eller olika ordningar för vigsel. Kyrkostyrelsen såg det vid beslutet 2009, som ”inte lämpligt” att införa en direkt bestämmelse eller regel i kyrkoordningen om att en präst inte ska behöva tjänstgöra vid ett visst slags kyrklig handling.

Detta kan vi nu hålla med om, med samma argumentation att det nu inte behövs någon särskild skrivelse om att en präst inte ska kunna säga nej till samkönade par och hänvisa till 2009 års beslut eller att det ryms i Svenska kyrkans äktenskapssyn.

2022 kom en ljusglimt med biskopsmötets eniga yttrande ”Allas vår gemensamma målbild i fråga om vigsel är att alla präster med glädje och av fri vilja viger par av

olika kön liksom par av samma kön.” Det tilläggs också att denna målbild ska vara vägledande i arbetet med antagning av prästkandidater.

I en promemoria bilagd ärkebiskopens rapport till kyrkostyrelsens sammanträde i juni 2026 skriver kyrkosekreteraren om Svenska kyrkans äktenskapssyn och vigselordning. Där framhålls att beslutet 2009 rörde en ny vigselordning och att det till denna ordning hör att kyrkan viger par av samma och olika kön. Sedan kyrkohandboken 2018 togs i bruk finns inte någon annan ordning. Det är därför inte möjligt att tala om flera parallella vigselordningar eller om att Svenska kyrkan skulle ha flera äktenskapssyner.

Frågan om prästers möjlighet att avstå från att förrätta vigsel diskuterades också i samband med beslutet 2009. Enligt 4 kap. 3 § äktenskapsbalken är en präst eller annan behörig vigselförrättare i ett trossamfund inte skyldig att förrätta vigsel. Denna möjlighet fanns dock redan före 2009 och ska inte förstås som en särskild väjningsrätt i fråga om vigsel av par av samma kön. Läronämnden har i Ln 2017:4y tydligt understrukit att ordet ”väjningsrätt” inte bör användas i detta sammanhang.

Läronämnden har också, med hänvisning till Ln 1997:3y, uttalat att det inte står den enskilde ämbetsbäraren fritt att själv välja konsekvenserna av sin uppfattning för utövandet av ett uppdrag i kyrkan. Kyrkans gemensamma ordning är överordnad ämbetsbäraren. Samma princip underströks av biskopsmötet i april 2026, då samtliga biskopar i Svenska kyrkan framhöll att det till kyrkans ordning hör att viga par av samma och olika kön, och att kyrkans gemensamma ordning är överordnad ämbetsbäraren. Mot denna bakgrund är det angeläget att kyrkomötet tydligt uttalar vad som gäller. Svenska kyrkan har en gemensam äktenskapssyn och en gemensam vigselordning. Det finns utrymme för olika personliga uppfattningar, men den som vigs till tjänst eller anställs i Svenska kyrkan behöver kunna verka inom kyrkans gemensamma ordning. Svenska kyrkan ska inte längre behöva leva med otydlighet i denna fråga. Kyrkan har en gemensam ordning för äktenskap och vigsel, och den ordningen omfattar par av samma och olika kön.

Kungälv den 28 juli 2026

Jesper Eneroth (S)

Madeleine Jonsson (DGSK)

Cecilia Rogne (C)

Mats Berglund (ViSK)

Anna Ekström (ÖKA)

Kyrkomötet
Motion 2026:77
av Olov Lindquist

Förvaltningsövertagande av församlingar

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som möjliggör förvaltningsövertagande av församlingar och pastorat vid allvarliga och långvariga brister i styrning, ekonomi eller verksamhet.

Motivering

Svenska kyrkans församlingar och pastorat har ett långtgående självstyre. Detta är en viktig princip som möjliggör lokal anpassning och ansvarstagande. Samtidigt kan det uppstå situationer där en församling eller ett pastorat under längre tid inte klarar av att fullgöra sina grundläggande uppgifter, exempelvis på grund av ekonomiska problem, bristande ledning eller organisatoriska konflikter.

Idag finns begränsade möjligheter för stiftens att ingripa i sådana situationer. Detta riskerar att drabba såväl medlemmar som anställda samt undergräva förtroendet för Svenska kyrkans verksamhet.

Vi anser att det finns ett behov av ett tydligare verktyg för att kunna hantera allvarliga missförhållanden. En möjlighet till ett övertagande av förvaltningen skulle innebära att stift, under särskilda förutsättningar, tillfälligt skulle kunna överta ansvaret för styrning och ekonomi i en församling eller ett pastorat.

En sådan ordning finns inom andra sektorer, exempelvis i kommunal verksamhet, där staten kan ingripa vid allvarliga brister. En motsvarande möjlighet inom Svenska kyrkan skulle:

- ◆ Säkerställa att grundläggande verksamhet kan upprätthållas.
- ◆ Skydda kyrkans tillgångar och ekonomi.
- ◆ Värna medlemmarnas rätt till en fungerande kyrklig verksamhet.
- ◆ Stärka förtroendet för Svenska kyrkans organisation.

Ett övertagande av förvaltningen ska givetvis endast användas som en sista åtgärd och under en begränsad tid. Beslut bör föregås av tydliga kriterier och rättssäkra processer. I ett utredningsuppdrag ska därför ingå att ta fram både kvantitativa och kvalitativa kriterier när ett övertagande av förvaltningen ska kunna vara möjligt.

Stockholm den 28 juli 2026

Olov Lindquist (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:78
av Pether Nordin m.fl.

Samverkansorgan för stiftens prästlönetillgångar

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda möjligheten att skapa ett gemensamt, demokratiskt samverkansorgan under kyrkostyrelsen för samordning, erfarenhetsutbyte, utveckling och uppföljning av Svenska kyrkans förvaltning av prästlönetillgångarna. Samverkansorganet ska präglas av en demokratisk sammansättning, vara transparent i sitt arbete, föra offentliga protokoll och säkerställa en andlig, social, ekologisk och ekonomisk samt existentiellt hållbar skogsförvaltning.

Motivering

Svenska kyrkans prästlönetillgångar, som omfattar omkring 470 000 hektar skog, 47 000 hektar jordbruksmark samt finansiella tillgångar på omkring 4 900 miljoner kronor (utgången av 2024), förvaltas av stiftsvisa egendomsnämnder under stiftsfullmäktige eller egendomsutskott under stiftsstyrelserna. Till dessa demokratiskt valda organ finns en egendomsförvaltning knuten, vilken består av tjänstepersoner. Nämnderna eller utskotten är sammansatta utifrån utfallet i kyrkovalen efter liknande principer som andra nämnder eller utskott utses. Det innebär bland annat att det finns en proportionalitet i sammansättningen av ledamöterna, att protokoll förs från mötena och att dessa protokoll är offentliga etc. Genom nomineringsgrupperna hålls vidare arbetet i utskotten eller nämnderna samman med övriga strukturer i det förtroendevalda arbetet i kyrkan, vilket innebär att den gemensamma ansvarslinjen också omfattar dessa egendomsnämnder och -utskott. Detta innebär sammantaget att samma demokratiska ordning och transparens som i övrigt präglar den huvudsakliga delen av kyrkans arbete, också är praxis för denna stiftsverksamhet.

I kyrkoordningens 46 kapitel "Prästlönetillgångar och annan ändamålsbestämd egendom" omnämns stiftet och kyrkostyrelsen som parter. De stiftsvisa prästlönetillgångarna samarbetar i Egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan (ENSO) som närmast kan liknas vid en nätverksorganisation för samverkan och interaktion och fyller här en behövlig och central roll. Nätverket saknar dock formell status.

ENSO består av stiftens jägmästare där sådan finns eller fastighetsansvarig jurist eller motsvarande tillsammans med ordförandena för respektive stifts prästlönetillgångar. ENSO har en till stora delar självpåtagen roll vars arbete därigenom skiljer sig från andra delar av Svenska kyrkans organisering. Över tid har en mer formaliserad struktur etablerats och verksamheten är nästintill en institution, om än informell. ENSO har en styrelse som sammanträder vid ett antal tillfällen under året enligt egen fastställd ordning. En gång om året genomförs ett uppskattat ett- till tvådygnsmöte i

ENSO:s regi till vilket samtliga egendomsnämnders och -utskotts ledamöter inbjuds. Det finns dock inte plats för alla och först-till-kvarn gäller. Från ENSO:s sammanträden offentliggörs varken protokoll, verksamhetsplaner eller –uppföljning, budget, räkenskapshandlingar eller revisionsberättelse – i den mån sådana handlingar existerar. Kopplingen till stiftens utskott eller nämnder har ingen fast struktur vad det gäller rapportering. ENSO avsänder skrivelser till kyrkostyrelsen och driver andra frågor där till exempel stiftsövergripande utredningar beställts och kostnaderna har sedan fördelats ut på stiftens utskott och nämnder. Informationen om ENSO är summarisk på Svenska kyrkans hemsida – därtill saknar ENSO egen hemsida.

Svenska kyrkan har gemensamt utformade organ organiserade som parlamentariskt tillsatta grupper vilka bedriver en egen och unik verksamhet inom Svenska kyrkan på församlingarnas direkta eller indirekta uppdrag. Det gäller bland annat SKUT, Svenska kyrkan i utlandet, där kyrkostyrelsen tillsatt ett råd för Svenska kyrkan i utlandet med uppgiften att främja församlingsslivet och verka för dess utveckling i Svenska kyrkans utlandsförsamlingar. Rådets ledamöter utses i anslutning till kyrkovalen efter liknande principer som andra råd eller utskott utses. Det innebär bland annat att det finns en proportionalitet i sammansättningen av de elva ledamöterna, att förtroendevalda är ordförande respektive vice ordförande i rådet, att en biskop är ledamot i rådet, att protokoll förs från mötena och att protokollen är offentliga (dock senaste protokoll på hemsidan daterat 2023-08-21) etc. På motsvarande sätt bedrivs arbetet i Act Svenska kyrkan, Svenska kyrkans internationella biståndsverksamhet. Kyrkostyrelsen utser ett nationellt råd för internationella frågor dit kyrkostyrelsen delegerar samordningen, planeringen och utvecklingen av Svenska kyrkans och församlingarnas arbete, engagemang och finansiering av Act Svenska kyrkan, medan kyrkostyrelsen själv hanterar större frågor som till exempel policyfrågor. Arbetet för rådets 13 ledamöter leds av förtroendevalda och i rådet ingår en biskop, nio förtroendevalda samt två från arbetskonferensen och en från Svenska kyrkans unga.

Det vore därför önskvärt att få möjligheten om tillskapandet av ytterligare ett gemensamt, demokratiskt sammansatt samverkansorgan under kyrkostyrelsen för samordning, erfarenhetsutbyte, utveckling och uppföljning av Svenska kyrkans förvaltning av prästlönetillgångarna utredd.

Linköping den 28 juli 2026

Pether Nordin (DGSK)

Ylva Larsson (DGSK)

Lena Östholm Munkberg (DGSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:79
av Christer Holmer m.fl.

Publika placeringstillämpningar

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att webbpublicera en lista över aktier som enligt Svenska kyrkans grundläggande värderingar (51 kap. 2 § kyrkoordningen) och den nationella nivåns placeringsanvisningar inte får innehas.

Motivering

Utan en uppdaterad lista enligt ovan, kan inte de enheter som placerar i enskilda aktier, med säkerhet följa kyrkoordningen och nationella nivåns placeringsanvisningar. Detta försvårar menligt revision, om varje revisor ska göra en självständig bedömning av hela portföljer, endast utifrån nationellt antagna placeringsanvisningar. Åtgärden skulle skapa transparens, säkerställa regelefterlevnad och bygga förtroende. Det torde även bli till stor hjälp för Svenska kyrkans församlingar och stift.

Bohus-Björkö den 28 juli 2026

Christer Holmer (BKS)

Karl-Gunnar Svensson (BKS)

Björn Falkeblad (BKS)

Fredrik Wallén (BKS)

Kyrkomötet
Motion 2026:80
av Lennart Sacrédeus m.fl.

Rekrytering av manliga diakoner

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utifrån den ojämna könsfördelningen undersöka möjligheten till att initiera en nationell rekryteringskampanj vad gäller diakoner som i första hand riktar sig till män, i samverkan med biskopsmötet och stiftens rekryteringsdiakonier.

Motivering

I kyrkoordningens 2. kap. 1 §, anges att "Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission".

Diakonin är alltså en del, en dimension, av den grundläggande uppgiften och varje församling har således en skyldighet att utöva diakoni. Detta är dock inte detsamma som att varje församling måste ha en egen diakon.

I förarbetena till sjunde avdelningen finns i kommentaren en skrivning om vigningstjänsten:

Kyrkans vigningstjänst eller ämbete är en tjänst i och för församlingen. Vigningen sker i församlingens gemenskap och tjänsten fullgörs i församlingen. Vigningstjänsten är ett tecken i församling och samhälle, Den visar på vad som är kyrkans gemensamma uppdrag och varje döpts ansvar.

Diakonen tillhör vigningstjänsten och diakonens tystnadsplikt är utförligt reglerad i kyrkoordningen.

I kommentarerna i kyrkoordningen anges vidare:

Diakonen är genom sin gärning ett barmhärtighetens tecken i både församling och samhälle. Diakonen har ett ansvar att göra kärlekens gärningar, särskilt mot utsatta människor, Uppgifterna varierar beroende på de lokala sociala behoven och församlingarnas strukturer och diakonala prioriteringar. Uppdraget har en karitativ inriktning som också kan komma till uttryck i exempelvis undervisning. Varhelst det finns mänsklig nöd är det diakonens kallelse att ingripa och inspirera andra att ta ansvar.

Vid präst- och diakonvigningarna i juni 2026 vigdes i Uppsala stift till diakon nio kvinnor och ingen man, i Linköpings stift till samma ämbete tre kvinnor och en man, i Skara stift sex kvinnor och ingen man, i Strängnäs stift tre kvinnor och ingen man, i

Västerås stift två kvinnor och ingen man, i Växjö stift två kvinnor och ingen man, i Lunds stift tre kvinnor och ingen man, i Göteborgs stift fem kvinnor och en man, i Karlstads stift två kvinnor och ingen man, i Härnösands stift två kvinnor och ingen man, i Luleå stift tre kvinnor och ingen man, i Visby stift en kvinna och ingen man, samt i Stockholms stift sex kvinnor och ingen man.

Sammantaget innebär det 49 nyvigda diakoner och bland dem totalt 47 kvinnor och två män. Fördelningen angiven i procent blir 95,9 procent kvinnor och 4,1 procent män.

Så ser inte, långt ifrån, könsfördelningen ut bland Svenska kyrkans medlemmar och i befolkningen, alltså bland de medmänniskor diakonerna ska verka och tjäna.

Utbildningen till diakon i Svenska kyrkan är en process i flera steg som totalt 3,5 till 4 år. Den består av två huvuddelar: grundläggande högskoleutbildning (3 år) och därefter det pastoralteologiska slutåret (1 år heltid eller 2 år deltid).

Den samlade vägen till diakon ser ut enligt följande och rymmer även nationella element: fackutbildning/akademisk examen (3 år), vilken kräver en kandidatexamen (180 hp) eller yrkesexamen inom vård, socialt arbete, medicin eller psykologi (till exempel socionom, sjuksköterska eller beteendevetare). Svenska kyrkans grundkurs, ett behörighetskrav för alla som ska arbeta i kyrkan och läses vanligtvis på folkhögskola (omfattar oftast 1 år).

Diakonprogrammet (1–2 år) vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut på nationell nivå som avslutande del, antingen på heltid (1 år) eller deltid (2 år), detta efter att den sökande blivit antagen som diakonkandidat av ett stift.

Exakt hur studiegången blir beror på vilken tidigare akademisk bakgrund personen äger.

Mora den 28 juli 2026

Lennart Sacrédeus (BKS)

Karl-Gunnar Svensson (BKS)

Erica Gidlöf (BKS)

Nils Arne Kastberg (BKS)

Kyrkomötet
Motion 2026:81
av Jonas Noréus

Klosterliv och klosterliknande verksamhet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. verka för att klosterväsendets traditioner får större synlighet i Svenska kyrkans egna verksamheter,
2. definiera former för fördjupad samverkan med existerande kloster i Sverige,
3. bejaka initiativ som växer fram från lokal nivå på temat klosterliv och klosterliknande kommuniteter.

Motivering

Kloster har existerat i Sverige sedan Sverige kristnades. Efter reformationen upphörde all klosterverksamhet i Sverige. Brytningen med påven och katolska kyrkan innebar att kloster förbjöds ta emot nya noviser och egendomarna drogs in till staten. Det sista klostret stängdes 1595. Detta förbud upphävdes så sent som 1951 men tillåtet att starta kloster utan att fråga staten om lov blev det först 1977. Den klosterverksamhet som finns i Sverige i dag är en blandning av gamla återuppståndna klosterordnar och sentida bildningar. Klosterverksamhet och liknande kommuniteter är på grund av den historiska kontexten något mycket perifert i svensk kristenhet.

Klosterverksamhet innehåller bland annat andlig fördjupning på ett sätt som för vissa kan vara en naturlig utveckling i ett personligt sökande och andligt liv. Klostren är platser för bön, meditation, andlig fördjupning, diakonalt arbete, själavård, undervisning och forskning. (Varje kloster har sin egen profil, och inte alla kloster ägnar sig åt allt.) Detta är något som gränsar tillbaka långt tillbaka som en tradition med djupa rötter, men också något som kan vara en källa till bredd och djup av kristen tro i vår tid för de behov människor har i olika skeden i livet. Inte minst så behöver även – och kanske särskilt – den moderna människan ha möjligheter till reflektion och stillhet som det vanliga livet inte alltid innehåller.

Genom den problematiska historiska hållningen till klosterväsendet, så är klosterväsendets tradition ganska svag inom Svenska kyrkan. Det borde Svenska kyrkan göra någonting åt. För i grunden finns inget som hindrar ett rikt och blomstrande klosterliv i Sverige och med en nära koppling till Svenska kyrkan. Kloster kan vara inspirationskällor för församlingsliv där samarbete kan berika Svenska kyrkans inre liv. Människor som inte avgett klosterlöften, men har en längtan efter ett fördjupat andligt liv som inte enkelt kan hittas i det vanliga församlingslivet, kan med fördjupat och breddat samarbete mellan Svenska kyrkan och klostergemenskaper få nya möjligheter till sådan andlig fördjupning.

Det är knappast möjligt eller önskvärt att kyrkostyrelsen ska börjar bedriva kloster. Däremot bör kyrkostyrelsen ha ett tydligt kommunikativt förhållningssätt i dessa frågor. En lämplig ingång till ökad bredd och fördjupning kan därför vara att definiera former för utökat samarbete mellan Svenska kyrkan och existerande kloster/kommuniteter. Även ett bejakande av nya uttryck på detta tema som växer fram underifrån inom Svenska kyrkan så länge de ryms inom Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

Referens: Biskopsbrev 2020

[www.svenskakyrkan.se/filer/1374643/Kloster_Kommuniteter_BM_201020\(1\).pdf](http://www.svenskakyrkan.se/filer/1374643/Kloster_Kommuniteter_BM_201020(1).pdf)

Varberg den 28 juli 2026

Jonas Noréus (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:82
av Mats Johnsson

Historisk genomlysning

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att sammanställa en vitbok om Svenska kyrkans roll i det tidigare klassamhället, som redogör för hur Svenska kyrkan genom historien behandlat fattiga och socialt utsatta, vilket stöd dessa fått och huruvida kyrkan på något sätt har brustit i sitt bemötande.

Motivering

Ett tecken på att Svenska kyrkan vill göra tidigare orätter ogjorda var när förre ärkebiskopen gav en offentlig ursäkt till det samiska folket för hur de har blivit behandlade av kyrkan genom åren. All självrannsakan är positiv och kan fungera som ett instrument att inte göra sådana misstag igen. Dock är frågan mycket större än kyrkans behandling av samerna. Huvuddelen av Sveriges befolkning var i liknande situation som samerna, med en kamp för brödfödan för att familjen skulle överleva. Kyrkans diakonala arbete har gjort mycket för att lindra hunger och sjukdom och det gällde lika mycket för samer som för andra i landet. Samtidigt har Svenska kyrkans präster genom århundraden oftast kommit från de besuttna samhällsklasserna och detta har säkert gjort det svårt att förstå hur ”vanligt folk” hade det. Ett exempel på denna svårighet att se den andra sidan är den begynnande arbetarrörelsen som aldrig fick stöd från kyrkan. Tvärtom valde de flesta präster arbetsgivarnas sida mot en arbetarrörelse som försökte samla sig för att ta tillvara sina rättigheter.

Utifrån sin historia behöver kyrkan analysera både hur den givit stöd för att lindra det hårda liv som flertalet levde i och om den på något sätt brustit i sin roll att möta så kallade vanliga människor, den majoritet som är utan politisk eller ekonomisk makt. Frågan om kyrkans behandling av samer är en liten del av detta, som hanterades genom en offentlig ursäkt. Det kan ha öppnat för att fler som ser sig som missgynnade kräver en liknande handling. Därför är det viktigt att organisationen känner sin historia och är förberedd. I en sådan anda behöver kyrkan se över om någon grupp har bemötts med mindre ödmjukhet än vad de förtjänat, samtidigt som kyrkans viktiga diakonala funktion inte heller glöms bort. Lämpligt vore om en historiker uppdras att se över kyrkans roll i samhällsutvecklingen avseende hur svaga grupper i samhället bemötts. I vanligt språkbruk kallas det att göra en vitbok.

Stockholm den 28 juli 2026

Mats Johnsson (SDSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:83
av Anna Ekström

Hemvärnets militära själavårdare

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att säkerställa och stärka hemvärnets fältprästers möjlighet till utbildning.

Motivering

För att freda oss behöver vi utbilda oss. Sveriges land är idag uppdelat i 40 hemvärnsbataljoner. Varje bataljon har en så kallad fältpräst som ingår i hemvärnsstabens personaltjänst med ansvar för bland annat den militära själavården. Varje hemvärns-soldat, delvis också fältprästerna, ingår individuella utbildningsavtal och avtal om tjänstgöring med Försvarsmakten. Dessa är till skillnad från till exempel våra präster knutna till ett regemente där pastoratet vanligtvis ingått ett samarbetsavtal med Försvarsmakten. Detta gör att våra hemvärnspräster inte är knutna via pastorat utan direkt till Försvarsmakten och kan därmed också dyka upp lite varstans i våra församlingar. Våra hemvärnsbataljoners geografi sträcker sig också många gånger över flera pastorat och stiftsgränser.

När en präst visar intresse för hemvärdet är det att gå in i en så kallad specialisttjänst inom Försvarsmakten. En specialisttjänst som fältpräst där Försvarsmakten har utbildningskrav. Detta är inte unika krav på våra fältpräster utan dessa finns även om du söker att bli fordonsförare eller sjukvårdare etc. För fältprästerna innebär detta beroende på tidigare erfarenhet inom Försvarsmaktens utbildningar som omfattar runt 40 dagar de första två till tre åren. Utbildningar där den enskilde prästen behöver söka om tjänstledighet och kan stå med en kyrkoherde som inte tillåter detta. Hur ska Svenska kyrkan kunna ha välutbildade, rustade för fredsskapande, präster om vi inte gör det möjligt för utbildning? Hur kan vi ge våra 40 fältpräster i hemvärdet likartade möjligheter? Flera hemvärnsbataljoner saknar idag fältpräster vilket gör att vi har ett stort utbildningsbehov. Varje enskild hemvärnspräst kan idag slitas mellan församlingstjänsten och Försvarsmaktens utbildningskrav. Låter vi detta fortgå utan stöttning kan vi få militära själavårdare som inte kan fullgöra sina uppdrag och på sikt skada den goda relation som idag finns mellan Svenska kyrkan och Försvarsmakten. Vi behöver freda oss och vi behöver utbilda oss. Därför behöver kyrkomötet ge kyrkostyrelsen uppdraget att stärka och försäkra utbildningen för våra fältpräster.

Aneby den 28 juli 2026

Anna Ekström (ÖKA)

Kyrkomötet
Motion 2026:84
av Fredrik Modéus m.fl.

Finansiering av kantorsutbildningen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att till kyrkomötet 2027

1. återrapporera resultatet av utredningen om möjligheten att i högre grad än idag finansiera kantorsutbildningen med nationella medel,
2. återkomma med förslag till ökad nationell finansiering av kantorsutbildningen.

Motivering

År 2020 konstaterades att Svenska kyrkan behöver 700 nya kyrkomusiker till år 2030 för att klara kommande pensionsavgångar. 2025 borde därmed omkring 350 av dessa ha examinerats. Antalet examinerade kyrkomusiker uppgår emellertid endast till cirka 125. Rekryteringen av kyrkomusiker är därmed fortsatt en av Svenska kyrkans allra största kompetensförsörjningsutmaningar.

År 2023 biföll kyrkomötet motion 2023:77 med att-satsen: "Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda möjligheten att i högre grad än idag finansiera kantorsutbildningen med nationella medel."

I kyrkolivsutskottets betänkande (Kl 2023:9) konstaterades att några få stift, genom bidrag till de aktuella folkhögskolorna, tar ett betydande ekonomiskt ansvar för utbildningen av kantorer för hela Svenska kyrkan. Utskottet uppmärksammade också folkhögskolornas försämrade ekonomiska förutsättningar. I sitt betänkande skrev utskottet: "Utskottet delar också De Ungas Kyrkomötes slutsats att utbildning av kantorer i högre grad än i dag bör finansieras av nationella medel." Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag.

I kyrkostyrelsens årliga återkoppling av kyrkomötets ärenden konstaterade kyrkostyrelsen 2024 att nya avtal hade slutits med de folkhögskolor som erbjuder kantorsutbildning och att medelstilldelningen ökats. Denna förstärkning var dock redan känd när motion 2023:77 väcktes och när kyrkomötet fattade sitt beslut 2023. Åren därefter upprepas samma redovisning kompletterad med information om arbete för att kunna erbjuda kantorsutbildning på fler platser i landet.

Tre år efter kyrkomötets beslut har kyrkomötet fortfarande inte fått ta del av den utredning som kyrkomötet beställde. Av skrivelsen om kyrkomötets ärenden framgår inte om någon utredning ens har påbörjats. Kyrkomötet har därmed inte heller fått ta del av några förslag hur finansieringen av kantorsutbildningen kan göras hållbar och mer likvärdig mellan stift. Det är därför rimligt att kyrkomötet nu skärper sitt beslut från 2023 och uppdrar till kyrkostyrelsen att återrapporera resultatet av utredningen

om möjligheten att i högre grad än idag finansiera kantorsutbildningen med nationella medel, till kyrkomötet 2027.

Tillgängliga uppgifter visar att resurstilldelningen per kyrkomusikerstuderande är betydligt högre vid musikhögskolorna än vid folkhögskolorna. Båda utbildningarna kännetecknas av kostnadskrävande individuell undervisning och höga kostnader för instrument och övningsmiljöer. Under lång tid har folkhögskolornas generella bidrag urholkats och det finns få tecken på att denna utveckling kommer att vända.

Samtidigt rapporterar flera utbildningar om ett ökat söktryck. Särskilt tydligt är detta vid Oskarshamns folkhögskola, som haft rekordmånga sökande de två senaste åren. Oskarshamn har, enligt sitt avtal med nationell nivå, ett riktmärke om motsvarande 17 heltidsstuderande blivande kantorer. Höstterminen 2026 har skolan motsvarande 30, fördelade på närmare 50 deltagare. Därutöver går en handfull deltagare en förberedande kantorsutbildning, som inte genererar något ekonomiskt stöd från Svenska kyrkan.

Med ett växande intresse för kantorsutbildningen behöver utbildningsanordnarna bättre ekonomiska förutsättningar för att kunna möta efterfrågan. Med en stärkt nationell finansiering kan skolorna öka lärartätheten, stärka instrumentvården och i förlängningen utbilda fler kantorer för att möta det behov av utbildade kyrkomusiker som finns i församlingarna.

I kyrkolivsutskottets betänkande 2023 uppskattades den nationella nivåns finansieringsandel till 10–15 procent av kostnaderna för kantorsutbildningarna. I 2024 års budget motsvarade detta 5,6 miljoner kronor. Rimligt skulle vara en fördubbling av den nationella nivåns stöd till kantorsutbildningarna så att nationell nivå står för cirka en fjärdedel av kostnaderna. Med tanke på nationell nivåns budgetomslutning skulle en sådan förstärkning inte vara svår att rymma. Det enda som avgör är viljan.

Svenska kyrkan kan inte enbart tala om behovet av fler kyrkomusiker. Om rekryteringsutmaningen ska kunna mötas krävs också konkreta och långsiktiga ekonomiska prioriteringar. I ljuset av det stora behovet av kyrkomusiker håller läget på att bli akut. Därför behöver kyrkostyrelsen till kyrkomötet 2027 återkomma med förslag till ökad nationell finansiering av kantorsutbildningen.

Växjö den 29 juli 2026

Fredrik Modéus, biskop

Sven Milltoft (BKS)

Karin Långström (C)

Elisabeth Sandlund (FK)

Birgitta Axelsson Edström (ÖKA)

Kyrkomötet
Motion 2026:85
av Ingrid Åberg

Utbildningsmaterial om prästlönetillgångarna

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. ta fram ett nationellt utbildningsmaterial om hållbar förvaltning av prästlönetillgångarna med särskilt fokus på alternativa bruksmetoder. Materialet ska omfatta skog, jord, fonder och samtliga hållbarhetsdimensioner inklusive urfolksrätt,
2. i samverkan med stiftet initiera ett sammanhållet utbildningsprogram med grund i det framtagna materialet.

Motivering

Kyrkomötet 2025 beslutade att prästlönetillgångarna – skog, jord och fonder – från 1 januari 2026 ska förvaltas så att andlig, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet balanseras (kyrkoordningen 46 kap. 3 §).

Eftersom beslut om skogsbruk, jordbruk och kapitalförvaltning fattas i stiftet krävs god kompetens hos förtroendevalda och tjänstepersoner.

De nya kraven innebär ett tydligt skifte och ställer ökade kunskapskrav. För att säkerställa ett likvärdigt genomförande behövs utbildning inom bland annat:

- ♦ hållbart skogs- och jordbruk samt biologisk mångfald
- ♦ urfolksrätt och samiska perspektiv
- ♦ ekonomiska och teologiska aspekter samt trygga arbetsvillkor.

Utan samordnade utbildningsinsatser riskerar kyrkomötets intentioner att få ojämnt genomslag.

Lidköping den 29 juli 2026

Ingrid Åberg (S)

Kyrkomötet
Motion 2026:86
av Victor Ramström m.fl.

Löneservice

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. med utgångspunkt i kyrkostyrelsens skrivelse 2026:1 ändra inriktningen för verksamheten på den nationella nivån så att löneservice först vid 80 procents anslutning ska finansieras genom avgiften för gemensam verksamhet, oavsett tidpunkt,
2. uppdra till kyrkostyrelsen att utreda och dra lärdom av vad som gjort att det kunnat gå så fel med införandet av det nya lönesystemet.

Motivering

Kyrkomötet beslutade 2019 att ett lönecenter skulle etableras för hela Svenska kyrkan. Svenska kyrkans löneservice invigdes formellt i Uddevalla i maj 2021 och har sedan dess hanterat löner till församlingar, pastorat och stift. Relativt tidigt var det känt att ett nytt lönesystem var tvunget att tas fram för att löneservice skulle kunna hantera de volymer som förväntas när hela Svenska kyrkan är anslutna. 2023 bröts avtalet med den leverantör som först var utvald och i slutet av samma år valdes Medvind och HR-plus 8 som de nya systemen för att hantera löner samt schema och tidrapportering. Lanseringen av systemen som till slut skulle ske 1 oktober 2025 sköts med kort varsel fram till 1 april 2026.

Motivet bakom att starta Svenska kyrkans löneservice var att minska kostnaderna och att avlasta församlingar och pastorat administrativa arbetsuppgifter som lönehantering och att de därmed ska kunna fokusera ännu mer på den grundläggande uppgiften. Med dessa nya system har resultatet i stort blivit precis tvärtom. Efter lanseringen av systemen rapporterar församlingar och pastorat om mängder med brister och problem. Många upplever sig ha tappat kontrollen över lönehanteringen och har med det en ökad sårbarhet, mycket mer tid än tidigare får läggas på att hantera systemen vilket påverkar medarbetares arbetsmiljö och att resurser får prioriteras bort från den grundläggande uppgiften. Parallellt med detta har kostnaderna ökat för att vara ansluten till löneservice och krävt mer lokal handpåläggning än tidigare. Det är alltid en viss inkörningstid i nya system, men de problem som uppdragats handlar inte om tid, utan beror snarare på valet av krångliga system och brister i hur löneservice satt upp systemen och tänkt sig arbeta.

En del av de problem och brister som uppdragats kommer kunna rättas till, annat är osäkert om det går att göra något åt. Detta har satt församlingarna i en väldigt utsatt situation. Förtroendet för löneservice är i många fall förbrukat. Flera församlingar och pastorat har redan valt att lämna löneservice medan många andra nu överväger andra

alternativ för att hantera sina löner. I Svenska kyrkan är församlingen den grundläggande enheten och denna förståelse måste förstås också finnas när stödsystem upphandlas och utformas. Mycket tyder på att det system som har valts eventuellt kan fungera bättre när löneservice ska hantera stora volymer, men är inte anpassat till att vara ett stöd eller underlätta församlingens arbete och verksamhet.

Att löneservice finns och att Svenska kyrkan erbjuder en lönetjänst är bra. Men införandet av nytt lönesystem har blottlagt en mängd brister i arbetet i förhållande till församlingarna och pastoraten. Det är därför av yttersta vikt att kyrkostyrelsen får utreda vad som gjort att det kunnat bli så fel som det blivit och att dra lärdomar kring det för att inte liknande problematik ska kunna inträffa framåt. En viktig aspekt är att säkerställa den ursprungliga tanken om att löneservice ska bidra till minskade kostnader för församlingarna så att resurser kan fördelas till den grundläggande uppgiften.

Kyrkomötet fastställde 2021 kyrkostyrelsens färdplan för samverkan och digitalisering. För löneservice innebär det att driften initialt ska vara en betaltjänst, men att inriktningen är att tjänsten vid 80 procents anslutning eller senast 2030 finansieras av den gemensamma avgiften. Bakgrunden till förslaget var kvalitet, ekonomi och minskad sårbarhet och att full anslutning därför bör ske så fort som möjligt. I kyrkostyrelsens skrivelse 2026:1 Verksamhet och ekonomi 2027–2029 framgår i avsnittet 5.2.3 Stöd till god förvaltning, att det i april 2026 var cirka 45 procents anslutning till löneservice och att inriktningen fortsatt är att löneservice vid 80 procents anslutning eller senast 2030 ska finansieras gemensamt genom avgiften för gemensam verksamhet. Med tanke på de problem som nu framkommit behöver tidsaspekten tas bort, vilket resulterar i att en mindre justering behöver göras i årets skrivelse från kyrkostyrelsen genom att ta bort orden ”eller senast 2030” ur ovan nämnda stycke.

Helhetserbudandet från löneservice borde självklart vara så pass attraktivt att varenda församling och pastorat med glädje vill ansluta sig. Tyvärr är det inte där vi är nu. För närvarande måste fokus för löneservice därför vara att erbjuda en attraktiv tjänst och att återskapa ett förtroende. Inte att församlingar ska tvingas finansiera ett system som varken fungerar eller uppfyller syftet att minska kostnaderna och avlasta församlingar och pastorat administrativa arbetsuppgifter. För att öka viljan att leverera en tjänst som är tillräckligt bra är det fullt rimligt att nu enbart fokusera på att löneservice finansieras genom den gemensamma avgiften först vid 80 procents anslutning.

Kalmar den 29 juli 2026

Victor Ramström (POSK)

Per Lindberg (POSK)

Toivo Sjören (POSK)

Mattias Rosenquist (POSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:87
av Patrik Nordgren

Sexuella övergrepp

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. ta fram en certifiering för en kyrka fri från sexuella övergrepp,
2. sträva efter att samtliga arbetsplatser i Svenska kyrkan ska få den certifieringen.

Motivering

”En man som tidigare arbetade i en församling i Svenska kyrkan har fällts för flera fall av kränkande fotografering och barnpornografibrott.” ”Josef, ungdomsledare i Svenska kyrkan, erkänner att han har laddat ner filmer med sexuella övergrepp på barn.” ”Präst dömd för sexbrott mot barn – ansvarar för kyrkans barnverksamhet.”

Ovanstående händelser är bara ett axplock gällande ärenden som kan knytas till Svenska kyrkan i ärenden som rör sexuella övergrepp mot barn. I kontakt med ansvariga för dumpen.se påtalar de att bland de 800 konfrontationer som de publicerat på sin sida finns det många som kan knytas till Svenska kyrkan. Samtliga har haft tillgång till barn och unga genom sin funktion i Svenska kyrkan.

Vad är en kyrka fri från sexuella övergrepp mot barn?

En kyrka fri från sexuella övergrepp mot barn är en märkning/certifiering som visar att förtroendevalda och medarbetare i Svenska kyrkan genomgått en processmodell för att uppmärksamma signaler eller avvikande beteende som kan tyda på att barn far illa eller att det finns förövare i verksamheten. Viss kunskap finns redan, men Svenska kyrkan som är ledande inom många andra områden och bör ligga i framkant även här.

Processen består av utbildning, studiecirklar, visionsarbete, samarbete med andra aktörer samt reflektion och leder fram till att Svenska kyrkan efter utförd process dels fått verktyg att agera när misstanke uppstår, dels att kontaktnät skapats till andra aktörer i samhället som aktivt jobbar med dessa viktiga frågor.

Alla arbetsplatser i Svenska kyrkan bör sträva efter att bli En kyrka fri från sexuella övergrepp-certifierade. Likt beslutet från kyrkomötet 2013 att Svenska kyrkan skulle bli HBTQI-certifierade är det av vikt att beslutet tas även i denna fråga.

Svenska kyrkan skiljer sig åt om man jämför med till exempel en idrottsförening. Som idrottsledare för barn och unga är det mer eller mindre ett krav att man löpande ska inkomma med utdrag från belastningsregistret. Inte bara vid uppdragets start, eller när anställningen påbörjas utan som regel vartannat år. Detta för att begränsa möjligheterna att någon som jobbar med barn ska kunna jobba vidare vid vissa typer av brott.

Så är det inte i Svenska kyrkan. Där ska man som regel lämna ett utdrag vid anställningens start. Här bör det ske en förändring och något som Svenska kyrkan bör ta efter med tanke på att det funnits problematik tidigare bland anställda.

Hjälpa en förövare

Ett område där kunskapen är begränsad i många delar av samhället oavsett om det är inom myndigheter, vården eller kyrkans värld är förövarperspektivet.

En trend som man kan se när det gäller förövare gällande sexuella övergrepp mot barn är att när de blir tagna eller påkomna så söker de sig i stor utsträckning till kyrkan för stöd och samtal. Men samtalen kan vara komplexa och utsätta medarbetare för svåra val och beslut. Ibland är kunskapen begränsad gällande att just möta en förövare i sexualbrott än mer när det gäller barn. Hur samtalet förs kan påverka gärningspersonen i olika riktningar dels gällande mående, dels att det även kan påverka en brottsutredning.

I dialog med ansvariga för [dumpen.se](https://www.dumpen.se) finns det behov av utbildning i stora delar av samhället gällande att möta en förövare i ärenden som rör sexuella övergrepp av barn. Kunskapen är begränsad och detta är inget som bara är kopplat till Svenska kyrkan utan det gäller många verksamheter. I takt med att mycket tid läggs på just dessa brott kommer antalet förövare som blir tagna att öka och kunskapsbehovet runt förövare i kontakt med Svenska kyrkan kommer bli alltmer aktuellt.

Åsa den 29 juli 2026

Patrik Nordgren (SDSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:88
av Jonas Noréus

Budget i balans

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå kyrkostyrelsens skrivelse 2026:1, punkt 5.

Motivering

Kyrkostyrelsen föreslår i sin skrivelse 2026:1 (Verksamhet och ekonomi) att i budget 2027 ge kyrkostyrelsen ett bemyndigande att överskrida beslutade nettokostnadsramar för att vid behov säkra finansieringen för Act Svenska kyrkan.

Budget 2027 är en budget i balans om man räknar bort strategiska insatser av tillfällig karaktär, men marginalen är mycket liten, endast två miljoner kronor. Ett bemyndigande enligt kyrkostyrelsens förslag skulle i praktiken innebära att budgeten inte längre behöver vara i balans. Mer pengar till Act Svenska kyrkan, för att täcka upp utebliven finansiering från annat håll än det som budgeteras av Svenska kyrkans nationella nivå, skulle innebära att sådan kompletterande finansiering anses viktigare än den övergripande utgångspunkten att budgeten ska vara i balans. Verksamheten inom Act Svenska kyrkan är viktig och därför ges stora belopp till verksamheten från kyrkoavgift, avkastning från prästlönetillgångar, insamlingsverksamhet och gåvor. Om någon del i finansieringen inte når upp till prognosticerad nivå behöver verksamheten anpassas till den faktiska finansieringen. Detta gäller för all verksamhet och bör även gälla för Act Svenska kyrkan.

En budget i balans är en välgrundad utgångspunkt för budget på nationell nivå. Tillika ett föredöme för budgetarbete för andra nivåer inom Svenska kyrkan. Ett beslut som frångår detta vore att försvaga principen om ordning och reda i den ekonomiska styrningen. Därför bör kyrkomötet avslå punkt 5 i kyrkostyrelsens skrivelse 2026:1.

Varberg den 29 juli 2026

Jonas Noréus (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2026:89
av Daniel Engström

Böneplatser längs vägar och vandringsleder

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram ett underlag för stift, pastorat och församlingar som vill uppföra bönevägs kors, bildstolpar eller andra mindre kristna böneplatser. Underlaget ska innehålla förslag till en sammanhållen och igenkännbar grundgestaltning med möjlighet till anpassning efter platsens lokala förutsättningar samt beskrivningar av hur privatpersoner, föreningar och enskilda markägare, i samverkan med den lokala församlingen, kan uppföra sådana böneplatser.

Motivering

I många delar av Europa finns en lång tradition av mindre kristna böneplatser längs vägar, pilgrimsleder, åkrar och vandringsstigar. De kan bestå av ett enkelt kors, en bildstolpe med ett litet tak, en Kristusbild eller ett annat bibliskt motiv. Platserna har erbjudit människor en möjlighet att bland annat stanna upp, be, tacka Gud eller söka tröst och beskydd.

Traditionen förknippas i dag främst med katolska och ortodoxa områden. Den har emellertid också funnits i protestantiska länder, även om den där ofta fått en enklare och mer återhållsam utformning. Efter reformationen avlägsnades många äldre helgedomar och vägkors i delar av Europa, men kors, minnesplatser och andra synliga uttryck för kristen tro fortsatte samtidigt att finnas kvar i olika former.

Även Sverige har en egen historia av sådana platser. Människor kunde stanna vid dem, knäfalla och be som ett komplement till gudstjänsten i församlingskyrkan. Traditionen försvann inte omedelbart genom reformationen utan levde på flera platser kvar under 1600- och 1700-talen och i vissa fall ännu längre.

Att åter ge plats för kristna böneplatser i landskapet skulle därför inte vara att okritiskt kopiera en främmande tradition. Det skulle också kunna ses som ett återknytande till en del av vårt eget kristna kulturarv, utformat utifrån Svenska kyrkans evangelisk-lutherska tro och tradition.

Svenska kyrkan konstaterar själv att intresset för andlighet, existentiella frågor och kristen tro har ökat. Unga människor med ett växande intresse för Jesus söker sig både till samtal om kristen tro och till Svenska kyrkans församlingar. Flera stift och församlingar har även märkt ett ökat intresse för konfirmation och gudstjänstliv.

När fler människor söker efter tro, mening och sammanhang behöver Svenska kyrkan möta dem även utanför kyrkobyggnaderna. Kyrkorummet kommer alltid att vara den centrala platsen för församlingens gudstjänstliv, men människans bön är inte

begränsad till kyrkans väggar. En liten böneplats längs en vandringsled, på landsbygden eller i utkanten av ett samhälle kan ge människor möjlighet att stanna upp mitt i vardagen och vända sig till Gud.

Svenska kyrkan ska inte vara rädd för att låta den kristna tron synas. Korset och de bibliska motiven är inte enbart delar av vårt historiska kulturarv. De vittnar om en levande tro och påminner människor om att kyrkan finns närvarande i samhället. I en tid då kristna symboler ofta trängs undan från det offentliga rummet behöver kyrkan med trygghet och frimodighet visa vad den tror på.

Böneplatserna bör i första hand uppföras på mark som ägs eller förvaltas av Svenska kyrkan. Det bör samtidigt finnas möjlighet för privatpersoner och andra markägare att ta initiativ till liknande platser på egen mark. Ett nationellt underlag bör därför beskriva hur en sådan process kan ske i dialog med den lokala församlingen och med respekt för markägarens ansvar, tillståndsfrågor och platsens omgivning.

Underlaget bör bland annat behandla teologisk förankring, symboler, material, tillgänglighet, trafiksäkerhet, tillstånd, kulturmiljöhänsyn och långsiktigt underhåll. Det bör även innehålla ritningar eller exempel på några olika modeller. En gemensam grundgestaltning skulle göra böneplatserna tydligt igenkännbara som en del av Svenska kyrkans närvaro, samtidigt som det måste finnas utrymme för lokala material och lokalt hantverk.

Genom ett nationellt underlag kan Svenska kyrkan ge stift, pastorat och församlingar ett praktiskt stöd, undvika att varje initiativ behöver börja från grunden och skapa ett sammanhållet uttryck i hela landet. På så sätt kan fler platser för bön växa fram längs våra vägar och vandringsleder.

Landskrona den 29 juli 2026

Daniel Engström (SDSK)